

Žena in dom **2**

RITA KONSINO
FOIO FOX

Februar 1937 • Leto VIII

Na pomlad...

ko zasije toplo sonce, se vse dene v novo praznično oblačilo.

Judi Vam, velečenj. gospa, Vašemu soprogu in Vaši obitelji bo prava prijetna pomlad, če se oskrbite z blagom za obleke, plašče komplee, kostume itd. pri nas.

GROMNA IZBERA

OBRO BLAGO

MODNE NOVOSTI

VEDNO

AJSOLIDNEJŠE CENE

Vas zadovolje
v vsakem pogledu

LIUBLIANA

MANUFATURA
NOVAK
KONGRESNI TRG

Presenetljiva odkritja raziskav v raznih državah O PUDRU ZA LICE

*Poročilo komisije
znamenitih zdravnikov*

Stirje slavni zdravniki so baš končali svoja znanstvena raziskavanja v pogledu učinka pudra na kožo. Polizkusi so bili izvršeni pri 467 ženah raznih let starosti. Ugotovljeno je, da vsebujejo nekatere vrste pudra trda zrnca, ki dražijo in razširjajo kožne znojnice ter povzročajo izpuščaje in zajedalce. Izkazalo pa se je tudi, da puder Tokalon nima takih trdih zrnec. On je čudovito fin in prijeten, ker je »z zrakom prevetren«, razprostire se gladko in enakomerno, pokriva joč kožo s tankim nevidnim ogrinjalom lepote. Puder Tokalon je po patentiranem načinu kombiniran s smetanovo peno. Zaradi tega se obdrži na licu osem ur. Niti veter, niti potenje ne morejo pokvariti prekrasne mat polti, ki jo daje ta puder. Zate-

čite se še danes k pudru Tokalon, znanstveno preizkušenemu in sigurnemu pudru za lice.

Neutolazljiva.

Po osemletnem, neizmerno srečnem zakonu mi je umrl mož. Mož, ki mi je bil edino in vse na svetu. In čeprav poteka od njegove smrti že tretje leto, sem še prav tako obupana, še prav tako potrta, kakor sem bila prve dni. Ne morem in ne morem se znajti. Kamorkoli grem, karkoli počnem, vedno in povsod mislim le nanj in na svojo grozno nesrečo. Ko bi imela vsaj otroka! Pa nimam prav nikogar na vsem tem božjem svetu, ki bi mi bil v oporo, ki bi se ga lahko oklenila in bi mu lahko dajala od svoje ljubezni, ki je še toliko nosim v svojem srcu. Kaj naj počnem s tem svojim življenjem, ki leži tako bedno, tako obupno mrko in prazno pred menoj?
Z. E. v L.

Odgovor: V naših dnevnikih je bila dne 3. januarja objavljena prošnja kr. banske uprave, v kateri se ta obrača na vsa usmiljena srca in prosi ljubezni in pomoči, neštetim osirotelim in zapuščenim malčkom, katerih število je v zadnjih kritičnih časih tako naraslo, da so vsa zavetišča premajhna in pretesna. Tja v Dečji dom torej pojdite, gospa, in si vzemite enega izmed teh revčkov pa mu dajte veliko, veliko svoje ljubezni! Čim več mu je boste dali, tem več Vam je bo povrnjeno in tem srečnejši boste!

«Skrb za sinova».

(Glej vprašanje v števil. 1.)

Z odgovorom na zgornji naslov se prav nič ne strinjam. Tako more odgovoriti samo tista, ki nima vpogleda v take družinske razmere, ki se ne more zamisliti v položaj takih mater, a kaj šele v položaj mladega brezposelnega človeka.

Torej, ker nosiš naslov »brezposelni«, zato ne smeš nikamor: ne v družbo, ne v gledališče, ne v kino; tudi v kavarno ne, da za 4 dinarje ob srebanju črne kave in prijetni godbi prečitaš dnevne novice, saj v knjižnico itak ne smeš, zakaj tam moraš plačati izposojalninu, ker nočejo razumeti, da si le brezposelna para. Da ne govorim o kajenju in kozarčku vina, ki bi utegnil škodovati brezposelnim skrbem.

Da, da, takšni so nazori vas zrelejših in pametnejših. Pri tem pa popolnoma pozabljate, da ste bili tudi vi nekoč mladi, le da ste svoje mlado življenje tudi zares živeli. Bili ste toliko srečnejši od nas, da ste se nekoliko prej rodili. Le čudno, da za nas ne najdete trohice razumevanja! Končno boste še dejali, da se nam sijajno godi in da naj nas starši le dobro drže, saj ta mladina je itak preveč »svobodna« — saj je brez posla.

Draga moja, menda se vendar ne bojite, da bi fant z 20 leti hotel za stalno ostati pri očetu — zato, ker mu daje »očetovsko miloščino« v obliki vsakdanje jedi, in da zaradi tega sploh ne bo več hotel prijeti za delo, če se mu ponudi prilika za to. Nikar nas

tako zelo ne ponižujte, čeprav smo le »brezposelni«. Brez posla, a ne brez časti! Vsakdo izmed nas se prav dobro zaveda grenkobe takih »miloščin«, prepojenih z večnimi opombami in očitki, da nam še tako sladka jed postane grenka. Pa kaj smo mi vsega tega krivi? Krivi smo le, da živimo! A kaj naj storimo?

Pa pravite, da se služba že dobi, samo potruditi in vztrajno iskati je treba, kajne? Enkrat bo že! O da, slaba tolažba, ki se v praksi prav nič ne obnese. Drugače bi tisti »enkrat« že moral priti. Pa saj smo silno potrpežljivi in pišemo in pišemo, vedno eno in isto: same prošnje. Na nekatere celo najlepimo kolek za 5 din, pa to še prebolimo, saj jo odpošljemo s preizkušnim receptom: »Enkrat bo že!»

In potem se začne iznova: prošnje, same prošnje, ki romajo nazaj, opremljene s primernim, zelo vljudnim dopisom: »Služba žal za zdaj ni prosta, a imeli bomo vašo prošnjo v evidenci« — in podobno. Zares lepo, kar preveč! In mi čakamo in čakamo, iz dneva v dan bolj nestrpno, vsak dan se bolj krčevito oprijemljemo poslednje bilke: »Enkrat

Pazite na to!

BAYER

Vsaka ASPIRIN TABLETA mora imati Bayer-jev križ!

ASPIRIN

HERSAN ČAJ

Gospa! Ne bodite neprijateljica sama sebi!

Mar ne veste, da je

HERSAN-čaj

pri obolenjih želodca, jeter in ledvic dobro sredstvo?

Obolenja ob spremeni in bolečine pri mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži **HERSAN-čaj!**

Ali Vas ovira debelost? Ali hočete biti vitki?

Potem pijte **HERSAN-čaj!**

Čemu bi trpeli bolečine zaradi revmatizma in protina, če ni treba?

HERSAN-čaj je sredstvo, ki Vam lahko olajša muke.

HERSAN-čaj pomaga pri poapnenju žil (arteriosklerosi) in zlati žili (hemoroidih).

HERSAN-čaj se dobiva v **vseh lekarnah** samo v originalnih omotih.

Zahtevajte brezplačno brošuro od tvrdke

RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ulica 1

Reg. min. soc. pol. in nar. zdr. št. 19 434/3.

bo žele — a vendar čakamo še vedno zaman...

Nikjer ne najdemo trohice razumevanja. Bijejo in bičajo nas z vseh strani, kmalu bomo za vse brezčutni, topi. Pač, nekdo je še,

ki nas razume in skuša razumeti. Majhna je in slaba, polna težav, dela, bridkosti in skrbi, a vendar tako velika, da edina ne pozabi nas, ki se utapljam v obupu brezposelnosti. Mati! Edina svetla točka v tej temi, ki se

vleče iz dneva v dan, iz meseca v mesec, iz leta v leto...

In njo bi nam radi vzeli? Nikdar! Nikoli! Ena izmed 800 brezposelnih učit. abiturientk v Dravski banovini.

Osamljena.

Odkar sem poročena, živim s svojim možem in z otroki v majhnem podeželskem gnezdu, ki ne nudi prav nobenega razvedrila, nobene zanimivosti in nobene izpremembe. Življenje mi poteka pusto in prazno: gospodinjstvo, otroci, mož in spet gospodinjstvo, to je vse, kar mi nudi življenje. Še nova obleka me ne razveseli več, saj je tudi vseeno, kakšno me vidi teh pet trških gosk. Moj mož je sicer dober in skrben, vendar živi ves le svojemu poklicu in svojim knjigam. In če je kak večer prost, gre v trško gostilno, kamor pa mene tudi prav nič ne vleče. Tako sedim ob takih večerih čisto sama in zapuščena med svojimi štirimi stenami, vsa nesrečna, vsa bolna od samega hrepenenja po vsaj skromni zabavi, majhni izpremenci, po družbi prijetnih ljudi, s katerimi bi se dalo vsaj malo pokramljati. Da bi me vsaj mož razumel! Pa me ne. Še celo očita mi, da sem nevhvaležna in da se mi pre-dobro godi. Tako sem čisto sama v svoji nesreči in prav nobenega upa nimam na lepše, udobnejše življenje. Kako naj to še nadalje prenašam?

Odgovor: Vaš mož ima čisto prav! Res, predobro se Vam godi! Dobrega, skrbnega moža imate in bržkone tudi pridne otroke; zdravi ste in še mladi. Nobenih skrbi nimate in prav gotovo premalo dela, če niste morda še celo prav brez njega. Sicer bi si pač ne mogli greniti življenja s takimi ničnostmi. Mislim, da Vas vse tiste trške goske, o katerih tako zaničljivo govorite, visoko prekašajo. Spametujte in zdramite se, preden bo prepozno! Pa brez zamere!

Ljubezen in delo.

V našo hišo zahaja gospod, ki je dal mojim staršem razumeti, da bi se rad z menoj poročil. Živi v zelo dobrih razmerah in mi je tudi prav všeč. Plaši me pa njegova že kar bolesta delavnost. Čeprav mu tega ni treba, se zakopje v svoje delo in dela, tako mi pripovedujejo, dostikrat od zgodnjega jutra prav do druge zore. Ni ga mogoče prikljcati ne k jedi, še manj pa pripraviti do tega, da bi legel. Kadar tiči v delu, ni dostopen nikomur in ničemu. Nima smisla ne za pogovor, ne za izlete, niti za skromen izprehod, kaj šele za kako drugo razvedrilo ali zabavo. Moji starši sicer trde, da se bo to po poroki poleglo. Jaz pa tega kar ne morem verjeti. Bojim se, da sem premlada zanj, premalo resna in premalo zrela — komaj dvajset jih bom, on pa dva in trideset — in da ob njem ne bom srečna. In najbrže tudi on ne ob meni. Kdo ima prav, moji starši ali jaz? G. I. iz U.

Nočepa kašo, hočeva "Eta" ovsene kosmiče!

Če hočete svojemu otroku dobro, tedaj naj dobi za hrano sluz iz ovsenih kosmičev, ETA

„ETA“ ovseni kosmiči

krepijo mišice in utrdijo kosti, so izborna hrana za otroke in odrasle,

dajo izvrstno juho,

kuhani v mleku so izborni zajtrk,

so odlična poslastica po obedu.

V vsaki trgovini dobite „ETA“ ovsene kosmiče in navodilo za uporabo.

IZDELUJE JIH TOVARNA HRANIL „ETA“, KAMNIK

Lepe žene so v tem skrajno izbirčne

Ničesar ne bi smela žena tako skrbno izbirati kakor svoje milo, ki ga vsak dan uporablja. Samo ako je milo zares dobro, ji da ono resnično negovanost, katero imajo moški tako radi na lepih ženah.

Med temi 4 vrstami boste našli za Vas pravo

Elida favorit   *Elida 7 Cvetic*
že deset let   luksuzno milo, ki si ga
ljubljenec raz-   lahko vsakdo privoščiči,
vajenih žen.   posebno močnega vonja.

Elida beli španski bezeg   *Elida Lanolin*
milo snežnobelega barve   posebno blago za
— omamljivega vonja.   občutljivo kožo.

ELIDA MILA

Ime jamči za kakovost!

III. odgovor: Tudi ob takem možu je žena lahko neizmerno srečna. Prav gotovo pa je, da vsaka ni za to. Ali mora imeti smisel in zmožnost, da se tudi sama poglubi v njegovo delo, ali pa mora imeti svoje delo, svoj poklic, v katerem bo našla zaposlitev, razvedrilo in zadoščenje vse tiste, včasih prav težke dni, ko bo mož v svoji delovni mrzlici vse prej kakor nežen in ljubeč, nedostopen vsem njenim željam in čustvom. Če ne čutite v sebi te zmožnosti, te moči, potem utegne biti Vaša bojazen, da v tem zakonu ne boste našli svoje sreče, upravičena.

Zalostno razmerje.

Stanujem pri svojih starših in jim plačujem za hrano in stanovanje razmeroma visok znesek. Tudi ob raznih praznikih in godovih jih skušam razveseliti s tem ali onim darilom. Prav tako tudi svoje mlajše sestrice, katerim poleg vsega tega še podarim vso svojo odvisno obleko. Pa imam občutek, da vključ vsemu temu prav nobenemu ni nič do mene, najmanj pa še materi. Zadnje čase tudi opažam, da v moji odsotnosti nekdo odpira mojo omaro in moje predale in stika po mojih rečeh. Ker ni v hiši nikogar razen domačih, more to delati samo moja mati. O očetu si tega pač ne morem misliti. Vse to zapostavljanje in nezaupanje me silno boli in res ne vem, kako naj si to razlagam. Da bi šla od doma, mi je težko že zato, ker vem, da bi brez mojega prispevka le težko živeli.

Zalostna hčerka.

Odgovor: Morda tiči vzrok tega tako nepristranskega razmerja prav v tem, da so Vaši starši bolj ali manj odvisni od Vas in Vašega zaslužka. Mogoče je, da živite v zmoti Vi in tudi Vaši starši. Vi trpite zaradi tega, ker Vam ne kažejo primerne hvaležnosti in ljubezni, nje pa vzemirja občutek odvisnosti, morda celo sramu, da morajo trošiti denar, kj bi ga Vi sicer lahko hranili za čase stiske

in potrebe. Tudi Vaša domneva, da stika po Vaših predalih mati, je lahko krivična. Kako hitro pozabi človek, da je v naglici nekaj iskal in pri tem povzročil nered, za katerega dela potem odgovornega povsem nedolžnega človeka. Ali nimate morda tudi kakega prav radovednega in podjetnega brata? Počakajte ugodne prilike in se s starši v miru in slogi pogovorite. Prejkone se izkaže, da ste si prav brez potrebe težili srce.

Če je pa Vaša domneva morda vendarle upravičena in se Vaše razmerje ne izboljša, tedaj si še vedno lahko pomagate.

Užaljeno samoljubje.

Sem nevesta, in sicer ena ne najmlajših. V moji sobici zavzema častno mesto omarica, v kateri hranim res lepo število najrazličnejših spominskih predmetov iz svoje mladosti in iz poznejših študijskih let. Razglednice, pisma in slike, venčki in šopki, majhni kipci in liki, lične škatlice, lepe knjige. Sicer same malenkosti brez vsake posebne vrednosti. A meni je prav vsaka teh malenkosti lep in svetel spomin na srečen, vesel doživljanje.

Pa si je kar na lepem moj preljubi ženin vtepel v glavo, da moram vse te reči uničiti in zavreči, češ da s tem svojim poveljevanjem teh »neumnosti« žalim njega, ki mi hoče in mora biti vse in edino. Jaz pa te njegove zahteve nikakor ne morem doumeti. Kaj naj bi bilo vendar zanj žaljivega v tem, da se z ljubeznijo in z veseljem oklepam vsega, kar me spominja lepih, srečnih dni in dobrih plemenitih ljudi?

D.

Odgovor: Ne, tega Vaš zaročenec pač ni upravičen zahtevati od Vas! In če se nad tem razdere Vaša zaroka, potem pač nimate za čim žalovati. Bil bi to le dokaz, da je Vaš zaročenec plehek človek, egoist, kakršnih je, hvala Bogu, le bolj malo. Ob njem bi prav gotovo ne našli tistega srčnega bogastva, ki ga zaslužite in potrebujete v svoje srečo.

POROČILE SO SE NAROČNICE:

gospodična Milada Križanova z gospodom Adolfom Smidom iz Celja, gospodična Karolina Farteljeva z gospodom Stefanom Jonašem iz Murske Sobote, gospodična Vera Humarjeva z gospodom Maksom Krenom iz Zg. Kašlja, gospodična Helena Urbančeva z gospodom Ferdinom Vovkom iz Ljubljane, gospodična Ema Križmanova z gospodom Alojzijem Terglavom iz Ljubljane, gospodična Mici Gerečnikova z gospodom Karlom Žabkarjem iz Bukovika, gospodična Minka Zorčeva z gospodom Ivanom Boršičem iz Presjeka, gospodična Angelica Kosova z gospodom Francem Pretnerjem iz Litije, gospodična Gerta Willmannova z gospodom Egonom Strnadom iz Ljubljane, gospodična Mimi Pavlovičeva z gospodom Joškom Tomcem iz Metlike, gospodična Franca Tratarjeva z gospodom Dragutinom Herzogom iz Zagreba, gospodična Angela Trškanova z gospodom Francem Pustom iz Ljubljane, gospodična Olga Španova z gospodom Francetom Grudnom iz Planine, gospodična Erika Zaveršnikova z gospodom dr. Viktorjem Tomiškom iz Maribora, gospodična Marija Burnikova z gospodom Francem Bajtom iz Stražišča, gospodična Štefica Bavconova z gospodom Ervinom Matcellem iz Kovine.

Vsem mladim poročencem naše iskrene čestitke!

Proti zaprtju so Leopilule blago in zanesljivo učinkujoče odvajalno sredstvo iz samih rastlinskih sestavin, ki je popolnoma neškodljivo tudi pri trajni uporabi. Leopilule so se izvrstno izkazale celo v kroničnih slučjih. Dobiva se v vseh lekarnah. — Oglas reg. S. br. 51.450 dne 24. XII. 1935.

Higiena.

Učitelj izprašuje učenca:
 «Kaj moramo delati, da si ohranimo zdrave in čiste zobe?»
 «Moramo jih čistiti.»
 «Dobro. In kdaj jih moramo čistiti?»
 «Zjutraj, opoldne in zvečer.»
 «Dobro. In s čim jih čistimo?»
 «Z zobno ščetko.»
 «Prav dobro. Imaš zobno ščetko?»
 «Nimam.»
 «Ali jo ima tvoj oče?»
 «Ne.»
 «Tvoja mati?»
 «Tudi ne.»
 «Pa kako je to, da sploh kaj veš o zobnih ščetkah?»
 «Mi jih prodajamo.»

Prijateljica je nad vse.

«Dobro jutro, Jana! Ne utegnem se muditi, ker moram takoj spet domov, samo vprašati sem hotela, ali mi moreš posoditi igralno mizico za drevi!»
 «Seveda, Zofka. Drugega nič ne potrebuješ?»
 «Ne, hvala. Ah, vsa sem nervozna zaradi tega večera! Ko bi bil to kdo od nas, bi mi bilo vseeno, ampak to so bogati Jankovi sorodniki in cela trupa njih nadutih prijateljev, ki bodo drevi pri nas... Poslušaj, koliko imaš teh mizic?»
 «Tri. Ali bi hotela še katero?»
 «Veš, če ti to nič ne de, bi vzela vse tri. Pošljem hišnika ponje — in po stole tudi, če boš res tako prijazna... In misliš, da bi mi lahko posodila tudi kake vilice in tale veliki podstavek?»
 «Ampak seveda, Zofka. Kar precej si vzemi!»
 «Vzamem tudi tisti tvoj srebrni svečnik in morda tudi kak desertni pribor. Saj veš, hočem se pred njimi pokazati! Strašno si dobra, Jana, ampak ne boj se, tega ti ne pozabim. Če si boš hotela kdaj pri meni izposoditi obod za torto, samo reci!»
 «No, dobro. Upam, da se ti bo drevi vse lepo izteklo.»
 «Morda, samo... Prosim te, ne zameri, Jana, toda prav zdaj sem se spomnila, da bo manjkal en moški do popolnega števila, in saj veš, kako to lahko pokvari vso družbo. Ali ti ne bo preveč neljubo, če si izposodim tvojega moža?»

Nehvaležnost.

Star gospod je ravno še o pravem času prelezal plot, da je ušel pred razjarjenim bikom.
 «Nehvaležnež!» — je zaklical, ko je bil na drugi strani.
 «Vse življenje sem bil veterinarjanec!»

Pridno dete.

«Upam, da v vlaku nisi metal olupkov od banan na tla?»
 «Ne, mama, stlačil sem jih v žep gospodu, ki je sedel tik mene.»

Vsem, ki se hočejo dobro odpočiti, na znanje, da je na žimnicah iz Masterlove žime najslajše spanje.

Predilnica za žimo

Vilko Masterl Stražišče pri Kranju

Zahtevajte brezplačne vzorce in ponudbe.

Lena in dom

Drage naročnice in bralke!

Tisti večer je prišla gospa Marjana vsa zbegana domov. Izpod elegantnega klobučka je gledal droben, blede obrazek in dvoje temnorjavih oči je žalostno in zmedeno strmelo v moža. „Kaj ti je, dete?“ jo je ves v skrbeh vprašal mož in ji pomagal sleči dragoceni svileni plašč. Gospe Marjani so zadržetele ustnice, hotela je odgovoriti, pa jo je jok premagal. Vrgla se je možu na prsi in strastno zaihtela. „Tako sram me je“, je zajecjala in spet zaihtela. „Zakaj te je sram?“ jo je prestrašen vprašal mož in jo boječje pobožal po hodrasti glavici. Ovila mu je roki okoli vratu in mu zahlipala na uho: „Ker imam toliko vsega dobrega, drugi pa stradajo . . .“ Mož se je začudil, dolgo ji je moral prigovarjati, in naposled mu je povedala svoj doživljaj, ki jo je tolikanj pretresel.

Popoldne je bila na izprehodu. Spetoma ji je znanika povedala, da se je zunaj mesta utaboril cirkus in da imajo mnogo živali s seboj. Gospa Marjana, ki je imela konjičke tako rada, si jih je hotela ogledati. Kupila je hlebec belega kruha in pol kile sladkorja pa se odpravila v predmestje. Na travniku so se prdli konji in med njimi se je počasi in s smešnim dostojanstvom izprehajal mlad osliček. Gospa Marjana je bila navdušena. S sijočim obrazom je klicala oslička in konjičke, jih božala in jim dajala sladkorja in kruha. Na koncu travnika je stala lesena ograja in na ograji je čepelo majhno morda štiriletno dekletce, ki jo je neprestano opazovalo z velikimi sinjimi očki. Ko je gospa Marjana razdelila vse dobrote, se je odpravila nazaj v mesto. Ob ograji se je ustavila. Nekaj je bilo v otrokovih očeh, kar jo je zbudilo v srec. Segla je v torbico in dala dekletcu dva dinarja. „Ali so konjički tvoji?“ — Ne, niso moji. Ravnateljevi so. Gospa . . . gospa . . .“ — „Nu, kaj bi rada?“ — Dekletce jo je zvedavo pogledalo: „Ali imate dosti sladkorja in kruha doma?“ — Gospa Marjana je hotela odgovoriti, iskala je besed, a ni jih našla. Nekaj jo je stiskalo za grlo. „Moja mamica nima nič sladkorja,“ je nadaljevalo dekletce, „nikoli mi ne da nobenega koščka!“ Sedaj je

1937 ŠTEV. 2
FEBRUAR
* LETO VIII *

Žrebanje nagrad bo dne 6. februarja 1937. Nagrade in knjige za pravilno rešene uganke bomo pričeli razpošiljati 8. februarja. Tistim naročnicam, ki so plačale naročnino za vse leto in ki s prvo številko niso dobile 24 ali 18 razglednic, prilagamo pripadajoče razglednice tej številki. Obenem so priložene tele mehkovezane knjige:

D. H. Lawrencea: Žena je odjezdila,
dr. Karla Petriča: Regulacija rajstev,
dr. Jože Jakše: Kako spoznamo spolne bolezni, in
dr. Maksa Hodanna: Ali prinaša otroke res štorlija.

gospa Marjana hlastno rekla: „Jutri ti prinesem dosti sladkorja in kruha!“ A dekletoe ni odgovorilo. Uprlo je svoje sinje očke v lepo gospo, in v njih je bilo toliko nezaupnosti in nejevere, da se je gospa Marjana zgrozila. Kako je prišla domov, sama ni prav vedela.

Mož jo je potolažil. Drugo jutro je nesla cirkuškim otrokom sladkorja, moke, kave, kruha, obleke in še denarja jim je dala povrhu. In zdaj je naše zgodbe konec. A ob besedah gospe Marjane bi se vendarle še radi malo ustavili: „Tako sram me je, ker imam toliko vsega dobrega, drugi pa stradajo . . .“

Da, sram nas je, če vidimo lačnega otroka na cesti, ki prezeba in skriva premrle ročice v razcefrane žepe. Sram nas je, če srečavamo dan za dnem bedne brezdomce, onemogle starke in starčke, ki nimajo na starost ham leči, ki niti smrti ne morejo v miru in brezskrbnosti počakati, bolnike, ki jih bolnica ne more sprejeti, ker je prenapolnjena . . . mi pa imamo v primeri s temi siromaki toliko vsega dobrega . . .

In komur se je ob takem pogledu kdaj zbudil občutek sramu, je gotovo storil vse, da se je odkupil. Tako kakor gospa Marjana. Taj ni potrebno, da bi bila gospa Marjana bogata . . . dovolj je, da ima streho nad seboj in da sede vsak dan h pogrznjeni mizi, medtem ko tavajo drugi brez strehe, brez kruha in sladkorja po svetu . . .

Ko ne bo nihogar več med nami, hi bi ga moralo biti ob pogledu na bedne sram, tedaj bo vsem ljudem na svetu boljše.

Uredništvo.

Lamartine:

Bogatini
in
siromaki

Skupaj smo jedli na travi, po kosilu pa iznova zajahali osličke, da se vrnemo po drugi stezici, ki drži med divjim grmovjem h gorskemu slemenu.

Topot oslovskih kopit po pečinah, otroški vzkliki, čivkanje bežečih vrabcev, puškini strelji mojega moža in našega vodnika, ki sta streljala jerebice med poletom, vse to se je slišalo pred našo karavano; lahko bi si bil kdo mislil, da smo tropa tihotapcev, ki se potika po gorovju.

Res je bilo marsikaj takega, kar bi bilo morda prestrašilo pastirčke, ki so ob gozdni meji, po kateri nas je vodila pot, pasli koze in ovce. Čujte, kaj se je zgodilo! Izenada opazim na jasi nad stezico črede ovac in koz brez pastirja, ki so jih varovali črni psi. Ti so zdaj strašno lajali na nas. Malo dalje pa za-

gledamo na stezi med dvema velikima kamnoma — pepel ognjišča. Ogenj je že ugasnil, toda ob strani sta ležala dva para majhnih cokel, kakršne nosijo po teh krajih otroci. Videli smo, da otroci, ki so pasli svojo čredo, ne morejo biti daleč, slutili smo — in pozneje se je pokazalo, da smo imeli prav —, da jih je moral prestrašiti nenavadni hrup glasov in strelav pod lesnikami, da so zbežali in se skrili med resjem, pa niso utegnili obuti svojih golih nožic.

Prišlo mi je na misel, da jih prijetno iznenadim. Ta misel je moje hčerke zelo navdušila. Ustavili smo se ob pepelu ugaslega ognjišča; moj mož je v vsako izmed štirih coklic spustil srebrn novčič in deklice so dodale pest bonbonov, ki so jih vzele s seboj, da si oslade južino.

Potem smo nadaljevali pot in se pomenkovali o presenečenju in o veselju ubogih pastirčkov. Ko bomo že daleč odtod in nas ne bo več čuti, se bodo šele upali priti na dan po cokle. Nedvomno bodo mislili, da so jih obdarovale vile, ki pogosto obiskujejo to pogorje, ko so hitele mimo v večernih meglicah.

Naša pot navzdol je držala po votlinah in globokih jarkih. Povsod je odme-

val prisrčni smeh mojih otrok, ki so mislili na začudenje malih pastirčkov, na njih sladko vznemirjenje in na vse, kar bodo zvečer pripovedovali svoji materi.

Kar smo slutili, se je zgodilo. Pastirčki so našli cokle polne sladkarij in srebrnikov. Vsi zmedeni so bili in prepričani, da so jih poplašale vile. Njih starši pa so uganili, kaj je moralo biti. Na neverjetno nežen način, ki ga pri kmetih čisto nahajamo, so nam vrnilii presenečenje za presenečenje.

Ko je sluga drugi dan odprl hišna vrata na dvorišče, ki so bila zapahnjena, je dobil na pragu štiri košarice iz ločja, polne lešnikov, ovčjega sira in maslenih kruhkov v obliki coklic.

Otroci, ki so tam razložili svoje dokaze hvaležnosti, so zbežali in nam vrnilii uganko za uganko, skrivnost za skrivnost, dar za dar. Brezmejna nežnost tega povračila nas je očarala, saj najbrže nikoli ne bomo zvedeli, iz katere kočice so bili ti otroci in čigava je bila ta plaha zahvala, ki se je bala, da bi se ne zmotila v osebah, a bi se rajši zmotila, kakor da bi ne povrnila dobrega z dobrim.

Taka izmena čustev med kmeti in med tistimi, ki jih imenujejo bogatine, je kakor nalašč, da izoblikuje in razneži srca naših otrok.

Tiha pobožnost

A. Smirnov-Iv. Vuk:

BERAČ

«Ne smem vas pustiti v sobo gospoda glasbenega ravnatelja. Danes je muzikalni popoldan. Gostje so pri njem», je rekel livrirani sluga vljudno, a odločno in hotel zapreti vrata.

«Dovolite mi vsaj, da poslušam muziko», je zaprosil mladenič, in videlo se je, da ga je sram.

Sluga ga je premeril od nog do glave. «Zdi se mi, da je to berač», je rekel sam pri sebi. «Vendar je na njem nekaj, kar vzbuja zaupnost.»

Postavil je v bližino vrat glasbene dvorane stol in rekel:

«Naj bo. Sedite in bodite mirni!»

Tujec je sedel. Sluga je zdaj pa zdaj prikorakal mimo njega in ga opazoval. Videlo se je, da je tujec ves zamaknjen v zvoke muzike, ki so prihajali iz sobe. Opazil je tudi, da mu je zdaj pa zdaj zdrknula solza po bledem obrazu. V svoji zamaknjenosti ni niti slišal, kdaj je glasba prenehala.

«Zdaj pa morate iti», je rekel sluga in ga dobrohotno potrkal po ramenu.

V tem so se odprla vrata glasbene sobe in v prednjo sobo je stopil ravnatelj.

«Kaj želi gospod?» je vprašal slugo.

«Berač je, mislim», je zajecel sluga. «Berač... ki me je prosil, da bi smel poslušati muziko... Saj bo takoj odšel.»

«Naj le ostane», je odgovoril ravnatelj in stopil k mladeniču.

«Vi ljubite glasbo?»

«Na vso moč.»

«Poznate note?»

«Nekoliko... da.»

«Torej... kaj smo igrali?»

«Beethovnovo sonato.»

«Stopite v sobo! Lahko poslušate», je rekel ravnatelj in odvedel mladeniča v sobo.

Koncert se je nadaljeval. Medtem ko je ravnatelj na kratko obrazložil skladbo, ki se je zdaj igrala, se je mladenič spet zamaknil in užival v melodioznih akordih muzike.

Ko je bila skladba odigrana, ga je vprašal glasbeni ravnatelj:

«Ali igrate kakšen instrument?»

«Mladenič se je vzravnaval, se spoštljivo priklonil in rekel:

«Igram klavir.»

«Oho, sedite h klavirju!» je zaprosilo več glasov.

Mladenič je sedel h klavirju in začel, ne da bi se kaj obojavljalo, igrati to, kar

je malo prej slišal. Vsi so obstrmeli. Lica so jim razodevala prepričanje, da imajo pred seboj velikega umetnika.

Ko je odigral, se je nekoliko vznemirjen ozrl okrog sebe. Vsi so mu živahno ploskali. On pa je udaril po tipkah, in zazvenela je nova skladba.

Igral je krasno. Vsi so bili naravnost navdušeni. Vsi so ugibali, kdo bi bil ta mladenič, ki je tak virtuoz. Velik umetnik je. Kdo je le?

Ko je odigral, ga je vprašal ravnatelj:

«Prosim vas, kdo je napisal to prelepo muziko, ki ste jo pravkar odigrali?»

«Jaz sam. To je moja skladba», je odgovoril mladenič skromno in se globoko priklonil. «Rokopis te skladbe je v tej hiši.»

«Kako?» se je začudil ravnatelj.

«Da... včeraj sem prejel pismo, v katerem me obvešča gospod glasbeni ravnatelj, da lahko pridem po svojo skladbo, češ da je brez vrednosti. Edino nesporazumu med menoj in slugo, ki me je imel za berača, se lahko zahvalim za svoj uspeh.»

Poklonil se je in odšel.

Med navzočnimi je zavladala grobna tišina.

Ravnatelj muzike pa je zamrmral:

«Odslej bom vsako skladbo, ki mi bo poslana na pregled in v oceno, dal najprej avtorju, da jo odigra. Potem šele bom izrekel svoje mnenje...»

akužar, kakor so ga klicali, je bil kljub sedmim križem prav zdrav in krepak mož. Kadar sta ga čemer-nost in žalost res že kar preveč trli, ga je rad stisnil, celo kupil si ga je. Nasmehnil se je frakeljcu in dejal: «Beži, duša, ploha gre!» Stresel se je kakor moker kužek ter si obrisal ustnice. Mož pa še davno ni bil pi-janec.

Makužar je polagoma zašel med občinske reveže, ki prav tako kakor drugi ni mogel živeti zgolj od miloščine, temveč je moral prijeti prav za vsako delo, in če mu je tudi hrbet ukrivilo prav do tal. Pri trgovcu Vrečarju je mnogokrat garal; s cizo ali oprtiv je zanj še največkrat tovoril. Za opravljeno delo je dobil nekaj dinarjev ali malico, sadje, frakelj žganja ali pa tudi nič. Vrečarica ga je še najbolj razveselila z loncem juhe, ki je bila v njej vsak teden za kupčijo skuhala prekajeno svinjino. Doma je z juhe skrbno polovil vso maščobo in cinke ter jih spravljaj v leseno kadico. S to mastjo si je belil krompir ali koruzne žgance; juhe za ričet pa je bilo kar za več potov. V veliki predmestni hiši, v nekakšni drvarnici, kjer so bile vse stene obite z deskami, si je sam kuhal. Postelj-o si je zbil iz starih zabojev, na slamo in pleve je pogrnil sivkasto vojaško rjuho, edinko, preko nje pa razcefrano konjsko odejo. Siromaščine ni moglo omi-liti niti ogledalce s pozlačenim okvirom in ne čebri-ca vode na beli pručici, pa tudi ne brivna priprava ob kosu kakor vosek rumenega mila.

Makužarju se je nekdaj bolje vodilo. Še pred dese-timi leti je bil dobro plačan skladiščnik pri veliki tvr-dki. Imel je sedem otrok, zdaj jih živi še pet; štirje sinovi in hči. Vsi so že pri kruhu. Tvr-dka je propadla, z njo delavci. Tedaj je Makužarju umrla tudi žena. In prav takrat, pred desetimi leti, je zadnji sin kakor goden ptič zletel iz gnezda za svojimi bratci in sestro.

Star pregovor pravi, da oče zredi lahko deset otrok, vseh deset pa ne očeta. Če si Makužarja vprašal, kaj je z otroki, je malo pomolčal, potem pa odvrnil:

«Hvala Bogu, vsi so preskrbljeni.»

«Ali vas nič ne obiščejo?»

«Nič hudega jim še ni. Nemara tudi ne utegnejo. Vsak ima svoje skrbi. O, najstarejšemu Janezu, je do-bro; nadzoruje vozove na železnici, pa denar ima v banki. Hči Anka ima poštarja za moža in kopico otrok. Ta prav res ne utegne k meni.»

Makužar je pritajeno vzdihnil, a se ni jezil, nič ni godrnjal in tarnal in nikdar ni zinil hude besede. «Beži, duša, ploha gre!» Nagnil je frakelj in se otresel bridkosti kakor pes mokrote.

Pred vsem svetom, samo ne pred svojo vestjo, pa so otroci hudo grešili zoper četrto božjo zapoved. Nikogar ni bilo, ne sina, ne hčere, da bi pogledal, kaj oče dela. Ne za praznike, ne za Novo leto se ga niso spomnili.

Vseh dolgih deset let ni bilo nikoli nobenega k očetu, kakor bi bil že davno pokopan.

Makužar se še zmisli ni na božje maščevanje; mirno je živel zase, stradal in prezebal. Obleke si je že še izprosil, toda prav trda mu je vedno predla za čevlje, posebno zimske. Ovijal si je pokrevsano obuvvalo s kr-pami starih vreč, pa je vendar še vedno prezebal kakor stržek. Lakota ga je ob ledenih, ivnatih dneih pognala iz zavetišča. Za zaslužkom je oprezoval tudi pred ko-lodvorskimi skladišči. V skrajni sili je izmaknil po-leno, kepo premoga. Prav nič ga ni bila volja, da bi naposled še zmrznil.

Še bi si brez godrnjanja služil svoj borni kruhek, da mu ni onega dne izpodrsnilo na gladkih stopnicah. Težak zaboj se je zvalil nanj. Čez dva dni je v bol-nišnici umrl. Za pogrebom je šla samo neka postarna ženska. Hiteti je morala za črnim, zaprtim vozom; kajti z berači in drugimi reveži kar dirkajo po prvi bližnjici na božjo njivo.

Po njegovi smrti so sosedje z dvorišča povedali, da se je za njim vselila v drvarnico neka raznašalka ča-sopisov — tista, ki je edina hitela za črnim vozom. Že prej da je vsak večer zahajala k rajnkemu. Beseda je dala besedo, in za dva, tri dni je soseska že kar glasno razpravljala — o skopuhu Makužarju, ki da je ves denar zašil v žimnico. Ženske hitro izvohajo... Ej, ta babnica, to vam mora biti prava tička... O vsem so zvedeli tudi Makužarjevi otroci. Oče je imel denar! Kjer je denar, ni nobenega pomanjkanja. Prav gotovo je imel tudi mnogo oprave. Baba jih hoče, njih, otroke in dediče, zdaj okrasti...

Resnična revščina ni izbirčna: ženska si je bila za deset dinarjev na mesec kupila ležišče poleg starca. S tem denarjem je rajniki večkrat potolažil Vrečarja, ki mu je dajal malenkosti tudi na upanje. Res pa je tudi, da mora priti kaznen nad tistega, ki ne posluša božje zapovedi. Zaradi tega je višja sila v olju namo-čeno leskovko potisnila v roke vprav tej grešnici. In naposled je še res, da namen posvečuje sredstva — brez izbere. Zgodilo pa se je takole:

Prva je prihrumela pred drvarnico hči Anka, žena poštnega sluga. Zdaj je hitro utegnila; kopico otrok je izročila kar v božje varstvo. Trkala je na vrata in trkala — nič. Ker so trdili sosedje, da je lisica v brlogu, je jela po durih razbijati s pestmi.

«V sobo svojega očeta bom vendar smela!»

Naposled je le zabevskalo izza vrat: «Kje si pa doslej bila, ušivka?»

«Odprite, jaz sem, hči.»

«Prava hči! Kdo mu je stregel, kdo pomagal in mu pospravljaj? Zdaj sem jaz tukaj gospodar.»

«Bodo drugi odločili, ali boste izročili njegove reči ali ne. Takoj grem po stražnika.»

«Kar pojdi, ti nesramnica!»

Medtem se je zunaj zbrala že vsa soseska. Okna zgoraj in povsod so se odpirala. Skozi gručo se je pre-rinil mlajši možki, kmalu za njim zopet precej sličen možakar — dva sinova Makužarja.

Najmlajši si je zasukal rokave. «Vlomimo!» je sve-toval.

«Nikar! Ampak po stražnika pojdem», je odločila preudarnejša sestra. In je šla. Sinova sta se okrenila k ljudem.

«Naš oče je tukaj stanoval. Imel je dosti reči, ki so zdaj naše. Ne bodo jih ukradli drugi!»

Vsi so molčali, samo čevljar Jež je del prst na usta, potem pa je počasi, toda goreče pritrdil: «Imel je, in še

Materina sreča

koliko! Kad zaseke s klobasami! Kdo naj ve, koliko vsega...»

Starejši brat je prikimal: «Prav dobro se še spominjam na uro in zlato verižico!»

Radovednost, kaj bo, je prignala vedno več ljudi. In že se množica zgane in razmakne: skozi hišna, prostrana vrata pridrdra velik voz, dira, na njih švrka voznik po dveh konjih. Za vozom ponosno prikoraka najstarejši sin Janez, tisti bogati, ki ima denar v banki, in z njim še dva postreščka s konopci.

«Kar brž naložimo!» se okrene Janez do bratov, ker so bili že vsi domenjeni. «Kje pa je Anka?»

«Po stražnika je šla. Baba noče odpreti.»

Pride stražnik, z njim z bliskajočimi se očmi hči Anka, za njima ljudje s ceste.

«V imenu postave!» Vse tiho.

«Jaz sem, stražnik! V imenu postave, odprite!» Prijel je za kljuko in nestrpno pritisnil.

Zdaj pa je odprla. Hči Anka plane prva v sobo, za njo bratje, potem stražnik. Za njimi pritisnejo drugi; kar vsuli so se v brlog, da so ženščino pritisnili ob steno in se je pečica nagnila.

A že je ponehal hrup, vsi so onemeli. Niti ogledalca ni več — gole stene se reže. Zgolj preperela slama,

pleve... na njih pa kakor gosenica zvita raševinasta odeja... Od povsod zaudarja po plesnobi in trohnobi kakor iz grobnice.

Ljudje so se takoj okrenili ter zbežali na dvorišče. Nenadno zavpije oni nepridiprav, čevljar Jež:

«Kar hitro naj znosijo vso to gosposko opravo na diro. Fej!»

Množica se je mrmrajoč zbrala in se uvrstila pred brlogom. Za stražnikom sta prišla sinova; klobuk sta si bila potisnila tesno nad oči. Le hči Anka se je kljubovalno ozrla po mrkih ljudeh, nakar je srdito dejala:

«Gašperček je moj! Bo že sodnija odločila.»

«Moj je! Meni ga je že davno zastavil», je zavpil iz množice trgovec Vrečar.

«Moj je!» je odjeknilo s praga. Ženščina je vsa razkuštrana d'vigala roke in kar tresla se je, ko je kričala:

«Da jih le sram ni, teh zavrženih otrok! Nikdar jim ni bilo mar očeta. Toliko da ni od lakote poginil. Ko pa je mrtev, bi ga še iz groba potegnili in do nagega slekli! Fej! Bog jih bo že še kaznoval!»

«Fej! Sramota!» je vzklikala množica. Završali so preteči vzkliki. Da ni bilo stražnika, bi jih bili nemara še pretepli.

SRCE V PLAMENIH

o se je tisti večer po dolgem slovesu pred vrati velike stanovanjske hiše vračal France domov, se je zavedal, da se mu je po dolgem času spet nasmejnila sreča. In ta sreča je bila res velika, zakaj tehtala je dobrih devdeset kil in okrog pasa je merila vsaj sto dvajset. Ime ji je bilo Katica, ime, ki je zagotavljalo srčno dobroto in vdano zaupljivost. France je odločno najbolj cenil drugo lastnost.

Ni se mu bilo treba bati, kakšen vtisk je napravil. Prepričan je bil, da bo petdesetdinarski srebrnik, ki ga je investiriral v svoje podjetje in ki se je izpremenil v dve vstopnici za kino ter v pivo v gostilni, prinesel dolgo pričakovani sad. Kdor se imenuje «Pavel» in je «inženir» Združenih tovarov in livaren, se lahko nadeja skoraj stoprocentnega uspeha pri večini žensk. France se je seveda imenoval «Pavel» in je bil «inženir». Kakšen je bil njegov priimek, je navsezadnje vseeno, ker je bil tudi samo izposojen.

Ker je njegova duša gorela od nestrpnosti — saj so njegovi rezervni fondi že docela ugašali — je sklenil, da pojde brez obotavljanja dalje.

To je storil dva dni potem, ko sta sedela zvečer s Katico na klopi v kotu parka, kamor se luč svetilk ni več upala. Po nekaterih brezpomembnih besedah, ki zmeraj uvajajo važne izjave, se je zagledal predse, kakor da govori s prividom:

«Zakon,» je govoril čuvstveno, «srečen zakon — to je bila že od nekdaj moja največja želja. Ne znam živeti sam. Toda menda me prav zato preganja usoda. Kaj mi pomaga, da imam lepo existenco, da mi je mogoče prijetno živeti, če pa ne morem dobiti osebe, s katero bi lahko vse to delil?»

Katico je izpreletel po hrbtu mrzabrezmejne radosti. Zakaj čutila je, kako ji srce pravi, da prihaja zdaj tisti veliki trenutek, ki je sanjala o njem že od svojega osemnajstega leta.

Medtem je «inženir Pavel» nadaljeval in ganljivo slikal, koliko bolesi mu je prizadelo razočaranje v nesrečni ljubezni in mu vzbudilo strah pred ženskami.

«Toda življenje hoče svoje,» je govoril prividu pred seboj. «Moj odgovorni poklic, moje potrebe zahtevajo, da moram imeti bitje, ki bi zame skrbelo in mi sladilo trenutke odpočitka. A to bi ne smela biti lutka, gizdalinka po modi. Moj ideal je žena, prava žena! Ko bi takšno našel...»

Sele zdaj so se njegove oči kakor po naključju srečale z očmi Katicice.

In tako se je odločila Katica za odgovor, od katerega je bila — to je dobro vedela — odvisna njena bodoča sreča:

«Jaz sem se tudi že naveličala, je šepetala z glasom, ki se je že malone tresel. «Ne morem reči, da bi se mi tu slabo godilo, Bog obvaruj! Ne, naši me

imajo radi in pravijo, da sem varčna gospodinja, da prav dobro kuham, in nekaj denarja bi že tudi imela prihranjenega. Ampak seveda — stati na lastnih nogah je pač najboljšje. Lahko bi se bila že bogve kolikokrat omožila in dobro omožila, toda meni ni vsak všeč, jaz imam rada inteligentne, izobražene ljudi...»

Spogledala sta se v dvoboju, v katerem je «Pavlovo» oko zmagalo. In «Pavel» je brez pomišljanja pristopil k dejanjem.

«Ljubil sem te od prvega trenutka, je zamomljal z brezhibno gorečnostjo, in ker je upal, da nihče ne vidi, je zametal in dal svojim ustnicam pogum, da so se spustila na Katičina pripravljena, koprneča usta.

«Prav takšno žensko sem iskal, je rekel po hrabro izvršenem poljubu.

Katica ni prav nič dvomila. Zakaj tu se je začelo uresničevati prerokovanje modre razkladateljice kart, ki ji je za deset dinarjev izdala, da se bo vanjo zaljubil velik gospod in da se ji «denar obeta».

Tisti večer se je Katici kar vrtelo po glavi. Pol ure se je premetavala po postelji, potem je pa zaspala kakor zdravo, šestintridesetletno dekle, ki jo čaka drugi dan mnogo dela z obedom, ker bo gospoda dobila goste.

Tudi «Pavel» ni držal drugi dan rok križem, temveč je šel v drugo nadstropje pravkar zgrajene hiše ter si dal pokazati dvosobno stanovanje. Tako mu je ugajalo, da je brž skočil h gospodarju in mu dal dve sto dinarjev are. «Vselimo se čimprej,» je izjavil hišniku.

Popoldne je prišla Katica, ki si je morala nekaj izmisliti, da je smela za dve uri z doma.

«Nekaj ti hočem pokazati, ljubica, ji je rekel. «Že dolgo imam najeto stanovanje, ki je kakor nalašč za dva človeka. Presenečena boš.»

Katica je bila presenečena, a le malo. Stanovanje je bilo čedno, to je res. Ves komfort, centralna kurjava, dvigalo v hiši. Toda kaj pomaga vse to, ko pa vidi v stanovanju le gole stene brez pohištva. Toda «Pavel» ji je to brž pojasnil.

«Že več tednov se pripravljam, da opremim stanovanje. Že davno sem se naveličal ubijanja po tujih stanovanjih.»

Nekoliko bolj tiho: «Ampak nekaj je. Izredna priložnost. Borza, razumeš? Izvrstne transakcije.» Zdjaj je le še šepetal. «Lotil sem se teга v družbi z generalnim ravnateljem, to je docela zanesljivo. Gre za velike dobičke. Mene čaka skoraj pol milijona. In zato sem v to investiriral ves svoj denar, ki sem mogel z njim razpolagati.»

Da, to je Katica dobro razumela, dasi se ji je zaradi tega malone vrtelo po glavi. Investiral, razpolagal — to so prave besede. Ampak «Pavel» je imel zanjo še nekaj.

«Generalni ravnatelj, ki sem mu zaupal, da se hočem oženiti,» se je nasmejnul nekoliko v zadregi, «mi je priporočil neko tyrdko. Krasno pohištvo, spalnica

— to bi ti hotel pokazati! In dovolj bi bilo deset tisoč, morda celo le osem tisoč. In potem bi se lahko takoj vzela...»

Dve sekundi je molčal.

«Samo da bi bilo treba čimprej kupiti. Jaz, kakor sem ti rekel, zdaj...»

Katica se je zaljubljeno nasmejnila temu fantu, ki ni vedel kam iz zadreg.

«V hranilnici imam petnajst tisoč, se je izdala z mirnim ponosom. «Lahko bi dvignila...»

«Inženir» se je sam nase razjezil, da se je tako prenačlil. Morda bi bilo bolje kupiti kaj dražjega, saj bo za vse življenje. Toda Katici je bila prirojena skromnost. Zedinila sta se na deset tisoč, ki jih bo ona v treh dneh prinesla.

Naslednja dva dneva je «inženir» posvetil zadnjim pripravam. Tretji dan je za vselej zapustil neprijazno sobo umazanega hotela in je z lahkim kovčgom v roki odšel na kolodvor, kjer je dolgo stal pred voznimi redi. Prav pred odhodom ga je napadla misel, naj se vrne in kupi pri blagajni vozovnico. «Tako bo bolje,» je zašepetal sam zase, «kaj ko bi slučajno ne imel dovolj časa?» Imel je le še trideset dinarjev «za seme».

Katica je prišla ob določenem času sestanka s klobučkom, ki je bil tako zelen, da bi se ga ustrašila vsaka neizkušena koza. «Tako sem srečna, da te spet vidim, ljubezen moja!» je rekla, zakaj prav tako je bilo zapisano v romanu, ki ga je včeraj dolgo študirala.

Toda France oziroma «Pavel» menda tega ni vedel, zakaj odgovoril je zgolj z inženirsko žovialnostjo: «Servus, ljubica!» In takoj je krenil v konkretnost: «Imaš tisti denar?»

«Ti nestrpnéž!» mu je zagrozila Katica s prstkom. A takoj ga je začela tolažiti: «Precej pojdeva ponj v hranilnico, doslej nisem utegnila. — No, in kaj je z najinim stanovanjem?»

«Ne vem,» se je branil «inženir», ki se je zanimal le še za tisočake. «Nisem bil tam. Saj veš, te dni je bila sama transakcija. Ampak zdaj je že vse v redu. Vse gre dobro, vse je pripravljeno. Ali je tista hranilnica daleč?»

«Tako je bova tam,» je odgovorila Katica. «Ampak prej bi še rada pogledala v najino gnezdo. Rada bi nekaj kupila, pa ne vem, ali se bo to tam podalo... Kajne, storiš mi to po volji?» je prosila. «Saj veš, sem majhna ženska vrtavka — samo trenutek se bova tam zamudila...»

«Inženir» je zmignil z rameni. Ženske so včasih res kakor otroci. Pogledal je na uro in videl, da je še dovolj časa, ter je šel s Katico, ki jo je ožarjala največja sreča.

Hišnik se jima je globoko priklonil in ju odpeljal z dvigalom v drugo nadstropje. Katica je začela brskati po torbici, kakor da hoče odpreti, a je pustila, da je odprla vrata «inženir» s ključem, ki mu ga je dal hišnik.

Vrata so se odprla. V prvi sekundi je bil njen fant tiho, potem je napravil nekaj korakov po prednji sobi, se ustavil in se obrnil k njej: «Kaj... Kaj je tole? ...»

Toda Katica je že naslonila svoj zdrav hrbet na vrata in začela jokati.

«Saj sem vedela, da boš srečen!» je ihtela od radosti. «Saj sem vedela, ljubček, da te bom presenetila! ...»

Zdajci je pa prenehala javkati, skočila je k «inženirju» in ga prišla za roko:

«Ampak kaj stojiš takole? Ne boj se, to je res najino. Le pomisli, dvanajst tisoč pet sto sem morala dati in niti dinarja ni ta nepridiprav popustil. Zato pa imava nekaj prima. Le poglej spalnico: pravi kavkaški oreh, ljubček!»

Nočemo vojne

Ali se svet ne bo izpametoval?

Kje je Španija nekdanjih dni, Španija vročega solnca, bikoborb, serenad? Kje je tista živo lepa dežela, ki jo je upodabljalo tisoče slikarjev, pa so vsi rekli, da je bogastvo umetnih barv preslabotno, da bi moglo pričarati vizijo vse pestrosti španskih pokrajin? Kje so palače, zakladnice umetnin? Kje so ožarjene kastilske ceste, po katerih se počasi pomikajo karavane mezgov?

Tega ni več. Pod oročim nebom Španije brne danes sovražna letala, serenade so umolknile, in namestu njih so prišle bombe, ki padajo na nezavarovana mesta. Bogastvo umetnin je razbito, ponosne palače so v razvalinah. Še ptice so izgubile v Španiji, pišejo ljudje odondod. Namesto njih šoigajo pod nebo rakete, znanilke topopskega groma, krvavih napadov, smrti. In zaradi česa? Vsi vemo, še predobro...

Španija je v ortalu bratomorne državljanske vojne!

In še nekaj vemo. Da teče pobsod kri in da bo tekla še dolgo, vsaj tako dolgo, dokler bo še ostala Evropa vojno netila. In vemo, da padajo v tej vojni otroci, da padajo ženske in starčki, da padajo bolniki. In vemo, da prosijo napadenci za omiljenje vojnih grozot, za počlovečenje vojne, pa tega ne morejo doseči. Napadalci odbijajo predloge, naj se ne bombardirajo mesta brez obrambe.

En sam dan je bilo v Madridu ubitih 89 otrok. Devet in osemdeset drobnih bitij, ki so se brezskrbno igrala po ulicah ali pa sedela v šoli za knjigami. Bitij, ki niso storila nikomur nič žalega, ki niso vedela, kaj je vojna. Devet in osemdeset otrok je kriknilo v trenutni boli, potem je bilo vsega konec, potem so zmagoslavno odletela tuja letala...

In to je bilo en sam dan, v enem samem kraju...

In kako velika je Španija, kako dolgo že trajajo boji!

In še nekaj vemo. Sedem milijonov ljudi je vzela svetovna vojna in ni še dvajset let, kar je poslednji trobentač odtrobil njen konec. Ni še dvajset let, kar so narodi prisegali, da vojne ne sme biti nikoli več, in že so njih skladišča orožja bolj polna, kakor so bila kdajkoli prej. In kakšnega orožja? Klanje, ki ga bo to orožje napravilo, ne bo niti senca zadnje vojne. Kakor vidimo zdaj v Španiji, bodo matere, žene, starčki, bolniki in otroci v mestih manj zavarovani pred smrtjo kakor vojaki na fronti.

Kaj je dandanes Španija? Preizkuševalnica evropskih velesil za nove vrste orožja. To orožje je dragoceno in zato še varčujejo z njim. Toda če bo iznenada izbruhnil najstrašnejši svetovni požar v zgodovini, varčevanja ne bo več...

Proti tistemu času bodo tudi sedanji boji v Španiji igrača.

Matere! Ali vam ne drhte srca ob misli na grozo, ki bo zajela svet, če se ne bo izpametoval? Ali se res ne upate krikniti iz dna ranjene, užaljene duše: «Ne, tega nočemo!» Ali boste res čakale, da se bo tudi vašim otrokom godilo tako, kakor se godi španskim?

Ne, ne kličite krvi nadnje! Življenje ste jim dali, da ga bodo živeli, da bodo srečni, in ne zato, da bodo umirali med razvalinami hiš, na cestah, za drobci granat.

Kdaj se bo človek zavedel, da je človek, in ne žival?

Ivana Fedorov:

Tako je pogosto

ričakujem vas pri vlaku ob sedmih. Ne jemljite s seboj nobene prtljage. Nočem, da bi vas tudi najmanjša stvar spominjala pri meni na vaše prejšnje življenje. Želim, da stopite v moje življenje brez vsakega spomina, kakor da prej sploh niste živeli. Bogato vas preskrbim z vsem, ničesar ne boste pogrešali. Hranil bom tudi vaše najbolj skrite želje, zakaj hočem, da bi bili pri meni na vso moč srečni. Pridite!»

Diana je še enkrat preletela pismo. Da, pojde. Zapustila bo to trpko, megleno, enolično življenje.

Spominjala se je let, ki jih je preživela s svojim možem. S koliko ljubeznijo, s kakšnimi nadami je stopala v zakon, a potem... Soprog se je kar naprej ukvarjal s svojimi izumi, zanjo ni imel nikoli niti trenutka, in če mu je to očitala, ji je vselej odgovoril, da je vse to le zanjo, le zato, da se izkopljeta iz

revščine in da ji zagotovi lepše življenje. Izpočetka je tudi sama upala, toda minevala so leta in nič se ni izpremenilo. Pri tem drugem jo čaka blaginja, ljubezen, življenje.

Pogledala je na uro, sedla k pisalni mizi in napisala svojemu možu pismo. Položila ga je tako, da bi ga mogel takoj opaziti, ko se vrne domov.

In potem je odšla, kakor je želel njen ljubček. Ničesar ni vzela s seboj razen torbice, kakor bi šla na izprehod. In vendar se ni mislila nikoli vrniti.

Na postajo je prišla zgodaj. Vlak pojde šele čez pol ure. Zdajci je stopil nekdo iz množice in korakal proti njej. Bil je njen mož.

«Kaj delaš tu Diana?» je začuden vprašal.

Diana je osupnila. Kako je to, da je prišel njen mož prav zdaj, ko...?

Zbrala je vse moči, toda ni mogla povedati možu resnice.

«Anica mi je brzojavila, da se danes pripelje», je odgovorila. «Veš, moja pritateljica iz instituta. Že strašno dolgo se

nisva videli in zato me je prosila, naj pridem k vlaku.»

«To je pa dobro», se je razveselil mož. «Kakor da je hotela usoda, da se čimprej snidem s teboj in ti povem veselo novico. Diana, bogata sva. Posrečilo se mi je prodati enega svojih izumov za takšno vsoto, da bova lahko do smrti brezskrbno živela. Pravkar sem spremil podjetnika, s katerim sem podpisal pogodbo. Odslej ti ne bo treba več sedeti doma in hoditi v obleki, ki je že davno iz mode! Boš videla, ljubica, kako bo najino življenje vse drugačno!»

Diani se je zavrtele v glavi. Sedla sta v taksi in njen mož je vso pot delal načrte kakor srečen otrok. Niti opazil ni, kako molčeča je njegova žena.

In Diani je bilo tako čudno. Strašno se je sramovala. Brez besede je hotela zapustiti tega moža, ki je res delal samo zanjo, ki je mislil samo nanjo. Zdaj je čutila, da je res vedno ljubila svojega moža in da jo je vleklo k drugemu le bogastvo in «veliko življenje.» Kolika sreča, da lahko še vse popravi! Njen soprog ne sme nikoli zvedeti, kakšno izdajo mu je snovala.

Ko sta prišla domov, je vzel mož v roko pripravljeno pismo. — «Kaj je to?»

Diana mu je vzela pismo iz roke.

«Nič! Napisala sem ti, da sem šla Anici naproti, da bi te ne skrbelo, kje sem, ko bi prišel prej domov ko jaz.»

In sramujoča se v dno duše, je raztrgala pismo. V očeh so se ji zalesketale solze — ne solze žalosti, ampak sreče.

DEKLICA BAMALA

Na zgornji sliki je prizor iz življenja indskih kmetov: sušenje gnoja svetih krav. V sredi vidite Indko, ko kosi na plantaži. Spodaj je indska žena na božji poti v svetem mestu Genaresu, kjer kleči pred jogijem-čarovnikom.

Štirinajst dni plovbe od Marseilla do Bombaja. Še en dan več od Pariza, od Elizejskih poljan, od Velike opere, kjer srečujemo ženske v najmehkejši kožuhovini, v najrazkošnejših oblekah... Štirinajst dni... Ko stopite v Indijo, se vam zdi, da ste na čudežnem Wellsovem stroju preleteli štirinajst stoletij. In če greste še dalje do puštinje Rajputanija, do nepredirne džungle Assamuja, če pridete do kašmirskih gozdov, do madraskih rek, ki jih obliva solnce, se vam zdi razdalja, ki vas loči med mlado Evropo in to staro Azijo, še neizmerno večja. Čisto nov svet je to, svet, ki si ga nismo mogli nikoli misliti in ki ga ne more doumeti nihče, noben tujec, čeprav živi v teh krajih dolgo dobo. Zdi se nam, kakor bi bili na nekem tujem planetu.

Po svetu sem spoznal najčudovitejše kraje. Taboril sem v eskimskih kočah, prenočeval v stepah, obiskal ljudožerce in lovce lobanj, hodil sem po Hitlerjevi Nemčiji in po sovjetski Mongoliji, a nič tega, kar sem videl po najbolj eksotičnih krajih, se ne da primerjati s tem, kar sem doživel v Indiji.

Ne bom govoril o kastah, o svetiščih, o bedi ulic in njihovem bogastvu, o lepoti pokrajin, o krvi in nasiljih. Povedal vam bom zgodbo preproste indske deklice Bamale.

*

Iz kaste parij, nedotakljivih, izhajajo «dhai», indske babice. Ena izmed njih stopi k Indu, stoječemu pred tistim delom hiše, ki je namenjen ženam. Reče mu: «Deklica je!» Možu se zmračí obraz, gre za babico, ki je stopila do gnoja svete krave za «očiščenje». Potem vstane «dhai» in se vrne v hišo k mladi materi, ki se še zmerom zvija v bolečinah. Zraven nje sedi neka druga ženska in povija otroka, ki je dobil ime Bamala, kar bi se reklo «Čista».

Če bi bil novorojenček deček, bi oče babico bogato obdaroval, sklical bi vse svoje prijatelje in napravil pojedino. Zdaj pa ni darov, in babica mora oditi iz hiše pri zadnjih vratih...

V Indiji umre na leto dva milijona otrok, ki ne živijo niti po štiri mesece. Od teh dveh milijonov jih umre štirideset odstotkov že nekaj dni po rojstvu, ostali pa v naslednjih tednih. Pri tem je značilno, da je med njimi največ deklic... Dečki so močnejši — pa tudi manj hašiša jim dajejo. Z dekletki delajo prav malo okolnosti. «To je naša domača politika, da se rešimo nepotrebnih potomcev», je dejal neki radža indskemu uradniku, ki ga je vprašal po vzroku umiranja otrok. Radže so hodili na angleška vseučilišča, pa se jim zdi to prav in pošteno. Pomislite, kakšnega mnenja morajo biti šele bramani in še nižji ljudje, ki ne znajo ne brati, ne pisati!

*

Recimo, da oče Bamale ni zastrupil v prvih dneh življenja. Živela je skupaj s svojo materjo in drugimi očetovimi ženami, z brati in sestrami in živino. Recimo tudi, da ni podlegla nalezljivim boleznim, ki uničujejo Inde. Recimo tudi, da je oče ni dal že v zgodnji mladosti v sveti hram boga Šive, kjer vzgajajo bramani dekletca do desetega leta za «devadase» — služabnice božje. Če je imela nesrečo, da se je rodila v kasti parij, bo to ostala vse življenje. Sestava kast ne pozna izjem in povišanj. V Indiji živi rod zločincev, ki ropajo in prodajajo dekleta. V Gurkhasu in v

IN MILIJONI DRUGIH

Radžputani je malo žensk, in tam plačujejo zanje lepe denarje. Ti zločinci ropajo dekleta na jugu in jih potem prodajajo na sever bogatinom. Časih ugrabijo še očete z njimi in jih prodajo za sužnje. Angleži te rope zasledujejo, toda ne tako zelo, kakor bi bilo potrebno, ker se pač boje vznemirjati narod, ki ga že komaj krote...

V Indiji imajo zakon, ki prepoveduje možitve deklet pred štirinajstim letom. Zakon je bil sprejet po hudih bojih v zbornicah. Takrat so pravili Indi, da uničujejo Angleži njih najsvetejše tradicije... Zakon je bil nazadnje le izglasovan, toda ostal je samo na papirju. Po Indiji je na stotisoče devetletnih in desetletnih mater. Povsod po ulicah jih lahko srečate.

Ko je Bamala doživela osem ali devet let, je stopil nekega dne v hišo brahmin in jo odvedel k sosedu, ki je imel dvanaštletnega sina. Čez nekaj dni ji je rekel oče: «Bamala, jutri se boš omožila. Bodi blagoslovljena v imenu Šivovem!» Če je oče musliman, se obred izpremeni samo toliko, da ji reče, naj bo blagoslovljena v imenu Alahovem.

In drugi dan se je Bamala omožila. Štiri in dvajset tednov pozneje je ležala vsa onemogla v bolnišnici in zdravnik ji je ves krvav reševal življenje. Zunaj pred bolnišnico pa je preklinjal njen mož, da so mu prekleti belci, «feringhi», ukradli ženo...

In tako poteka življenje Bamale dalje. Možu, ki je še sam skoraj otrok, rodeva otroke, in ti otroci so slabotni, že ob rojstvu smrti zapisani. In vseh Indov je tri sto milijonov...

In delati mora kakor črna živina. Sužnja je svojega moža, ki je tudi suženj, in otroci bodo spet sužnji.

A če je bila Bamala iz višje kaste, je bilo njeno življenje čisto drugačno. Prav tako zgodaj so jo omožili. Prišla je v harem, kjer je bila izročena na milost in nemilost možu, drugim ženam in hinavskim evnuhom. Ni ji bilo treba delati, toda njeno življenje je bilo zapravljenost. Za zidovi je morala v brezdelju hirati in sveta ni videla. Zakrivati je morala obraz, da je hranila svojo lepoto samo za moža. Šele ko je lepota zvenela, je lahko odložila zagrinjalo...

Najstrašnejša navada v Indiji je bila nekoč ta, da je morala žena slediti svojemu možu v smrt. Ni še dolgo, ko so v zdaj kulturnih krajih sežigali vdove. Tam v džunglah je ta običaj še danes v veljavi. Drugače je vdova sirota. Nobenih pravic nima, nobenega dohodka. Samo troje ji ostane: prostitucija, beračenje ali pa počasno odmiranje v nezdravih «domovih vdov». Ti domovi so bili ustanovljeni pred desetletji. Maharadže so jih vzdrževali, da bi obvarovali vdove prostitucije, toda tisti, ki Indijo poznajo, pravijo, da prostitucija ne more biti hujša od bivanja v teh domovih.

In potem je Bamala umrla. V osemnajstem, dvajsetem letu. Tako je umrlo na stotisoče, milijone Bamal...

Edmond Demaitre.

Zgoraj je skupina kmetic z otroki. Njih obleka priča, da so premožnejšega rodu. Na sredi je indska deklica, posvečena «božji službi» v enem izmed brezštevilnih indskih svetišč. Spodaj je beračica na bombajski ulici. Beračenje, prostitucija ali umiranje v «domu vdov», — to je usoda indske vdove.

O Marlena Dietrichova: ženskih vampirjih

Marlena Dietrichova, slavna filmska zvezdnica, piše v reviji čeških žen in deklet «Hvězdi»:

Lahko si mislim zavist, s katero sto tisoč obiskovalcev kina obkoljuje ženske vampirje. Opažam, kako spretno se predstaviteljica vampirjev preriva skozi življenje, kako na desni in levi padajo žrtve njene omamljajoče pojave.

Podobne vloge sem imela tolikokrat, da se smatram za poznavalko takih vampirjev. Ni mogoče predstavljati določene značaja v vlogah, ne da bi se človek nekega dne sam ne istovetil s podobnim značajem. Seveda nikakor ne trdim, da bi bila v nevarnosti, da postanem nekoč vampir. Vendar pa poznam psihologijo takih žensk.

Mislím, da nobena demonična ženska ni nikoli poznala prave sreče. Od Kleopatre do Mata Hari je končala vsaka prej ali slej tragično. Nobena ni poznala v življenju blažilnega miru skromnih in mirno živečih ljudi. Preprostost je najboljša oblika življenja in sreča je zmeraj samo stvar na-

ziranja. Bile so ženske, ki so podirale prestole in rušile cesarstva. V zgodovini so ostala njih imena, medtem ko so jih milijoni ljudi pozabili. In gotovo ni sreča v tem, če se nas potomci spominjajo z zaničevanjem. Ne verjamem, da bi se našla v zgodovini ženska, uničujoča svoje življenje z uničevanjem mož, ki bi svoje usode ne zamenjala za mirno življenje in za ljubezen edinega moškega, ki bi ga mogla tudi sama ljubiti.

Mata Hari je zapustila za seboj le pogubo in pokvaro. Častniki in plemiči, ki jih je vezala prisega zvestobe svoji domovini, so prelamljali svoje prisege in uničevali svoje življenje. Ljudje v visokih in nizkih službah so postajali žrtve njenega čara in ves svet ji je ležal v občudovanju pred nogami. Toda svet ima to posebnost, da se vrta dalje, in ljudje kakor Mata Hari mu morejo dati samo broco. To je storila in tisto oblačno jutro, ko je stopala svojemu žalostnemu koncu nasproti, je morala spoznati, da je svoje življenje uničila zaman. Na goli steni njene glasovite celice v Svetem Lazarju je bilo izpraskano edino ime, ime moža, ki ga je ljubila. Morda... In zato jo iz vsega srca obžalujem. Njena tragedija je bila potem večja, kakor si mislimo. In vendar je bil njen konec pravična kazen za vse zlo, ki ga je prizadela drugim.

Ženska, ki vpliva na moške, bi morala svoj vpliv uporabljati samo v dobrem smislu. Če sebično misli le na lastne koristi, bo kmalu spoznala, da se njen vpliv obrača proti njej sami in da jo slednjič uniči. Skozi življenje ne moremo iti po poti, obrobjeni z zlomljenimi srci, ne da bi slednjič plačali. Prej ali slej pride kazen in plačilo. In čim pozneje pride, tem hujše je to.

Žal mi je vampirja iz več razlogov. Zakaj prečesto pri naša taki ženski oboževanje moških, ki jo obkrožajo, nesrečo. To ji stopi v glavo. Preseneti jo občudovanje. Vse ženske so dostopne prilizovanju. Če ni ženska dovolj močna, se zgrudi pod tem vplivom. Začne živeti življenje, ki se more le nesrečno končati.

Življenje brez ljubezni je nekaj strašnega in ženska, ki izkorišča svojo lepoto samo za to, da bi uničevala moške, ne spozna nikoli prave ljubezni. Morda se kdaj v življenju sreča z moškim, ki bi ga mogla ljubiti, toda ta se bo branil proti njenemu vplivu.

Kolikokrat je zgodovina že potrdila to resnico! In zgodovina je zrcalo sveta. Nismo se mnogo izpremenili v toliko stoletjih. Ženska naših dni, ki se zapira pred pravo ljubeznijo in nastopi čarovniško romanje po zabavah, konča prav tako nesrečno kakor vse njene predhodnice v zgodovini.

Življenje v lastni domačiji, ljubezen ljubljenega moža in sreča v tej ljubezni — je mnogo več vredna kakor vsi dvomljivi uspehi in občudovanje sveta. Pustite demoničnim ženskam njih bleščeče življenje. Za trenutek je morda očarujoča ženska pester metulj in užije marsikaj česar vi ne užijete. Toda ne pozabite, da ona nikoli ne spozna prave radosti življenja, ki je ne morete kupiti. Bogastvo še ni sreča. Mir doma in medsebojno razumevanje je sreča. To pa so stvari, ki jih ženska, iščoča le svojo zabavo, nikoli ne doseže.

Čitatelji in čitateljice, ki so me videle v vlogah «vampirja» in me smatrale za zelo naravno, so morda mislile, da sem vampir tudi v vsakdanjem življenju. Prosim vas, ne verjemite tega! Poznam svet tako dobro, da mi je jasno: nesmisel je iskati karkoli drugega razen srečo. In zame je sreča moj dom, moj mož, moje dete in vse tiste preproste in naravne radosti pametnih ljudi.

Champfleury:

Veja Španskega bezga

Revna delavka se je kar vsesala v izložbeno okno cvetličarne in s plahim očesom ogledovala španski bezeg. Zunaj so se v vetru vrtinčile mrzle, goste snežinke. Zdelo se je, kakor bi bili prvi pomladni vetriči ljubkovoje brzeli čez cvetje v prodajalni.

V zadregi je ženska odprla vrata v trgovino: «Koliko stane veja španskega bezga?» je vprašala in jo vzela v roke.

«Deset frankov.»

«Deset frankov?» je vzkliknila in spustila cvetje iz rok.

Solza ji je zdrknila iz oči, ena tistih samotnih in pridržanih solz, ki žgo trepalnice in veke.

«Moj ubogi fantek!» je vzkliknila. «Rodil se je v času, ko cvete španski bezeg. In za zmerom pojde odtod brez takšne vejice v rokah.»

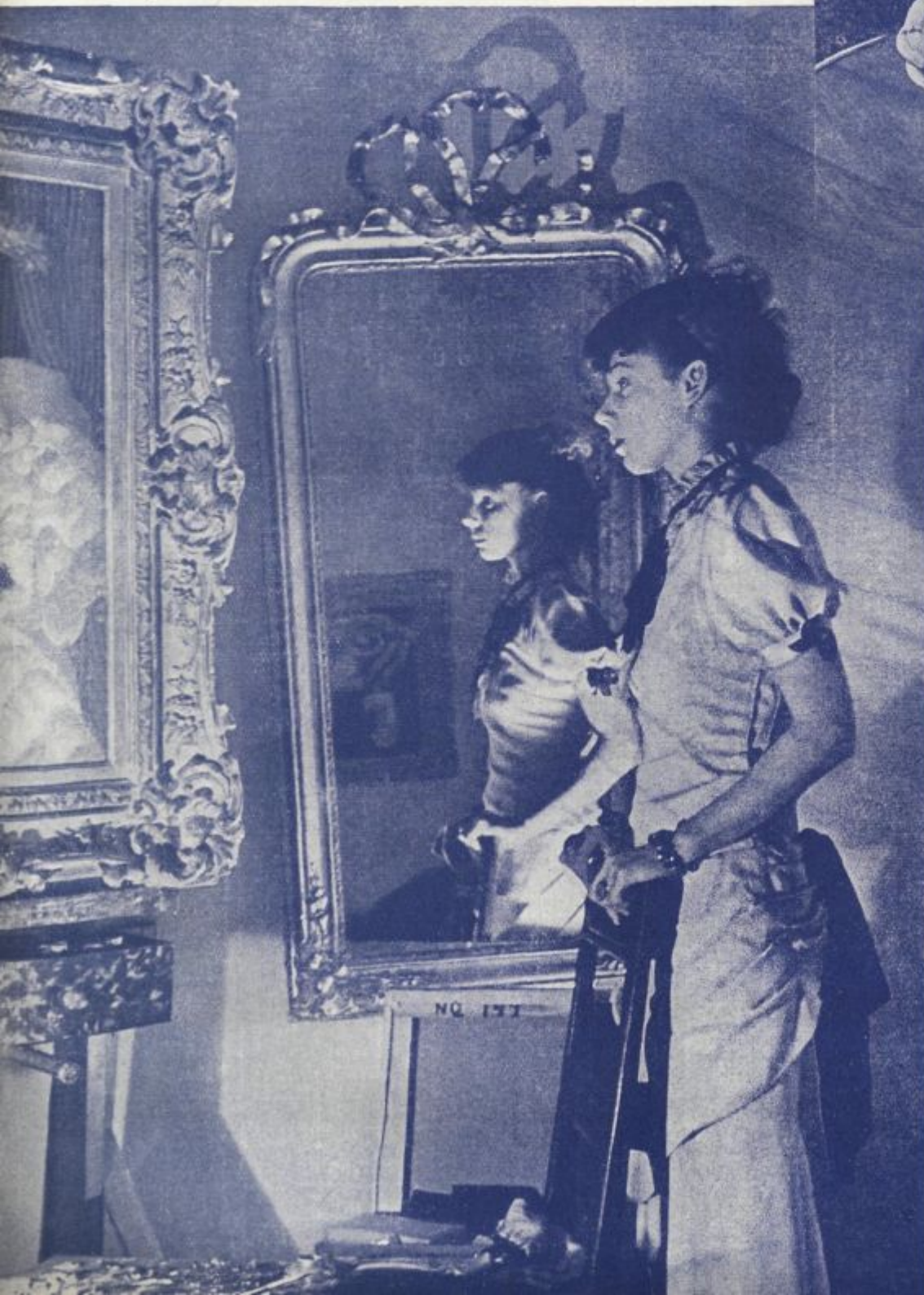
«Otroka ste izgubili?» je vprašala ganjena cvetličarka. Potem je vzela — ne samo vejico, ampak šop španskega bezga, napolnila z njim predpasnik nesrečne matere in odklonila njen drobiž.

«Da ne bo nihče rekel, da ste mi morali plačati zadnjo posteljico svojega fantka!»

VEČNI PARIZ

V Parizu živi na tisoče slikarjev. Slikarji z vsega sveta gredo vsaj za eno ali dve leti v Pariz, da se ondi nadihajo najčistejšega upodabljaljočega zraka. Iz Pariza gredo po vsem svetu izpodbude za novo razumevanje umetniškega ustvarjanja. Za slikarsko in kiparsko umetnost je Pariz to, kar je Vatikan za katoliške dogme. Slika, ki je bila razstavljena v Parizu ali pa reproducirana v pariškem časniku, postane doma naenkrat slavna, četudi ni prej zanjo nihče nič vedel. Ali je to nekakšna nepisana, toda dosledno

izvajana svetovna diktatura Pariza v umetniških vprašanjih ali je zaupanje, ki se mu vdaja ves svet, kakor bi bil hipnotiziran po neznani sili? Mislim, da je to zaupanje, in sicer zaupanje, ki ni nikomur v škodo, lahko bi celo trdili, da je blagodejno. Zakaj če ne mislimo na namene in koristi, ki jih zasleduje trgovina v umetnosti z znakom «Made in Paris» ali pa z opazko «Razstavljeno na tej in tej razstavi v Parizu», ne moremo tajiti, da je pariška upodabljaljoča kultura najvišja na svetu in da je pariško ozračje — resnično in miselno — nasičeno z naravnim umetniškim geni'em naroda, ki so ga izoblikovali milo podnebje, mikavna pokrajina, okusno vino, stara kulturna tradicija in naugodnejše gospodarsko stanje, ki traja že nekaj desetletij.

To vse je bilo treba povedati zaradi naših dveh slik. Čeprav nista nič posebnega ne v zamisli, ne v izvršitvi, vendar zgovorno kažeta to pariško ozračje. Zgornja slika predočuje slikarko Suzano Essendiotovo za mizo v kavarni, spodnja pa v ateljeju. Obe sliki je napravila pariška fotografka, ki se podpisuje Relang.

Temnih ciklam mi prinesi...

Dolgo ni vedel, kako bi ji razveselil molčeče oči, pa je ponudil: «Ali bi rada ciklame, dehtine, rdeče; tiste najlepše, ki sva jih oni dan videla ob leskovi meji?»

Glas o temnordečih ciklamah ji je vzburil želje, in že je stala ob njem: «Daj, tistih temnih ciklam mi prinesi, že od nekdaj jih ljubim...»

Res, težko da nam meseca julija, avgusta katera cvetica bolj ugaja kakor šopek skromnih karminastorožnatih ciklam. Ponižno žde tik grma, se skrivajo ob vejicah, le malo si jih upa na plano. Tam jih solnce preveč preganja in pije njih barvo, da skoro obledi... Tudi v planinah, kjer je toliko lepega cvetja, ne moreš mirno mimo ciklame — korčeka. Tu, sredi gruša in skalovja, žari cel šop sočnobarvnih cvetov, ki so prav v planinah posebno lepi, šop dičnih rubinov.

Ko pa pridejo mrazovi, zaiskre iznova ciklame. To niso več tiste divje, poljske rože, ampak nežne, bohotne, velike zlahne ciklame. Vrtnarji so jih vzgojili iz skromne perzijske ciklame (*Cyclamen persicum*), odeli cvet v pester barve in oblike ter popečali moč cvetenja in učinka. Pozimi in še do pozne pomladi nam jih nudi trg, da družbujejo primulam, kamelijam, acalejiam, hijacintu, tulipanu... Ciklama je dična cvetica, pa ji glej zastane zelene marmorirane liste, ali pa jih prikupno, elegantno, vitko cvetje. Kaj čuda, če stopi nežni vrtnarici v kamrici očasi solza v oči, ko boluje in umira njena zala ciklama, njen zali spomin!

Da nam pojde vzgoja sobnih zimskih cvetic po sreči, je treba že pri nakupu vsake cvetice pomisliti, da prihaja ona k nam iz kraja, kjer so jo oskrbovale večje roke in ji v umetno gretih in močenih, svetlih prostorih nudile višek udobnosti! Cvetica se je tam dobro imela in razpadla, mi pa ji v neznanju nudimo često nepravilni prostor in napačno vzgojo. Zato, kdor ima rad cvetice, vzemi jih k sebi, a šele

če imaš vsaj malo znanja o vzgoji, vsaj malo volje in smisla za cvetico in pa predvsem prostor in zemljo, kjer se cvetica ne muči.

Mi imamo pozimi radi toplo kurjeno, suho sobo, večina cvetic pa tega ne ljubi! Zanje je zrak kurjenih sob pretopen in presuh. Zlasti ciklama, ki seveda ne sme zmrzniti, želi le 8–10 °C toplote in prostor, kjer je le nekaj jutrnjega solca in kjer ni prepriha. Všeč ji je med okni, ali tu je prostor zanjo preozek. Če pa ji potrebne nege ne damo, vene, rumeni in utihne. Kakor vse cvetice pozimi, zalivamo tudi ciklamo le s postano, mlačno vodo, a zmerno, da v podstavku ne ostaja voda. Gomoljček ciklame, če je pravilno sajen, je komaj do polovice v zemlji, zgornji del ostaja zunaj, kjer pridno odganja in brsti novo cvetje in listje. Da to vse ne prične gniti, moramo posebno paziti, da pri zalivanju ne polijemo gomoljčka, ampak le okolno prst! Ko cvet odcvete, ga čimprej izpuknimo. Naprašene liste očistimo tako, da jih obrišemo dopoldan z vlažno, mlačno krpo.

Pravilno zalivanje, senčen, hladen, ne presuh prostor in smpatja malo umetnega cvetličnega gnojila ali razredčene gnojnice, to so najvažnejši pogoji za zdravo rast in obilno cvetenje sobne ciklame.

Ko pa ciklama preneha cveteti, ko vse bolj in bolj pojema njena sočna vegetacija, je to znak, da ne potrebuje več vode in solca ter da se umika k počitku. Ker so posebno tiste ciklame zdrave, rastne in odporne, ki jih držimo po več let pri sebi, bi bilo škoda, da zavržemo odcvetelo, počivajočo ciklamo. Pridržimo jo v loncu, ki ga zadnje dni maja, ko ni več slane, zakopljemo do roba v zemljo kje v mirnem, senčnem kotičku vrta. Če ne priliva dež, pa sami očasih, a le bolj poredko, privoščimo vode gomoljčku, ki sicer počiva, a mu tudi tedaj ne odmro korenine. Ko pa pride deževni september, se prične v gomoljčku novo brstenje. Tedaj je čas za presajanje ciklam. Stari lonček očistimo znotraj in zunaj, od grude ob gomolju odstranimo zunanjo prst in jo nadomestimo z novo: pol dobre, preperete podlistovke in pol zrele kompostnice z nekaj resjevke in peska zmešamo ter s tem obložimo gomolj in zalijemo. Če imamo tako zvano mrzlo gredo, bodimo v njej nadaljnjo mlado rast ciklame in jo tu posebno varujemo ostrega solca.

Večletni gomolji močno narasto. Lahko jih razrežemo na več krhlev, ki jih pred vsaditvijo dobro osušimo oziroma posujemo z drobno stolčenim likalnim ogljem. Zanimivejša pa je vzgoja ciklam iz semenja. Seme je drago, lahko si ga pripravimo tudi doma, če v opoldanskih urah prašimo cvetice iste ali raznih ciklam med seboj. Vrtnarji sejejo že avgusta meseca, domače seme pa dozori kasneje in ga takoj posejemo 1 cm vsaksebi in nekaj mm plitko v pečeno resjenko, kjer ob zadostni vlagi in toplini ozkali v 4–6 tednih. Najprej se pojavi droben gomoljček, šele nato lističi. Ko sta zrastle proa dva lističa, sejanček presadimo in nato še vsaka dva meseca, da se mlade rastline v vedno sveži zemlji bolje ojačijo. Imeti morajo dovolj, a ne hude svetlobe in dovolj svežega zraka. Čpeto že prvo leto, ako smo jim dali vsega, kar si žele. Pri presajanju pa moraš mlade gomoljčke, v razliku od starih, saditi toliko globoko, da se zgornji del komajda vidi iz zemlje.

Pravo veselje do ciklam pa nas prevzame šele potem, ko se nam vzgoja prav dobro obnese. A da bo zmeraj tako, bodimo vedno s srcem in umom ob cvetici, da iz molrenja njene rasti razumemo njeno brezbesedno govorico. Ne naveličajmo se prehitro ene vrste, ampak ene vrste se držimo po več let in desetletij. Šele tako nam postane cvetica domača, razumljiva in lepa. Tudi zunaj v prirodi, kjer toliko gomoljčkov omaga v nepravilni legi in prsti, dasi je vrtnar vedno eden in isti, postanejo krasotice le tiste izpoljenke, ki imajo srečo, da rasto v zemlji iz «obljubljene dežele». In od tu je prinesel fant dekletu ciklam, tistih lepih temnih, samo tistih temnih, in z njimi pozdravil bolno srce...

LIČNI ZABOJČKI ZA CVETLICE

Cvetje je vsakemu stanovanju v kras. Soba je dosti bolj prijazna, če stoji na mizi vaza s cvetlicami, kot je bolj prijeten, če ga krasijo polica z zelenjem. Posebno lepa je pa hiša, če ima na oknih, na balkonu in na verandi cvetlice.

Kdor si hoče okrasiti okna in balkon s cvetjem, je najprej v skrbeh, koliko ga bodo stali zaboječki za cvetlice. Te skrbi vas radi rešimo. Povedali vam bomo, kako si lahko z majh-

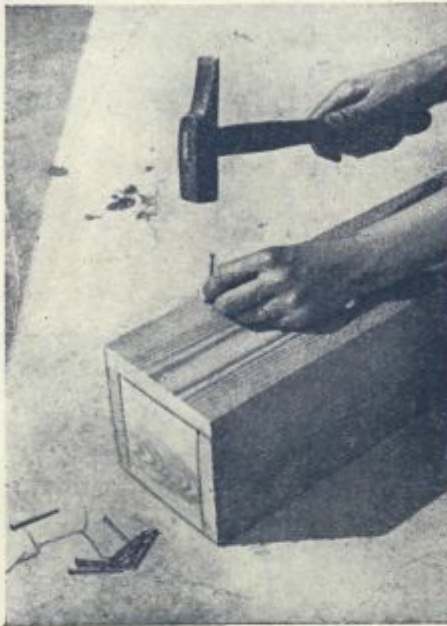
nimi stroški sami napravite prav lične zaboječke. Na podstrešju ali v kleti boste gotovo dobili kaj starih desak. Od selitve so vam morda ostali veliki zaboječki, ki jih nimate za kaj porabiti. Deske nesite k mizarju, da vam jih prikoji in obstruži. Za vsak zaboječek potrebujete tri velike in dve majhni deščici. Preden odidete k mizarju, izmerite okno in balkon, da boste vedeli, kako veliki morajo biti zaboječki. Ko

mizar opravi svoje delo, za katero vam ne bo dosti računal, izkušajte sestaviti zaboječke. Največjo desko uporabite za dno, dve dolgi deski za stranici, dve majhni deski pa vstavite med obe stranici, in že ima zabojev pravo obliko.

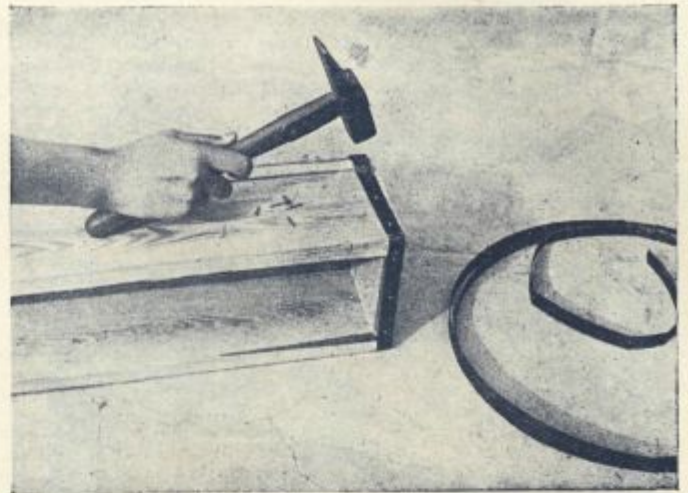
Kakor hitro smo se prepričali, da smo vzeli prave deske in da mera ustreza oknu, zbijemo deske z dolgimi žebli. Razdalja med žebli naj bo enakomerna. Ker je zemlja težka in ker bo moral zaboječek tudi v dežju in vetru vztrajati na svojem prostoru, je dobro, da žeblje na gosto zabijemo.

Da so zaboječki bolj trdni, jih obrobimo še s tračnim železom, kakor kaže naša slika. Tračno železo pritrdimo precej na gosto z manjšimi žeblički. Da se voda laže odteče in

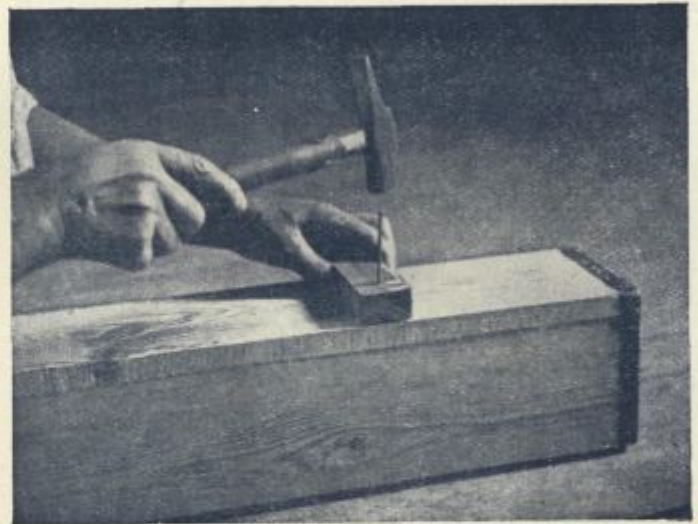
Za okna in balkone so begonije, pelargonije in petunije najbolj primerne.

Deščico zbijemo z dolgimi žebli.

Zaboječek je bolj trden, če ga obrobimo s tračnim železom.

Na zaboječek pribijemo lesene količe.

da se prizidek okna ali ograja balkona ne pokvari, opremimo dno zaboječka od zunanje strani z lesenimi količki, ki morajo biti prav tako široki kakor dno samo. In zdaj je zaboječek narejen, treba ga je samo še prepleskati.

V trgovini z barvami kupimo prijetno, čim bolj živozeleno oljno barvo in prepleskamo ves zaboječek od zunaj. Ko se oljna barva posuši, prevlečemo zaboječek z lakom, da se sveti. In ko se tudi lak do dobrega posuši, napolnimo zaboječek z dobro vrtno zemljo in vsadimo cvetje.

A. Dimy: Če žena nekaj hoče

1.

Kordovay je pozvonil slugi:
«Kakšno pismo ste mi položili na mizo?» je zaspano vprašal.

«Prišlo je z jutrnjo pošto.»
«Na ovitku je povratni naslov, ime neke dame. Neke Olge Kovačeve.»
«Ne poznam je.»

«Torej vrnem pismo pošiljatelju, ne da bi ga odprli. Nimam rad, če me nadlegujejo neznane dame.»

Sluga je segel po pismo.
Toda Kordovay se je nenadno premislil:

«Sicer pa počakajte, bom prebral.»

2.

«Cenjeni gospod!

Ne morem najti besed, da bi dovolj izrazila svoje ogorčenje zaradi Vašega nedostojnega vedenja. Vi se menda smatrate za gentlemana. No, jaz sem pa dama, z menoj se ne more nihče seznanjati na ulici. Kako ste se mogli predrzniti in misliti kaj takega o meni? V pismu mi pišete, da ste me v

avtu zasledovali prav do trga Svobode in da ste se ustavili pred hišo št. 72, kjer stanujem. In gledali ste, pravite, za menoj, ali se ozrem s stopnic. Gospod, nisem se ozrla in sploh se Vas niti ne spominjam; preziram namreč ljudi, ki nadlegujejo damo.

Smatrala sem za svojo dolžnost, da Vam moram odgovoriti na Vaše pismo, da ne boste imeli morda mojega molka za soglasje. Upam, da je s tem med nama vse končano.

Olga Kovačeva.»

3.

«Velecenjena gospodična!

Smatram za svojo dolžnost, da Vam sporočim, da nisem istoveten z gospodom, ki Vas je v avtu zasledoval do trga Svobode in ki Vam je napisal tisto pismo. Upam, da spoznate to tudi po pisavi. Nikoli nisem bil prijatelj seznanjanja na ulici; znanstveno delo in gospodarske skrbi me tako zaposlujejo, da ne utegnem misliti na neumnosti. Nekdo je zlorabil moje ime, in

jaz ne morem storiti nič drugega, ko pojasniti Vam situacijo.

Vaš vdani neznanec
Dioniz Kordovay,
veleposestnik.»

Pismo je dal slugi.

«Nesite pismo gospodični Olgi Kovačevi na trg Svobode št. 72. Če le mogoče, ji ga osebno izročite!»

4.

«Velecenjeni gospod!

Ker je prav gotovo nekdo zlorabil Vaše ime, boste pač hoteli pogledati vizitko in pismo; to bi utegnilo pomagati, da se najde pustolovec. Pošiljam Vam vizitko, da boste lahko storili korake pri policiji. Toda prej me morda pokličite po telefonu na pisarni, kjer delam. Št. 2-56-87.

Pozdravlja Vas

Olga.»

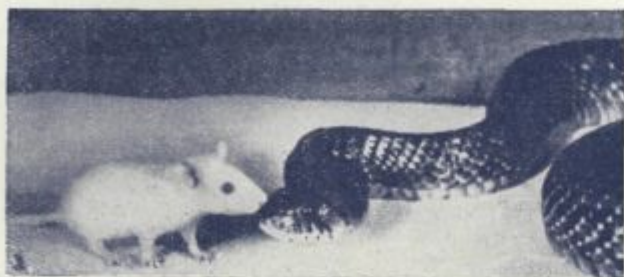
5.

Ta tri pisma je hranila Olga Kordovayeva, rojena Kovačeva dolgo v svoji miznici. Saj je imela za to tudi vzrok, zakaj tem pismom je bila dolžna zahvalo, da je postala Kordovayeva žena.

TRAGEDIJA BELE MIŠKE

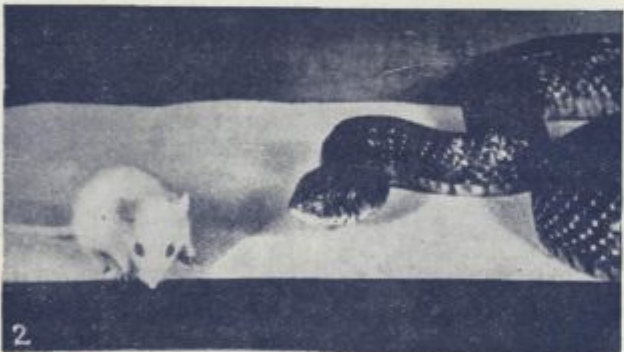
Ko ste prestopili prag novega leta, ste z velikanskim, napetim zanimanjem prebirali po listih in brošurah, kakšna usoda vam je za bodoče leto zapisana v zvezdah, kaj vse sklepajo astrologi «na osnovi večtisočletnih izkušenj» o vaših poteh, srečnih dneh in nevezodah. — O morda ste celo učenemu grafologu poslali prijazno pismo, da vam po rokopisu presodi, kakšnega srca ste, kakšnega značaja in kako se morate uravnati v bodočnost, da vam bo dobro na svetu.

Vse to je prav lepo in koristno, tembolj, če ni predrago. A tudi mi hočemo prispevati k splošnemu pouku o poteh usode.

To pa na zelo preprost način. In sicer s pomočjo pričujočih sličic, ki predstavljajo majčkeno tragedijo življenja in smrti drobne bele miške.

Bele miške so lahko v veliki meri simbol človeških usod. Glejte, — kaj niso najbolj mične iz vsega svojega rodu? Da, pošteno rečeno: medtem ko vse sive miške močno sovražimo kot grde in škodljive zajedavke, še zlasti pa kot živi strah vesoljnega ženskega spola na zemeljski obli, — medtem torej ko sive miške gladko privoščimo za priboljšek mačkam, so nam bele miške izredno prikupne. Marsikod jih imamo za igračo. Namesto kanarčkov. Kajti bele miške imajo pred vrvivci to prednost, da ne žvrgolijo. So neverjetno molčeče — in to je v sedanji dobi hrupa in zdražb, mestnega šundra

in rodbinskih preprirov gotovo jako prikupna lastnost. So pa bele miške tudi zelo požrtvovalne. Kjerkoli odpove kemijska ali zdravniška veda, povsod pridejo bele miške na vrsto. Po laboratorijih, medicinskih fakultetah in zdravstvenih zavodih se neverjetno pridno plodijo v velikih kletkah. In vse do zadnje so pripravljene položiti svoje drobceno življenje na oltar znanosti in človeštva. Med ljudmi najdete kljub sedanji strašni krizi malo zgledov take požrtvovalnosti. Drobnim belim mučenicam pa bi se v tem pogledu dali primerjati kvečjemu še šimpanzi, ki jih goji dr. Voronov na svoji fermi v nedostopnem grajskem parku Rivieri di Ponente, da s pomočjo njihovih žlez pomlaja milijonarje, lorde in zarjavele device.

Tedaj tragedijo take majhne bele miške vam tu predstavljamo v pouk.

TRI SESTRE — TRI LEPOTICE

Ruska pravljica.

V Perziji so živele tri sestre — tri lepoticice. Bile so tako lepe, da se je vanje zaljubil kralj.

Eno izmed njih si je hotel vzeti za ženo. Toda ni vedel katere, ker je bila druga lepša od druge. Poklical je vse tri v svojo palačo. Tri sestre — tri lepoticice so prišle in se poklonile kralju.

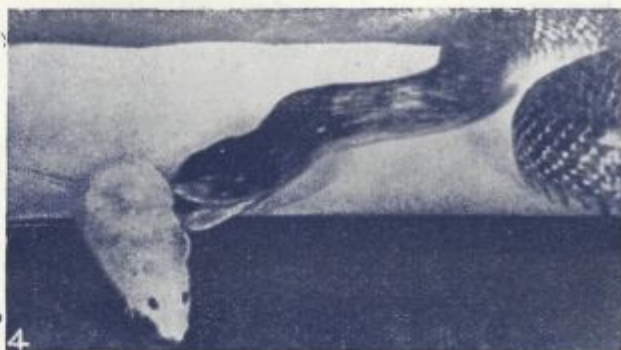
In kralj je vprašal prvo lepoticico:
«Kaj hočeš storiti, ko boš moja žena?»
Prva lepoticica se je ozrla po dvorani ter rekla:
«Vsem tvojim služabnikom bom dala novo obleko —»
In vprašal je kralj drugo lepoticico:
«Kaj hočeš ti storiti, ko boš moja žena?»

Druga lepoticica je odgovorila:
«Vsem revežem v mestu bom dala skuhati kaše —»

In vprašal je kralj tretjo lepoticico:
«In kaj hočeš ti storiti, ko boš moja žena?»

Tretja lepoticica je zardela in zašepetala:
«Hotela bi ti dati sina, ki bi bil lep in mil —»

In kralj se je oženil s tretjo lepoticico.

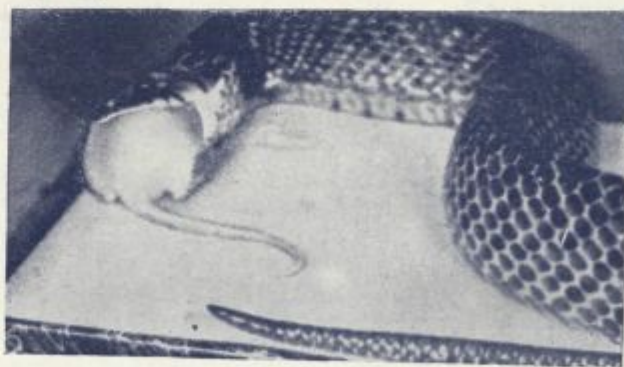
Bela miška je sta na izprehod. Šla je tako brezskrbno, kakor večina naš brezskrbno hodi svoja pota. In radovedna je bila, vse preveč radovedna. Nič čudnega. Če ji je že dana molčečnost, ni treba, da bi ji bila odvzeta druga poglavitna ženska lastnost: radovednost. Pa je srečala ta miška grozovito pošast. Njej, nedolžni beli miški, se pa pošast v podobi kače ni zdela nič pošastna, ker se je pošast prihulila in potuhnila.

Toda ni šment, da se ne bi celo bela miška hitro zavedela: za radovednostjo se lahko vedno skriva velika nevarnost. (Priporočamo, da tudi vi upoštevate ta zlati nauk!) Že je bela miška — kakor kaže druga slika — ubrala drobne stopinje v beg. Prepozno! Treba se je seznaniti z groznim žrelom. Tragedija se bliža višku. Naglo, odločno... En sam grozovit vgriz pretrga beli miški nit življenja.

Tako je, zgolj po lahkomišelnosti, spet končala ena iz rodu belih mišk.

Zaloigra je pri kraju. Draga čitateljica, zdaj lahko mirno obrneš list.

Rešitev ugank števil 1

Rešitev posetnice 1.
Prodajalec časnikov.

Rešitev posetnice 2.
Operni pevec.

Rešitev križanke.

Vodoravno: 1. Metod; 2. la; 3. Ema;
4. Kotor; 7. Adi.

Navpično: 1. molek; 5. amo; 6. ta;
8. oda; 9. dinar.

Uganke števil 2

ZLOGOVNICA.

na, ha, ca, ča, ca, va, ce, c, ti, ni, ri,
lit, sr, buk, u, rov, klo.

Iz zgornjih zlogov sestavi besede ki pomenijo: 1.) najvažnejši organ človeškega telesa, 2.) izvor vsega dobrega, 3.) ime nočne ptice, 4.) hudobno osebo

Medvedkin sin

Povemo vam lepo in zanimivo srbsko narodno pripovedko. Ima vse vrline in značilnosti nešteti srbskih pripovedk. Osnovni moti je sicer prastar, vendar svojerstno razpeln in izzoven v fatalizem, ki so ga Srbi v veliki meri prevzeli od Turkov.

Živel je trgovec, ki je mnogo potoval in po svetu trgoval. Nekoč ga na poti zateče noč. V gosti temi se znajde sredi vasi. Potrka na prva vrata, potrka na druga, — povsod so ljudje trdno spali, trudni od dela. Šele na kraju vasi opazi tujec svetlo okno. Stopi tja, in preden potrka, prisluhne pa pomisli: Tu imajo gotovo kakšen domač praznik. Pokliče gospodarja, ki stopi na prag: «Odkod si se vzela, neznan popotnik v temni noči?»

«Ne morem dalje, daj, vzemi me čez noč.»

Gospodar povede tujca v hišo, tu je za mizo polno gostov. Močno se začudi popotni mož, kako je prav na gostijo naletel. In gospodar mu pojasni: «Rodi se mi je tretji sin, nocoj mu je tretja noč, pa sem povabil prijatelje, da se po stari šegi malo porazveselimo.»

Tujec prisede. Kmalu pa se je približala ura, ko so se jeli gostje razhajati. Tujcu odkaže gospodar ležišče v kamnici, kjer je za leseno steno v zibki spaval novorojenček. Menda je bila ravno polnoč, ko se vrata tiho odpro in v hišo stopijo tri krasne bele rojenice. Trgovec jih skrivaj ogleduje in prisluhne. Stojee ob otrokovi glavi se zale devojke začnejo polglasno razgovarjati.

Reče prva, najmlajša: «Dve leti mu prisodim, potem naj izdihne.»

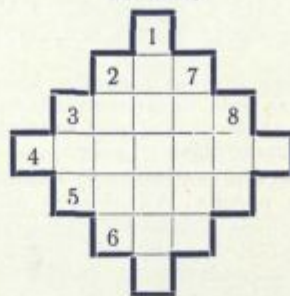
Srednja ji seže v besedo: «Je vendar premao, naj doživi sedem let, ne enega več.»

Slovesno in odločno povzame tedaj najstarejša: «Vajina ne bo obveljala. Prisodimo otroku, da bo dolgo živel in da bo dedoval premoženje popotnika, ki nocoj tu prenočuje.»

Vse tri pristanejo, potem spet odidejo tiho, kakor so prišle. Trgovec pa ne more zatisniti očesa. Le to premišljuje: kako naj ta otrok podeduje nje-

iz pravljic, 5.) pokrivalo, 6.) ime slovenske založbe. Začetnice od zgoraj navzdol ti pa povedo priljubljeno orodje za zimski sport.

Križanka.

Vodoravno: 2. prostor v gospodarskem posloplju, 3. vojščak, 4. dežela, kjer žive naši zasluženi bratje, 5. žival, 6. poganjek.

govo premoženje, katero je vendar namenil sinu in hčerki? Vso noč premišlja trgovec o tem. Nikakor mu ni všeč, da so rojenice tako dosodile. Ne, rajši spravi otroka s sveta!

Zarana vstane trgovec in se jame odpravljati na pot. Preden se posloviti, prosi gospodarja, naj ga povede k novorojenčku. Ko mu ga oče pokaže, mu pokloni trgovec pest zlatnikov in pravi: «Eh, gazda, kako rad bi jaz imel tako lepega sinka. Bogat sem, vsega imam, samo takšnegale naslednika si še želim. Vsega bi imel pri meni v izobilju, a tukaj bo doraščal kakorkoli... Oče, kaj praviš, ali bi se ne pomenila za sinka?»

«Lepa je tvoja želja,» pravi oče, «toda ne morem jaz dati novorojenčka tujcu. Ljubezen staršev do otrok je vendar več vredna kakor vse zlato in žlahtno kamenje.»

Toda trgovec pač kakor vsak trgovec — zvit in zgovoren — obrača besedo in obrača tudi zlatnike. Res je naposled oče pristal, da vzame tuji bogataš otroka s seboj.

Gre trgovec z otrokom dalje in pride med planine. Poti ni skozi gozd in čez hrib, pač pa je v soteski globok tolmun, pod pečino pa velika jama. Premišlja popotnik, ali naj vrže otroka v vodo ali naj ga ponese v jamo in ga vrže v brezno. Obojega se prestraši. Rajši položi otročička na zeleni mah: že pride kakšna zver, pa bo imela tukaj dobro kosilo.

Komaj odnese popotnik pete čez breg, res pride iz brloga medvedka in se napoti k tolmunu. Ugleda otročička na mahu, ga lepo zgrabi z zobmi za povoje in ga odnese s seboj v jamo. Nikakor ga noče zadaviti ali raztrgati, marveč ga nadoji tako lepo, kakor svoje drage medvediče.

Tako je dete ostalo živo in je raslo in raslo. Krepki fantiček se je igral in pretepal z medvediči na trati in po drevju in je bil spreten in okreten, da nikoli tega. Kadar pa je le zašumelo kie blizu v gozdu, je planil z medvediči vred z zelene jase globoko v brlog, kjer so vsi skupaj lepo počakali in počikali, dokler ni prišla ljuta medvedka. Ta pa je bila močna za tri druge. Ni je bilo žive stvari tri gore daleč naokrog, ki bi se upala spoprijeti z medvedjo materjo.

Navpično: 3. fižol, 2. mož, ki jamči, 1. strah, otrok, 7. zelišče, 8. naziv bolgarskega vladarja.

POSETNICI

Franka Jiginin

Kotor

Kakšno trgovino ima ta gospa?

Samo N. Lidon

Kakšen lokal ima ta gospod?

Minejo leta. Pa opazi nekoč pastir, ki je iskal izgubljeno jagnje po gozdu, kako se okreten fantič igra z medvedi na zeleni jasi. Kar ga neso noge, zbeži v vas in ne more dopovedati, kakšno čudo je videl. Vsa vas se mu grohoče. Pastir, ki je medtem že bolj prišel do sape, se tedaj ujezi in pravi: «Kdor ne verjame, pa hoče videti, naj gre jutri z menoj na bližnji breg, odkoder se lepo vidi na zeleno jaso.»

Res se drugi dan odpravijo možje in fantje s pastirjem. Gledajo, gledajo in resnično uzro fantiča med medvedi. Ker pa začudeni kmetje le niso mogli molčati, se medvedje s fantičem vred ustrašijo šuma in govorjenja in zbežijo v svojo črno jamo. Do mraka čakajo kmetje, ali se medvedja družba ne bo vrnila na zeleno jaso. Pa čakajo zaman tudi drugi dan. Šele tretje dopoldne nastavijo zanko. Komaj prikuha fantiček iz brloga, ga ujamejo in zbežijo z njim v vas.

To je bilo vika in krika! Fantiča so pa naposled le ukrotili. Privadil se je ljudi, toda govoriti ni znal, in ker nihče ni vedel, kako mu je ime, so ga vsi začeli klicati za Medvedkinega sina. Nihče ga pa ni maral vzeti v svojo hišo. Odvedejo zatorei fantiča v bližnji samostan, da se tam nauči božjih reči in morda kdaj postane duhoven.

Fant je doraščal in tako lepo je pel, da se je o njegovem petju razvedelo daleč naokoli. Prihajali so ljudje v samostansko cerkev z vseh strani, samo da čujejo njegovo petje. In pride nekoč tod mimo tudi tisti popotni trgovec. Bila je nedelja in ljudje so v trumah hiteli proti samostanski cerkvi. Vpraša jih, kaj je znamenitega v cerkvi. Ko mu povedo, da gre do poslušati petje, se jim pridruži tudi trgovec. Poslušaja petje in se ne more načuditi. Po opravilu porašuje, odkod se je vzela ta pevec. Ljudje ga pa napotijo k menihom, in ti mu povedo, kako so kmetje našli fantička pred medvedjim brlogom. Trgovec poslušaja, razmišlja in tesno mu postaja v duši. Zato začne menihe nagovarjati, naj mu dajo Medvedkinega sinu s seboj, da ga bo dal izobraziti v samem Carigradu. Menihi izprva nikakor ne morejo pristati, ali ko jim ponudi mošnio zlatnikov, napravijo še križ, in fant mora s trgovcem.

Daleč sta šla peš, dokler nista prišla do morja in pristana. Tam je čakala trgovčeva ladja. Trgovec spravi fanta na ladjo, sam pa se mora še odpraviti nazaj v deželo po opravkih. Fantu izroči s seboj pismo, ki naj ga izroči njegovi ženi.

«V tem pismu,» je rekel fantiču, «sporočam svoji ženi, da sem te vzela za svojega družabnika in naslednika.»

Ladja odrine od kraja. Medvedkin sin se truden uleže in zaspi. V snu se mu prikaže starček, ki mu veli: «Le prečitaj pismo!»

Takoj drugo jutro odpre Medvedkin sin pismo in prebledi. Trgovec je naročil ženi, naj takoj, ko prečita pismo, pošlje sina ali hčer k hlapcem z naročilom, da mladeniča ubijejo. Medvedkin sin srdit raztrga pismo in napiše drugo: trgovec sporoča svoji ženi, da je vzela fanta za tovariša in naslednika, ki naj se poroči z njegovo hčerjo. Preden se trgovec spet vrne, naj bo poroka že opravljena.

Ladja pristane v carigraskem pristanu. Prihitijo trgovčevi hlapci, da raztovorijo pripeljano blago. Medvedkinega sina pa odvedejo k trgovčevi

ženi. Čita žena pismo in se ne more načuditi, ali se je možu zmešalo ali kaj, da ji pošlje neznanega mladeniča za zeta, družabnika in naslednika. Toda gospodarjeva je gospodarjeva, treba je ubogati. Zato žena takoj uvede Medvedkinega sina v trgovino in pripravi poroko.

Ne mine mesec dni, ko se trgovec vrne v Carigrad.

«No, kako si pa naredila z Medvedkinim sinom?» vpraša ženo sredi razgovora.

«Močno sem se začudila, kako si si izbral za zeta neznanega mladeniča iz belega sveta. A kaj sem hotela! Hčerka je zadovoljna z njim.»

Trgovec plane pokonci: «Kakšen zet, kakšna poroka! Ali si nora ali kaj?»

Ko mu pa žena pove, kako je vse to bilo, uvidi trgovec, da se ne more otresti naslednika, ki mu je prisojen. Toda prekanjen še vendar enkrat začne snovati, kako bi fanta spravil s sveta.

Neko soboto naroči svoji ženi: «Posliji ti jutri zeta k pastirjem v goro. Naročim jim v pismu, naj zakoljejo

jagnje, ker bomo opoldne imeli goste.»

Potem sede in napiše pismo, s katerim naroči ovčarjem, naj takoj zakoljejo tistega, ki jim prinese pismo.

Komaj se zdani nedelja, vstane trgovčeva žena in gre buditi zeta. Toda ta je bil že pokonci in je čital svete knjige in opravljal molitve, kakor so ga učili v samostanu. Trgovčeva žena noče motiti njegove pobožnosti, pa gre rajši zbuditi lastnega sina. Pošlje ga v goro k pastirjem z očetovim pismom.

Kakor hitro se trgovec zbudi, vpraša ženo, kako je naredila.

«Poslala sem sina», pravi ona, «saj utegne, ko je nedelja. Kaj bi lenaril in spal! Zeta pa nisem hotela motiti v molitvi.»

Trgovec krikne od žalosti in zbeži v planino. Hiti, hiti navkreber, da mu pot curkoma lije s čela in mu začne srce pešati. Do smrti izmučen pride na planino. Prepozno. Od žalosti mu počne srce, ko se zgrudi k mrtvemu sinu.

Medvedkin sin je dedoval vse premoženje, kakor so mu to bile prisodile rojenice. Ne ubežiš od tega, kar ti je usojeno!

NAŠA BREDA

Vidite, to je pa mala Bredica, Bumčkova sestra. Bumček je proti njej že velik gospod, saj hodi že v šolo, Bredica pa doma še pestuje svoje punčke in se drži maminega krila. Zaradi tega jo Bumček seveda ponižuje in uboga Bredica mora zaradi prehudega zasmevanja čestokrat pod okrilje mamine oblasti, ki prav kmalu naredi red in mir. To pa Bumčku spet ni všeč, in kadar Bredico zamika, da bi se igrala z njim in njegovimi tovariši, jo takoj zapodi, rekoč: «Le pojdi, ti jokica, mi te prav nič ne potrebujejo!» In revica mora spet nazaj k svojim punčkam in njim potem potoži svoje veliko gorje. Bumček se pa tudi čisto upravičeno boji njene bližine, ker mnogokrat kaj polomi in pokvari. In kadar pride do zaslisevanja, ga Bredica vedno izda. Ravno danes je že tretjič razbil z žogo šipo

lo srček zatrepeče v strahu, da se ne bo kje iz kakšnega vogala kdo priplazil.

Joj, joj, kako ima umazane nohte! Taka pa res ne more v posteljo. Hitro krtačko in milo v roke (sl. 3)! Kje neki si jih je tako grdo zamazala? Aha, seveda, s sosedovo Metko sta popoldne delali potičke iz peska, še dobro, da mamica pri večerji ni zapazila, kako črni so njeni nohti, in če bi jo Bumček videl, bi jo gotovo spet zasmehljivo vprašal: «Za kom pa žaluješ?»

Zdaj pa še zobki (sl. 4). Bog ve, kdo neki se je spomnil, da je napravil zobno ščetko, da si mora z njo vsak večer drgniti zobe in pri tem trpeti velikanske muke. No, če bi ga poznala, bi mu že pokazala, kaj se pravi mučiti male otroke! V tem se celo Bumček strinja z njo, in Bumček marsikaj ve

v sosedovi hiši. Mamica je seveda huda in za kazen je moral jesti svojo in še Bredino zelenjavno juho. Le poglejte Bredico (slika 1), kako se z užitek pripravljala na večerjo in se veseli ob misli, da mora Bumček, ki jo je ravno danes pred vso soseščino smrtno razžalil, požirati slino, medtem ko se ona sladka s svojim in še z njegovim delom njegove najljubše jedi.

Po večerji pa hitro v posteljo! Sicer bi se včasih hudo prileglo, če bi se smela še malo igrati, toda mamico je treba ubogati, kajti njena pritožba pri očku veliko zaleže, in kadar se očka razjezi, se Bumčku in Bredici tresajo hlačke. Zato pa se je treba hitro sleči in umiti.

Hm, kako se človek oddahne, ko je oblekica čez glavo (sl. 2), saj v temi, ko se vleče obleka navzgor, vedno ma-

in zna, saj pozna že velike in male črke in računati zna s tako velikimi števili, da si Breda še v sanjah ne more predstavljati njih veliko vrednost.

Hvala Bogu, da je to opravljeno. Zdaj pa še grgranje (sl. 5). Oh, kolikokrat se ji je Bumček smejal, ko ji je voda ušla v grlo, da je potem pljuvala in prhala, da je imela čisto solzne oči. Ampak to je bilo še takrat, ko je bila

Bredica majhna. Zdaj zna pa skoraj tako kakor Bumček, očka je pa že zdavnaj prekosila.

Jo, punčka pa še zdaj ne spi! Oh, ti otroci, kakšne skrbi delajo, prav nič ne pazijo nase in na svoje zdravje. O, Bredica že ve, kako je hudo, če so otroci pri hiši, same skrbi in težave so z njimi. Sreča, da ima ona samo eno punčko, in še ta je prav pridna in ubogljiva. Seveda, včasih mora pa tudi nagajati, če je tako treba v igri. Ampak Breda jo ima vendarle rada in jo položi vsak večer v posteljico, jo poljubi in pokriža, prav tako kakor prava, resnična mamica (sl. 6).

Ju-hu-hu, mamica je prišla, da jo ponese v posteljo (sl. 7). Tega se Bredica ves dan najbolj veseli in kar ne more

razumeti Bumčka, ki se kar sam skobaca v posteljo in neče, da bi ga mamica položila vanjo. Kadar ga vpraša, če mu ni nič do tega, se samo prezirljivo nasmehne in pravi: «To je samo za take punčke, kakršna si ti. Jaz sem pa fant, že dovolj velik, da grem sam v posteljo. Sploh pa mi nikar ne prištevaj iste navade, kakršne imaš ti, kj se še v klet ne upaš sama!» Ah, da, saj ima Bumček prav, ko ji pravi, da je bojzljiva. O, kaj bi vse dala, če bi jo kdo odvadil tega! Bumčku je obljubila vso torto, ki jo bo dobila za god, in če bi bila velika sila, bi celo svojega ljubega medvedka žrtvovala za to. Nekajkrat jo je res zaklenil v temno sobo, toda revica je tako jokala in tulila, da sta mamica in očka prihitela pogledat, kaj se godi. Pa ni vse skupaj nič pomagalo. Nazadnje mu je morala dati dinar, samo da jo je pustil na miru. Zdaj pa vsak večer moli k angelu va-

ruhu (sl. 8), naj jo obvaruje strahu in odvadi bojzljivosti. Seveda moli tudi za mamico in očka in nazadnje celo za Bumčka, da bo bolj priden in da bi mu žoga ne odletela vedno ravno v sosedove šipe.

In potem? Potem pa zasanja Bredica (sl. 9) v zlate sanje o punčkah, angelčkih in tortah in o Jezuščku in Miklavžu.

Jana.

PRIKUPLJIVI PREPROSTI OBLEKI

Eleganten kostum iz črnega volnenega blaga. Krilo kakor tudi jopica je ob vseh robovih in ob žepih obšita z ozko plaso perzianskega krzna. Rokava sta v rami močno razširjena. Jopica se zapenja s tresami. Bluza je bela in jo poživlja le majhna črna petlja ob vratu.

Lep modni kostum iz kostanjevorjavega jerseja. Jopica je krojena povsem gladko. Ima poševno vstavljene žepe in se zapenja na četverooglate gumbe iz istega blaga. Prepeta je z usnjenim pasom. Bluza je iz belega pikeja. Beli klobuček krasi rjavo perje.

IN SPET SANJAMO O ZLATI POMLADI...

V svoji preprostosti posebno elegantno učinkujoča obleka. Narejena je iz črnega rižastega blaga. Ovratnik, prednji rob ter rokava in rob krila poživlja in krasi pestro vezena proga. Barve te okrasne proge se ujemajo z barvo cvetja na klobučku.

Nekaj za Vas in nekaj za Vašega najmlajšega

Vrečasta spalna srajčka, ki je zlasti prikladna za nemirne otročičke. Zanj potrebu- jemo okoli 2-40 m blaga, širokega 80 cm, 1-30 m čipk, 2½ cm širokih, in 75 cm ploška, ki naj bo 1 cm širok.

Pidžamica za pun- čko, urezana spredaj iz cela. V pasu se zadruguje s trakom. Zanj je treba približno 1-30 m vzorča- stega blaga, širokega 80 cm, 25 cm enobarnega blaga za ovratnik in na- šiive ter 1-60 m traku, širokega 1½ cm.

Oblekica, jopica in čepica za izprehod iz bele ali vzorčaste vol- nene flanele z vezenimi rožicami. Za vse troje potrebujemo nekako 1-85 metra flanele, če je 80 cm široka.

Plašček z ogrinjalcem in čepica iz belega ali barvastega blaga. Plašček naj bo dolg, če no- simo otroka še na rokah, kratek pa, če otrok že hodi. Blaga, ki je 130 cm široko, potrebujemo, ako je plašček dolg, okoli 1-35 m; ako je kratek, pa samo 1-10 m.

Pletene dolge hlačke s sto- pali. Narediti si moramo najprej kroj in pletemo potem same desne petlje.

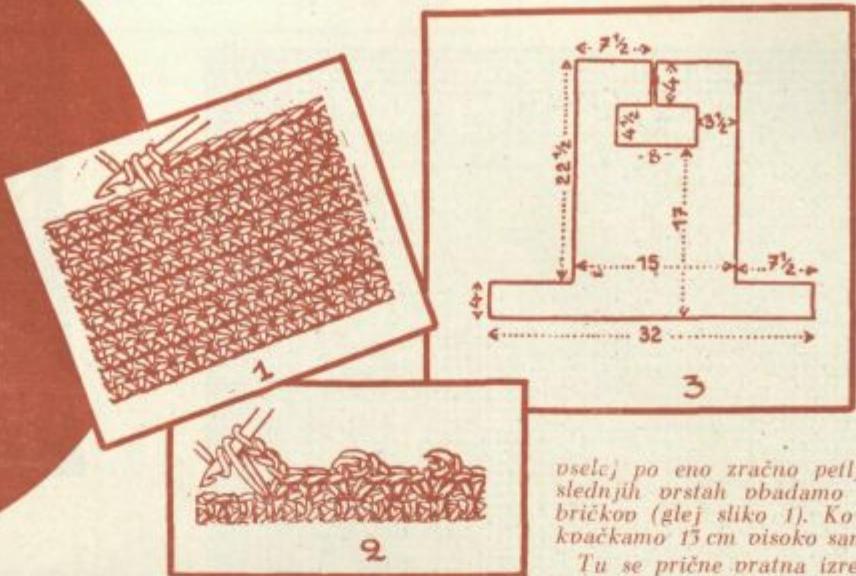
Kršna oblekica iz tenkega batista, okrašenega s tilastimi pložki. Zanj potrebujemo okoli 1-80 m ba- tista, širokega 80 cm, in 1 m tila, ši- rokega 150 cm, za pložke.

Jutrnja halja iz redko vzorčaste prave ali umetne svile ali pa iz eno- barnega volnenega klokeja. Edini okras sta zvončasti volani, ki segata globoko ez hrbet. Z zvončastima volanama je okrašen tudi rokav. Blaga je treba ne- ako 4-75 m, ako je široko 96 cm.

Pidžama iz flanele ali pa iz umetne svile. Hlače so temne, kozaška jopica pa svetle barve. Ako kroj jopice podaljšamo, dobimo kroj za domačo haljo. Lever se lahko tudi zapenja. Blaga potrebujemo za kozaško jopico 3-30 m, za hlače pa 2-25 m, ako je 96 cm široko.

Prve zobčke dobiva

Za tak slinček potrebujemo: 50 g biserne prejice Mez-C. M. S. štev. 5' in primerno debelo kovinsko kvačko.

Slinček, ki se za vratom zapenja, v pasu pa zavezuje, prične mo kvačkati z verižico iz 33 zračnih petelj in naredimo nato v vsako zračno petljo po en polovični stebriček. Na koncu vsake vrste naredimo za obrat

vselej po eno zračno petljo. V drugi in v naslednjih vrstah obdamo skozi oba člena stebričkov (glej sliko 1). Ko naredimo tako 4 cm, kvačkamo 15 cm visoko samo čez srednjih 15 cm.

Tu se prične vratna izreza, ki je 8 cm široka, in kvačkamo zato vsako ramo zase. Ko naredimo

tako 4 1/2 cm, dodamo ob vratni izrezi za 4 cm zračnih petelj in kvačkamo potem čez ose petlje še 4 cm visoko. Nasprotna rama je prav takšna. — Nazadnje obkvačkamo slinček s preprostimi zobci, kakor kaže slika 2.

Na vsak konec pasu zadaj prišijemo trak, s katerim slinček zavezuje mo, za vratom pa prišijemo na eno stran gumb, na drugi strani pa naredimo primerno zanko.

Da bo Vašim gostom všeč pri Vas

Kako zgibamo serviete

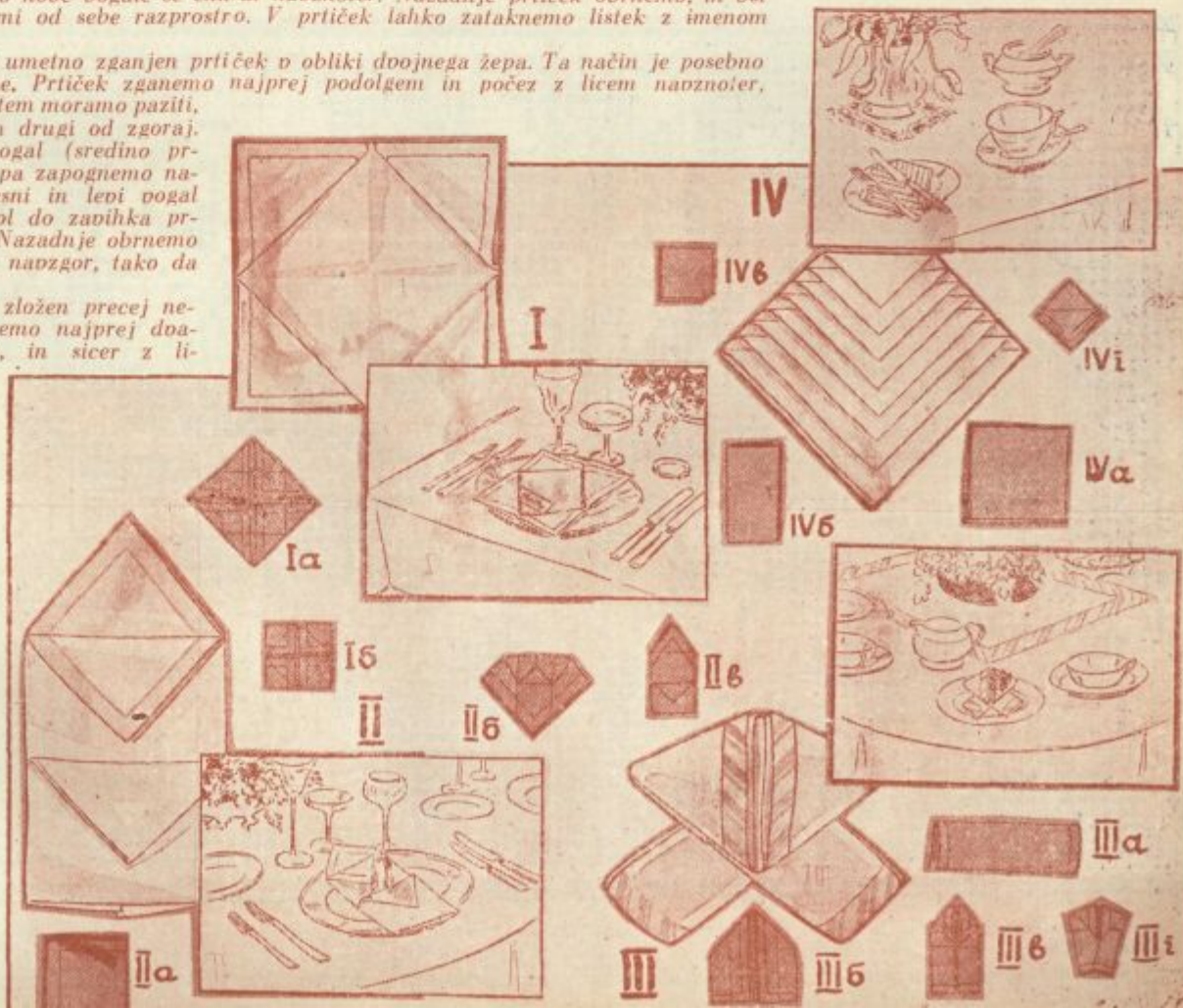
Okusno in primerno zložen prticek gosta prijetno presenetiti in povzdigne pogrnjeno mizo. Naše slike kažejo, kako lahko na štiri različne načine zganemo prticeke. Na slikah I in II vidimo, kako se zloži platnen prticek, na slikah III in IV pa, kako zložimo papirnat prticek.

Poglavitno je, da prticeka ne valjamo in ne mečkamo predolgo po rokah, ampak da ga zganemo hitro, ker sicer ni lep, če je še tako umetno zložen. — Ako ima prticek na robu ažur oziroma čipke, je najlepši, če ga zložimo po vzorcu na sliki I. Najprej pregneto vse štiri vogale navznoter, da se v sredini stikajo; lice prticeka je znotraj. Potem prticek obrnemo in zapognemo spet vse štiri vogale navznoter, nakar zapognemo nove vogale še enkrat navznoter. Nazadnje prticek obrnemo, in vsi štirje vogali prticeka se sami od sebe razprostro. V prticek lahko zatakne mo listek z imenom gosta ali pa coetlico.

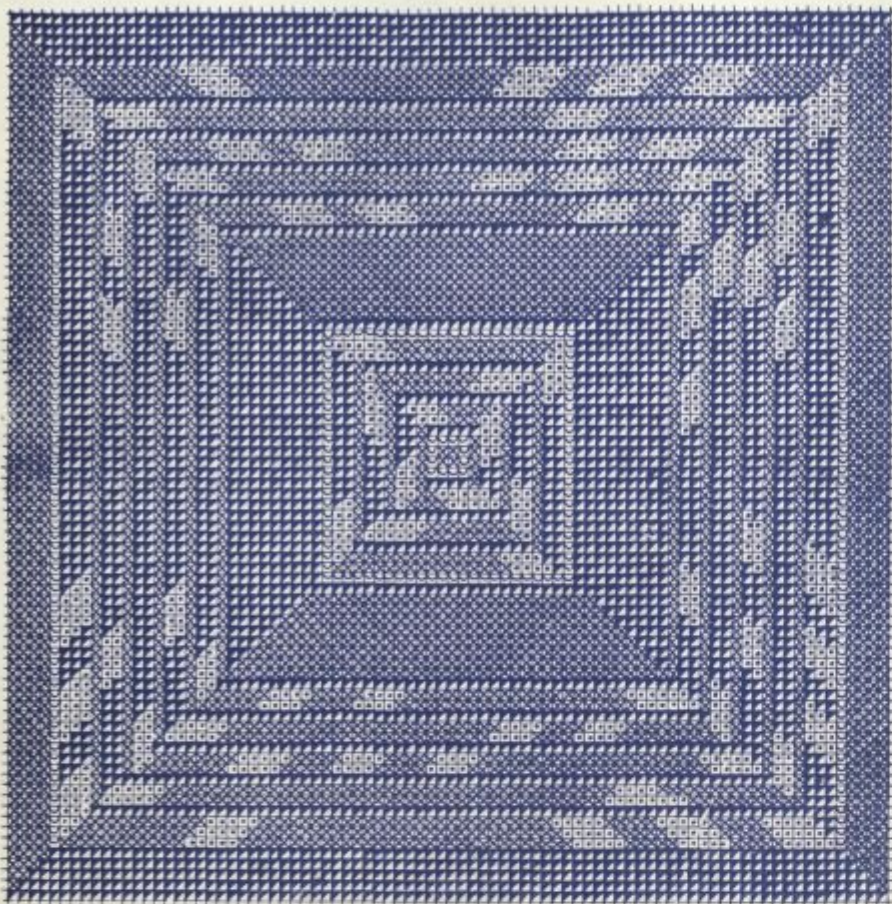
Slike II predočujejo bolj umetno zganjen prticek v obliki dvojnega žepa. Ta način je posebno prikladen za večje pojedine. Prticek zganemo najprej podolgem in počez z licem navznoter, da dobi obliko kvadrata. Pri tem moramo paziti, da je vogal z monogramom drugi od zgoraj. Nato pregneto notranji vogal (sredino prticeka) navzgor, vrh vogala pa zapognemo nazaj. Zdaj izpodihamo desni in levi vogal pregnetenega prticeka navzdol do zavihka prvoga zapognjenega vogala. Nazadnje obrnemo vrhinja dva vogala prticeka navzgor, tako da se pokaže monogram.

Prticek na slikah III je zložen precej ne-navadno. — Prticek pregneto najprej dokrat zapovrstjo podolgem, in sicer z licem navzven. Nato zložimo prticek v obliki roglja in ga zapognemo tako, da se zunanja pokončna robova na sredi stikata. Zgornji vogal tako zloženega prticeka izpodihamo navzdol, nakar prticek obrnemo in oba kraka prekrižamo. Tako se zgibajo seveda samo veliki prticeki.

Tudi način, ki ga predočujejo slike IV, je prikladen samo za velike prticeke, ker je zloženi prticek potem veliko manjši. Prticek pregneto najprej podolgem in počez, nato ga zapognemo na pol in spet počez, nazadnje pa zapognemo vogale stopničasto navzdol, da dobi obliko na slikah IV.

MALENKOSTI | ZA BALO

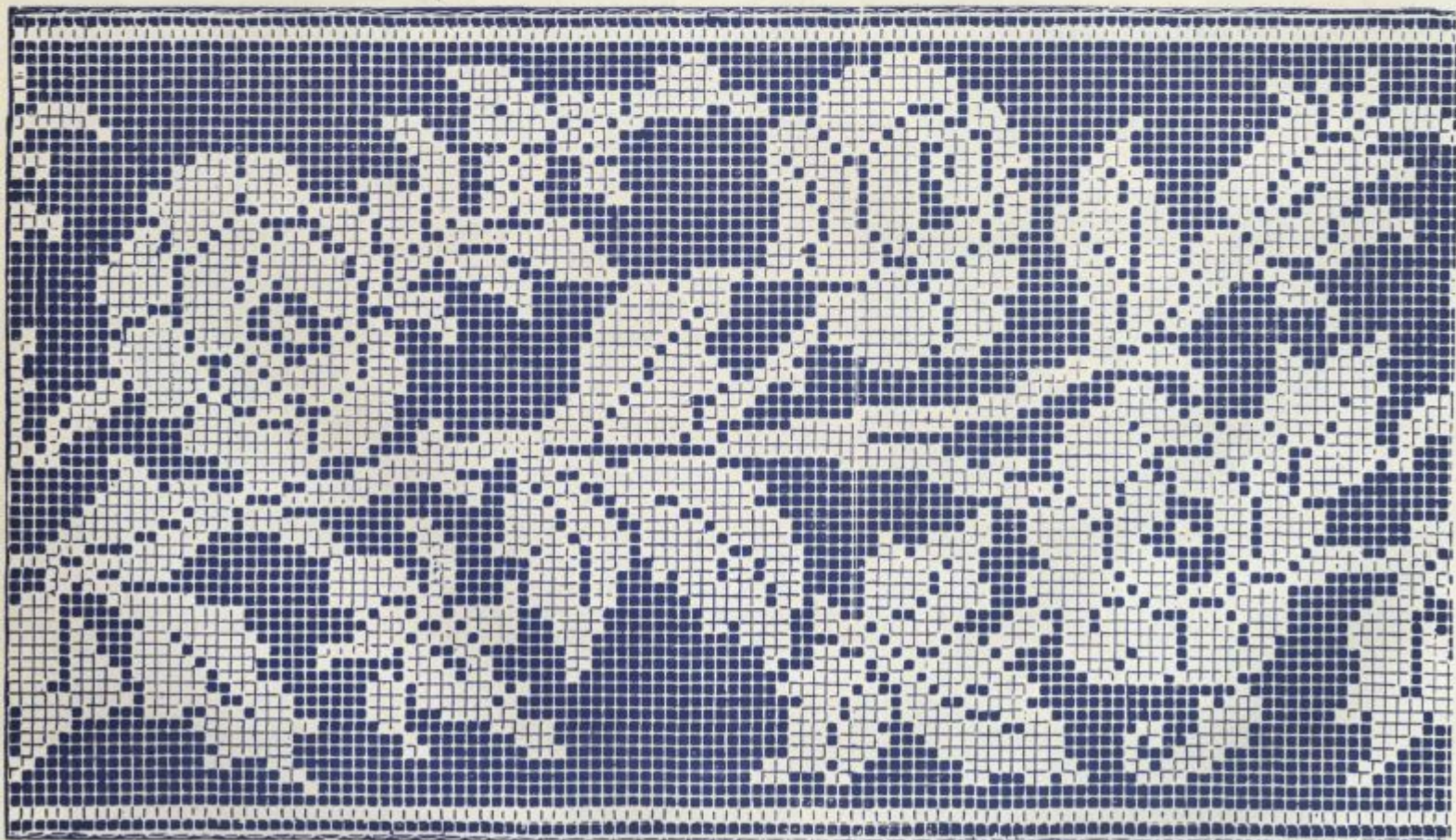
□ bela   ◻ svetlomodra   ◼ srednjemodra   ◼ temnomodra

Blazina za divan

Vezena površina blazine meri 46 cm v kvadratu (84 obodov). Vezemo na sudansko juto s sudansko volno, ki je precej debelejša od navadne. Vsega skupaj potrebujemo 460 g volne, in sicer bele, svetlomodre, modre in temnomodre barve. Barve razorščamo po narisu.

Ko je blazina narejena, obrobimo vezeni kos blazine z žametasto plaso temnomodre barve. Žamet iste barve vzamemo tudi za hrbet blazine.

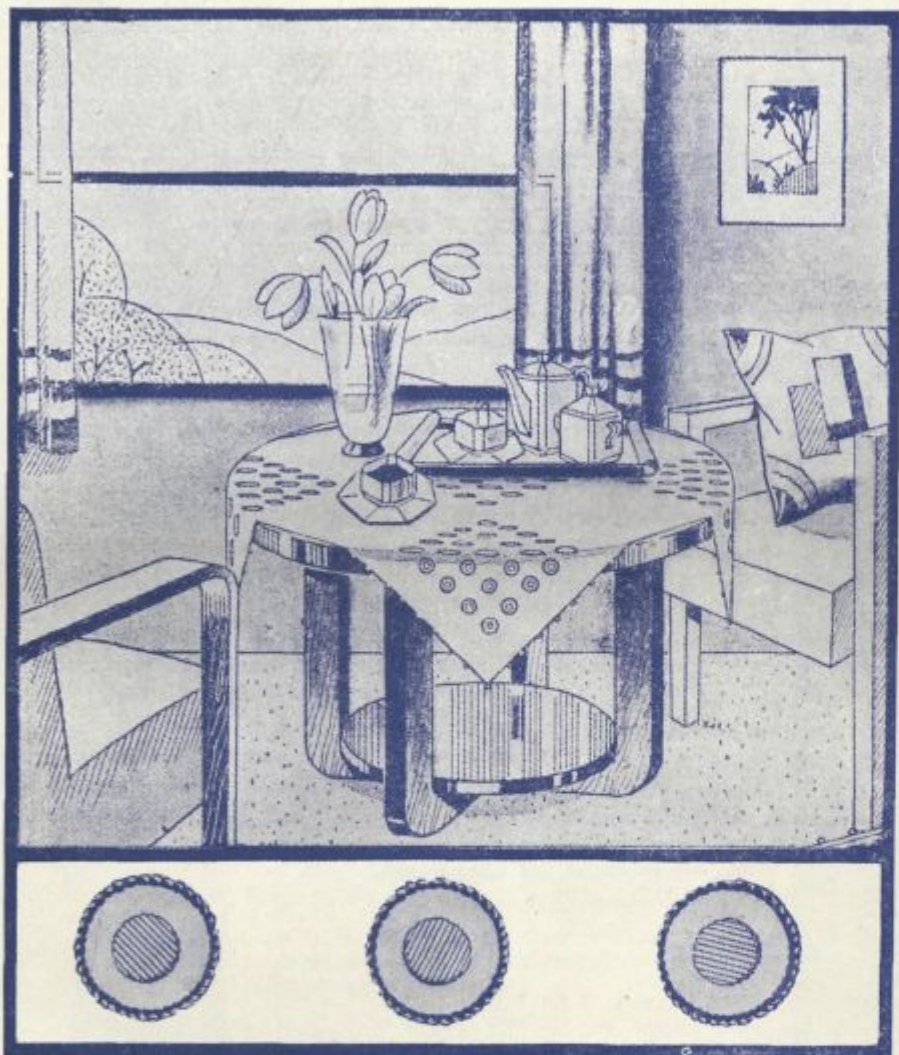

Ta kvačkani ploček je širok 65 okenc. Če kvačkamo s kordonetnim kvačkancem Mez-CMS štev. 20 barve ekri in delamo za vsako prazno okence po en dvojni stebriček in po tri zračne petlje, dobimo širino okoli 45 cm.

Tak ploček je prav primeren za posteljno in namizno perilo, za posteljna pregrinjala, pa tudi za zavese. Všijemo ga v poljubni razporeditvi.

ROČNO DELO HITRO | IZVRŠENO

Preprosto vezen okrasek

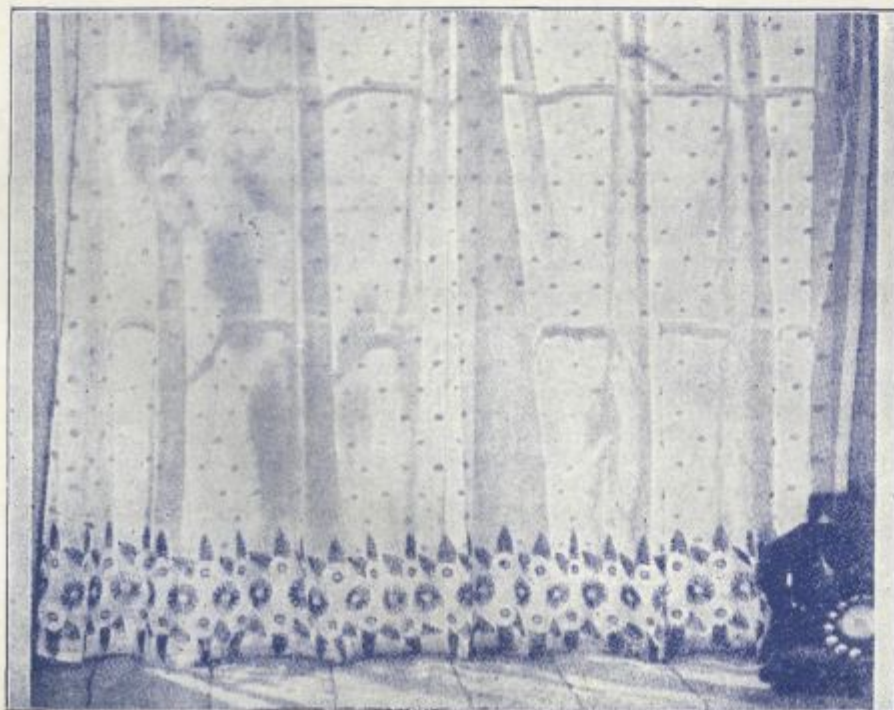
S temi preprosto vezenimi krogi, ki jih lahko razorščamo na najrazličnejše načine, ozaljšujemo prte, prtičke, zastore itd.

Te okraske vezemo na laneno platno ali pa na laneni batist. Barvo si lahko izberemo po svojem okusu, seveda se mora barva niti ujemati z barvo platna oziroma batista. Na rožnato platno vezemo z dvema odtenkoma fres ali modre barve, na rumeno z dvema odtenkoma modre ali rumene barve, na modro platno pa z dvema odtenkoma rožnate ali modre barve.

Zunanji krog okraske vezemo z gostimi obročnimi vbodi, notranjega pa s ploščatimi vbodi. Notranji krog je zmeraj temnejše barve.

Vzorec lahko ponavljamo in razporejamo, kakor hočemo. Na večjih prtih naredimo na sredi in v vsakem vogalu po en kvadrat krogov, medtem ko je za manjše prtičke dovolj, če je le en kvadrat v sredini, vogali naj bodo pa prazni. Na jedilne prtičke naredimo pa samo v en vogal kvadrat iz štirih krogov ali pa napravimo ob robu eno vrsto teh krogov.

Robove prtov in prtičev obkvačkamo z zračnimi zobci ali pa jih obzankamo.

Ljubiteljici ročnega dela, ki ima le malo prostega časa, bo ta zamisel prav dobrodošla. Zavesa, ki jo vidite na sliki, je napravljena iz pikčastega etamina. Zgoraj je gladka. Spodnji rob pa je izvezen, in sicer tako, da je vtkana pika porabljena za sredino cveta. Cveti so izvezeni s trojno nitko muline prejice Mez-CMS v eni ali več poljubnih nežnih barvah. Vsak obod je navadna potegnjena zanka, ki je zgoraj pripeta s kratkim šipom. — Večja slika kaže že izgotovljeno zaveso, manjša pa način dela.

(Japonska pravljica.)

Ko je Kin-sai neki večer gledal zahajajoče sonce, so mu rekli:

«Daleč tam doli onstran mogočnega brezmejnega morja pada sonce v zlato deželo, v deželo sanj, kamor ne more nihče in ki je nihče ne pozna. Tam izgine njegovo veličastvo vsak večer, utrujeno od krute vsakdanje poti.

In malčka je prevzelo hrepenenje, da bi spoznal deželo sanj. Hotel je iti daleč tja dol, čez valove neizmernosti. Dejal si je, da jo bo spoznal — da bo on sam spoznal zlato, začarano deželo, ki je vsem neznana, in da se bo vrnil ves poln skrivnostne luči.

Že se je videl na obali, kako ga ob-

krožajo starci in kako jim pripoveduje skrivnosti iz daljave.

Naslednji dan, ko se je sonce približevalo obzorju, je odplul na lahkem čolničku in kmalu izginil za vrtincem valov.

Kolikor mogoče spretno je uporabljal veslo in iskal tokove, ki hite proti odprtemu morju, da bi varčeval s svojimi močmi.

Počasi je za njim izginjala obala, vse je postajalo čedalje bolj megleno; ni več razlikoval kolibe svojega očeta, zasidrane v zalivu, domača hiša, ena najvišjih in obali najbližjih, se je izgubila med drugimi; mesto samo je bilo le še nedoločna črta, ki se je blestela v poslednjih solnčnih žarkih; nad to črto so bili posvečeni griči s svetišči na vrhovih, griči, v katerih se je zrcalilo zlato z oblakov, potem pa še visoko gorovje s snegom na vrhovih.

In ko je obrnil pogled ododod, je za trenutek zagledal črto na nasprotni strani, in bila je morje, brezdane morje — in še bolj daleč nekje: dežela sanj.

Tedaj se je Kin-sai močneje uprl v vesli; hotel je priti čimprej do cilja svojega potovanja in je iznova zaveslal, s telesom, ukrivljenim v dve gube, z nogami, uprtimi v stene svoje ladje, z vitkimi ledji in z napetimi rokami.

Vendar se mu je zdelo, da je cilj zelo

daleč in da se že predolgo muči za pot do zaželjenega kraja.

Zgrabil ga je dvom. Ali se mu bo zgodilo kakor vsem ostalim? Ali ne bo nikoli ugledal zlate dežele, dežele sanj?

Kaj še! Saj je pogumeu — hitreje bo moral veslati — to je vse!

A žal — začarana dežela je ostala nedosežna. Obupan je Kin-sai na koncu svojih moči spustil vesli iz rok in se dvignil v svoji barki, da bi se mu oči nagledale nebeskega prizora.

Rdeče sonce je počasi zahajalo za škrlatno nebo, se bližalo neizmernemu, tulečemu morju, poslednjič poljubilo grebene valov in veličastno izginilo onstran daljnega obzorja.

In videl je samo še nejasno svetlobo, ki se je zakasnila na vodovju.

Prišla je globoka žalostna noč.

Ribič se je vračal v zaliv in opazil otroka, ki je ihtel čepel na dnu svojega čolna.

Vzel ga je k sebi, in ko je slišal njegovo zgodbo, je zmajal z glavo in zamrmral, s pogledom, izgubljenim v temine:

«Moj sin, nikoli ne hodi za pozlačenimi sanjami in praznimi blodnjami, ki te na prvi pogled privlačujejo. Zakaj preveč razočaranja, kesanja in boli pripeljejo s seboj in nas privedejo nazadnje le k bridki in bedni resnici.»

MOŽ, KI GA SRCE BOLI

Vsak otrok v Highgatu je poznal Williama Morrisa. Bil je mlad, prav čeden mož, ki je imel malo denarja in dobre manire. Ker je bil neozenjen, so ga imele omožene gospe rade in so skrbele zanj kakor matere.

«Bili ste mi zmeraj kakor mati,» je dejal Morris nekega dne mrs. Gwendolinovi Fraipontovi, soprogji državnega podtajnika v mornariškem ministrstvu, «in če vas prosim za majhno uslugo, me gotovo ne boste odklonili. Prosim, čujte! Pred osmimi dnevi mi je pisal major Murke — zdaj je v Kairu —, naj preskrbim za njegovo ženo neko malenkost pri šivilji, ki se piše Ethel Thurnston. Šel sem seveda k njej.» William Morris je žalostno zaihtel. «No, nisem romantične narave, ampak ta žena, ta šivilja, mi je ugajala. Ugajala mi je tako zelo, da sem se v hipu vanjo zaljubil. Ampak hladna je kakor led in nima srca. Ko sem rekel več, kakor bi bil moral, me je samo pogledala, in jaz — sem onemel. Odtlej neznanjsko trpim. Ali mi morete pomagati? Ali bi mogli izpregovoriti zame dobro besedo?»

«Saj je vendar ne poznam,» je menila mrs. Fraipont.

«Ampak to se da še vse popraviti,» je živo odvrnil Morris, «pojdi te k njej in dajte si narediti obleko; za vas je to pač le malenkost. In potem govorite z njo. Storit mi to uslugo.»

«Če vam morem pomagati, bom to gotovo storila,» je rekla resno mrs. Fraipont.

Dala si je narediti tri obleke, toda Etheli ni mogla omečiti srca, in Morris je bil le še bolj nesrečen.

«Veste kaj,» je rekla nekega dne mrs. Fraipont, «dobra misel mi je šinila v glavo. Angažirala bom vse svoje prijateljice. Vsaka si bo dala pri tej hladni Dianj napraviti obleko in vsaka ji bo pela hvalnice na vas; bomo videli, kdo je močnejši!»

Smejala se je in oči so ji žarele. Tudi je vse storila, kar je le mogla. Na žalost pa ni dosti pomagalo. Zapovrstjo je hodilo devet dam k šivilji z dobrim salonom in hladnim srcem. Nekatere so si kupile kar po več oblek, da bi ji omečile srce, toda miss Ethel je bila hladna kakor prej. Šele mrs. Benson,

soproga državnega tajnika, ki je pregovorila vojvodinjo Argyllsko, s katero je bila v sorodstvu, da si je dala narediti obleko, je nekoliko dosegla; tudi vojvodinja je izpregovorila za Williama dobro besedo.

Vojvodinja si je dala napraviti kar štiri obleke. Njej so sledile kontesa Herbour, lady de Cruy in Bansittard, in vse so na vso moč hvalile gospoda Williama. Nekatere niti ni vedela za njegovo ime; reklo so pač: «Mož, ki ga boli srce!» Toda ponosa in Ethelina srca ni bilo mogoče zlomiti.

In vsak teden po enkrat je sedel gospod William Morris pri mrs. Fraipontovi ter ji tožil o svoji srčni boli in obupanosti.

Drugače pa je sedel vsak večer pri gospe Etheli v elegantno opremljeni zadnji sobi ter pregledoval račune. In miss Ethel se je sklonila nadenj, mu pogladila lase in rekla: «Prav si imel, William.»

«Kakor zmerom,» se je zasmel in poljubil Ethelo. «Precej denarja sva zaslužila. Samo nikomur ne izdaj, da sva že eno leto poročena. Za oženjenega moža ne store gospe ničesar, za samskega pa, ki ga srce boli, storijo vse!»

ALI HOČETE LEPO DARILO?

Za majhen trud Vam radi pošljemo lepo darilo. Nič drugega Vam ni treba storiti kakor samo to, da pridobite eno ali več prijateljic in znank za našo naročnico. To ni tako težko. Saj je revija «Žena in dom» izvrstna pomočnica vsaki ženi in vsakemu dekletu. Koliko dobrih in preizkušenih nasvetov dobi vsaka čitateljica že v eni številki! Že en sam nasvet in migljaj, ki ga dobi iz «Žene in doma», ji povrne ves izdelek, ki ga ima z naročnino našega lista. Kar sami malo premislite in radi boste priznali, da Vam je Vaš list že marsikaterikrat pomagal iz zadrege.

In tudi tiste, ki ste bolj pametne in več znate kakor urednica tega lista in naše številne sotrudnice, si boste na tihem rade priznale, da Vam «Žena in dom» pripravi vsak mesec nekaj prijetnih ur.

Čeprav se pehamo za raznimi gesli, smo v bistvu vendarle ostale ženske z vsemi našimi skritimi in prikritimi željami. In kadar smo samo ženske, takrat nam je «Žena in dom» v uteho in tolažbo.

Če vse to poveste svoji znanki in če ji še pokažete «Ženo in dom», prilogo za kroje in ročna dela in še vseh pet knjig, potem si bo prav gotovo vsaka rada naročila «Ženo in dom». Tudi tista naj si ga naroči, ki sedaj Vašega prebira. Nič več ji ne posojajte «Žene in doma». Saj laže utрпи tak majhen znesek kakor pa Vi. Zakaj bi ravno Vaš list brala! Povejte ji tudi, da bo dobila 24 razglednic zastoj, če bo naročnino takoj nakazala.

Ker je prva številka že pošla, dobi namesto prve številke knjižico dr. Karla Petriča: »Kako preprečim zanositev.«

Tudi Vi gotovo veste, da je list tem laže izboljšati, čim več ima naročnic.

Zato prosimo vse in vsako posamezno naročnico:

pridobite nam vsaj eno novo naročnico.

Za ta Vaš trud si lahko izberete eno izmed na str. 77 navedenih nagrad, ki Vam jo takoj pošljemo, ko bo naročnina po Vas pridobljena naročnice v celoti plačana.

ZA GOSPODINJO

Ako vplačajo po Vas pridobljene naročnice na levi strani zapisane zneske, dobite za nagrado, ki si jo sami izberete, enega izmed tehle predmetov:

- Din 105.— jedilna žlica iz nikel-kroma
- " 105.— vilice iz nikel-kroma
- " 210.— nož iz nikel-kroma
- " 105.— samovar
- " 105.— brisača-frotirka
- " 68.— brisača, navadna
- " 210.— gospodinjski predpasnik iz gumi
- " 1050.— električni likalnik
- " 1050.— kuhinjska ura
- " 525.— kuhinjska tehtnica
- " 315.— stroj za drobtine in orehe
- " 68.— žlica in vilice za solato

DARILA ZA VAS

Ako vplačajo po Vas pridobljene naročnice na levi strani zapisane zneske, dobite za nagrado, ki si jo sami izberete, enega izmed tehle predmetov:

- Din 210.— nogavice
- " 210.— razpršilec
- " 210.— weckend-kovčeg
- " 68.— denarnica
- " 420.— damska torbica
- " 1050.— zapestna ura
- " 210.— rokavice
- " 210.— svilena ruta
- " 525.— budilka
- " 68.— žepna garnitura za manikiranje
- " 1050.— garnitura za manikiranje, velika
- " 2100.— moderna namizna ura

NAGRADE ZA VAŠO DECO

Ako vplačajo po Vas pridobljene naročnice na levi strani zapisane zneske, dobite za nagrado, ki si jo sami izberete, enega izmed tehle predmetov:

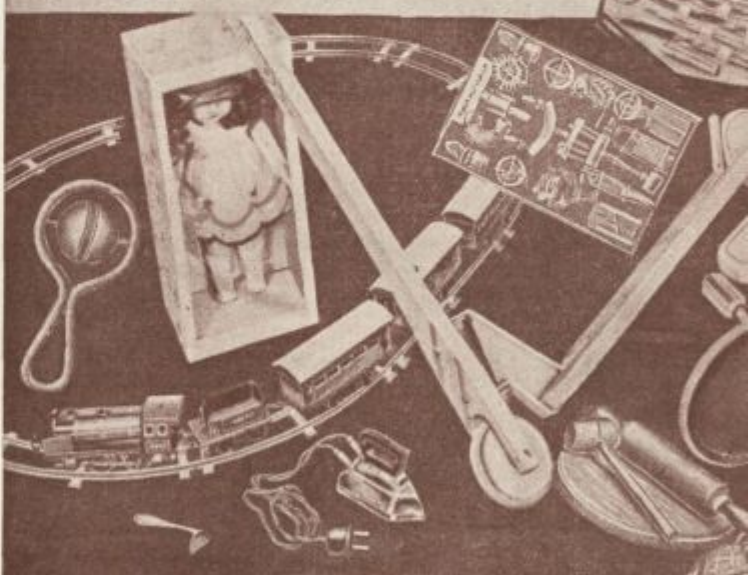
- Din 68.— ropotuljica
- " 68.— valjar, kladivo, krožnik
- " 105.— škropilnica
- " 105.— žoga
- " 105.— dvanajst posodic za igranje
- " 105.— štedilnik
- " 105.— likalnik
- " 105.— punčka
- " 420.— skiro
- " 2100.— kolo
- " 525.— vlak

ZA SINA ALI ZA BRATA

Ako vplačajo po Vas pridobljene naročnice na levi strani zapisane zneske, dobite za nagrado, ki si jo sami izberete, enega izmed tehle predmetov:

- Din 105.— žepni nož
- " 105.— orglice
- " 105.— električna žepna svetilka
- " 105.— barve
- " 105.— listnica
- " 210.— orodje
- " 68.— vilice in žlica za turiste in vojake
- " 525.— žoga za nogobre
- " 315.— aluminijasta steklenica
- " 210.— termosteklenica
- " 210.— nahrbtnik za šolarja
- " 315.— garnitura pink-ponk
- " 1050.— žepna ura
- " 1050.— zapestna ura

(Nadaljevanje.)

Še nedolžni otročiči bi morali biti v tej komediji! Berta se je trpko nasmehnila in dejala: «Pa kako da ji je naenkrat toliko zanj? Saj je njemu samemu in drugim zatrjevala vseh osem let, da ga ima le iz usmiljenja!»

«Moj Bog, gospodična, tega nikar ne verjemite! To vam pravi gospod Leben le zato, da bi se ne vznemirjali — kaj se v teku let med zakonci vse ne govori! Saj gospa Francka to sama uvidi in pravi, da bi mu po tej izkušnji bila najpokornejša, najnežnejša žena, umrla bi zanj, pravi in grozi, da bo skočila v Dravo še tisti dan, ko bo izrečena ločitvena sodba. Ona pač ne privoli v ločitev, in če jo bodo ločili siloma, si vzame življenje. Kajne, gospodična, tega bi vi vendar ne hoteli, kajne? Saj sem jo tolažila, saj sem ji rekla: Gospodična Berta ni takšna, kaj pa vi veste, morda pa sploh ni tako! Oh, pa je rekla: 'Ko bi vi vedeli,' je rekla, 'saj sem že zadnji dve leti čutila, da nekaj ni v redu z njim. Bedel je vse noči, če pa je spal, je spal tako nemirno in mrmral in govoril v spanju.' Ah, ko bi vedeli, gospodična, kako uboga je ta žena. Jokaje mi je pravila, kakšne nesramne stvari jo izprašujejo na sodnji in kako je on, gospod Leben, osoren z njo. Prisiljeno je surov, pravi ona, saj ga poznam, saj ni bil nikdar takšen, a on se me pač mora znebiti, zdaj, ko je že enkrat pričel...»

«Hvala vam, milostiva, zdaj sem dovolj informirana!»

«Kajne, gospodična, da si boste premislili in mi sporočili? Vem, da vam je to težka žrtev, a pomislite, nesrečna žena vam bo do smrti hvaležna za to!»

«Ali ni vaš gospod soprog zastopnik gospe Francke Lebnove?»

«Da, moj mož jo zastopa, to se pravi, on jo brani oziroma on brani zakonsko vez ali kako se temu že pravi, saj veste, kajne? A to se ve, da nimam jaz z njegovo pisarno prav nič opravka in da mu niti znano ni, da sem šla k vam. Saj me razumete, to je popolnoma privatno in neobvezno, kar mi poveste! To se pravi, kar bi mi hoteli odgovoriti!»

Oči za debelimi lečami so bile utrujene. «Pisala vam bom!»

«Samo eno besedo, gospodična!» je prosila njena mučiteljica.

Eno besedo. Nedavno je bila slišala, kako je dejal mlad trgovski potnik čedni prodajalki v Gobčevi trgovini. «Ein Wort ist manchmal ein Luxusartikel! Da, beseda ni misel, za katero nihče ne ve, ki je ne more nihče obračati in uporabljati!»

«Ne morem, še ne!»

«Ah, gospodična...» In Žnidarjeva je poskočila in jo hotela menda objeti ali kaj. Berta se je mirno okrenila in stopila k oknu. «Oprostite, milostiva, ne morem!»

«Oh, oprostite, gospodična, kajne, saj mi boste pisali, kajne?»

In nazadnje je po zelo lažnivih poslovilnih ceremonijah in cikanju na skorajšnje svidenje odšla.

Še isti večer mu je pisala. Raztrgala je prejšnje pismo in napisala drugega. Saj mu ni pisala nič novega, On je dobil najmanj že pet takih njenih poslovilnih pisem. Slovesa pa le ni bilo. Zato tudi Berta ni prav verjela svojim lastnim besedam, ki jih je morala šele zbirati, da bi bile bolj prepričevalne. Na koncu so se ji orosila stekla na naočnikih in morala jih je brisati. Ob tem je kanila solza na papir in zbrisala besedo «poljub».

Gledala je na posteljo, na kateri je sedel še pred nekaj dnevi. Njegov plašč in klobuk sta ležala poleg njega, kakor ju je po navadi vrgel, kamor je bilo. Zdaj pa je bila postelja lepo gladka in pospravljena. Ein Wort ist manchmal ein Luxusartikel! Da, kar prazno je bilo tu brez njega, in stokrat lepši in prijetnejši je nered z njim, kakor ta pospravljena, čedna udobnost brez njega.

Ah, saj ne bo nič! Otresala se je strahov, ki so se spet hoteli priplaziti. Saj jih ni teh strahov, saj jih je razgnala tista ura, ko je bil tu pri njej. Takrat se je tudi za vedno razpršila mora, ki jo je bila skoraj pritisnila ob tla. Nič ni!

Ko je iskala po predalu znamko, je našla pod šopom papirja njegov revolver! Aha — tu je! Vzela mu ga je bila nekdanj, ko ji je prav otročje grozil s smrtjo. O, kje je že to! Potem se mu je bila prvič uklonila. Eno samo noč je prejkala v svojem življenju, in to je bila tista noč potem! Kako se je vse izpremenilo! Človek je bojzljiv kakor mačka!

Lepo je položila revolver nazaj in poiskala znamko. Še tisti večer je nesla pismo na pošto.

Peti dan potem še ni bilo odgovora, ki bi bil moral priti najkeseje že dan poprej.

Na preprostih, v olju natisnjenih slikah, ki jih kmetje in mali ljudje radi kupujejo, vidimo srce Jezusovo, iz katerega žari plamen, ovito s trnjevim vencem. Ko bi tiste bodice res pikale v živo, bi izzvale morda takšno bolečino, kakršno izzovejo dvomi, ki kljujejo v človekovo ljubezen.

V Bertinih očeh so goreli mrzlični plamenčki, kakor da bi se vdajala kokainu. Pa je le še čakala na Lojzetov odgovor.

Njej so polzele minute počasi in težko. Podgorica pa je živela kakor vedno tja v božji dan, nič prehitro, nič prepočasi.

Dva arestanta, kmet Pipuš in potepuški Tinček, bi bila morala pri sodniku drva žagati. Ker pa ni bilo nobene žage pri hiši, je moral iti paznik ponjo, medtem sta pa gospoda arestanta šla za kratek čas malo tja doli v Šmonovo gostilno. Iskali so ju po vsej okolici, orožniki so se podili za njuno dozdevno sledjo do svetega Filipa, sodnik je pa rjovel nad paznikom, ki se je izgovarjal, da mu še nikdar ni nobeden ušel in da bosta že prišla nazaj.

Podgorica je s tem imela svojo senzacijo, ki se je žal prekmalu končala, ker sta prišla ubežnika še tisti večer v ječarjevo kuhinjo in pijana kakor čep zahtevala, da ju paznik spet lepo zapre tja, kamor spadata.

Podgoriški politiki so se spet umirili in prihajali v svoje običajne gostilne, čeprav so jih za dni volitev morali bojkotirati, osebna in načelna nasprotstva so

se polagoma izravnavala, zabavljali so le še nekateri stalni zabavljači, in tudi ti le za hrbti in po ovinkih.

Polda Krančan je «gšeftal» naprej, pri Marnu so zborovali «večerničarji» kakor poprej, Schieberjeva in Bendetova sta si imeli dosti povedati, fantje in dekleta so se jezili nad vremenom, ki se je nagibalo vedno bolj na zimo, in otroci so pričeli govoriti o Miklavžu in parkeljnu.

V časopisih pa so pisali o zvočnem filmu, in Podgoričani so mu prerokovali sijajen polom, kar so v svoji presenetljivi dalekovidnosti trdili že pred petdesetimi leti o železnici.

Šesti dan še vedno ni bilo pisma.

Vsekakor je zelo nespametno začenjati s petintridesetimi leti take komedije, kajne, Berta? Kaj si boš dopovedovala take sentimentalnosti, kakršna je ta, da v tvoji rodbini ženske nimajo sreče! Mati ni bila srečna v zakonu, stara mama ni bila srečna v svojih dveh zakonih, in tudi ti ne moreš imeti sreče. Pozno si začela, to je vse! Kaj ti je pa tudi bilo treba tedaj, ko si bila že na trdnih tleh, ko si se le malo dolgočasila, sicer si se pa lahko vsem in vsakemu porogljivo smehljala v brk, podirati svoj obrambni zid in zdrkniti na «poševno ravnino»? Človek pa ni nikdar svoboden in beseda je včasih luksuz! Zelo nevažno je, ali eksistira Berta Dolinarjeva ali ne! To je že res! Za druge namreč! Zase ne! In za gospo Francko Lebnovo tudi ne, še manj morda za gospoda Lojzeta Lebna, ki živi v «pregnanstvu». Bog ve, ali je ta revolver nabit ali ne. Morda je treba samo pritisniti na ta jeziček, in vse je fuč, vsega konec! Rajši ne!

Kdo bo zmagal? Ti grdo življenje ti, da se je treba kar klati na nož, na življenje in smrt. Pa Lojze ne pojde nazaj k oni! Prav gotovo ne! Morda pa le? Morda pa se je le prav otročje igral in pretvarjal, ko se je hotel počiti!

Vsekakor je malo prepozno streljati se kot šestin-tridesetletna žena. Da — žena! Sicer je gospa Lebnova tudi žena, a ona je še nekoliko mlajša in ima še pravico do skoka v Dravo.

Stala je pred ogledalom in merila v levo sence. Saj ni nabit? Kaj pa, če je?

Streslo jo je po vsem telesu, mravljinca so ji zagomazeli po hrbtu, in počilo je.

Res je počilo.

Našli so jo pod toaletno mizico, ki jo je potegnila s seboj, ko se je zvrnila. Naočniki so razbiti ležali pod posteljo. Lice je bilo hudo spačeno.

To je bilo že več ko senzacija!

Ženske so jokale in dame so javkale, otroci so se prestrašeno izpraševali, moški pa so pametno razpravljali.

Ali pojde duhovnik za pogrebom? Kaj pa pravi Lebnovka? Ali je on že zvedel? Ali je res, da mu je Vobachov brzojavil? Ali je res, da se je ustrelila kar v nočni stražici?

Oooooooooooooo!

«Kdo bo pa plačal pogreb?» je vpraševal grobar, ko so mu naročili, naj izkoplje jamo.

Gospodična Pepica Šribarjeva je molila k Bogu za njeno dušo in dekan ji je obljubil, da pojde za pogrebom. Hipna duševna zmedenost! Seveda!

Lebnov odgovor je bil že pred tremi dnevi prišel v Podgorico, a niso ga mogli oddati, ker so ga bili mladi poštni uslužbenci prebrali, pa so pri odpiranju pisma poškodovali ovoj. (Nadaljevanje prihodnjic.)

Kako pogosto počiva „njegov“ pogled na Vas!

Ali je Vaša polt tako lepa kakor si jo želite? Čista, enakomerno lepa in brez poškodb . . .

Uporabljajte za nego Vaše polti Elida kremo Ideal, suho dnevno kremo, tedaj ste lahko vedno brez skrbi. Ker vsebuje hamamelis, odpravi majhne poškodbe na polti in nečistoto. Ako redno uporabljate to kremo. Vas bo „on“ vedno občudoval.

ELIDA KREMA IDEAL

Odgovori na našo anketo

Predvsem se moramo na tem mestu zahvaliti svojim naročnicam in bralkam, da se s tolikšnim zanimanjem udeležujejo naše razpisane ankete. Dobili smo zelo mnogo odgovorov, ki kažejo, kako živo se vse naše bralke zanimajo za to aktualno vprašanje. Vseh odgovorov že iz tehničnih razlogov ne moremo objaviti, skušali bomo pa vsaj najboljše odgovore v prihodnjih številkah natisniti.

Spoštovana gospa urednica,

ako bi mi bil pred petimi leti kdo zadal vprašanje: «Ali ste za ločitev ali proti ločitvi zakona?» bi bila hlastno in brez premisleka zavpila: «Da in stokrat da!» Takrat sem bila namreč sama v ločitvi. Mož se mi je bil izneveril in tožila sem ga na ločitev zakona in nekaj mesecev pozneje sem bila prosta. Izprva sem kar svobodneje zadihala in vse žiljenje se mi je zdelo lepše in bolj rožnato. To razpoloženje pa je bilo le posledica duševnih muk, ki sem jih prebila od dneva, ko sem zvedela, da me ljubljeni mož vara, pa do dneva, ko je bil ogabni proces za ločitev zakona končan. Niti za časa teh muk nisem bila pri pravi pameti in niti prve mesece po izrečenju ločitvi nisem bila zmožna mirno in stvarno pretehtati svojega koraka in svojega položaja. Zdaj je minilo odtistih dob pet let. Dolgih pet let! Ko sem se ločila, mi je bilo šest in trideset let — danes jih imam eno in štirideset! Za dolgih, samotnih pet let sem starejša, iz distance lahko presojam, kaj sem prav in kaj sem napak storila. In izprevidela sem, da z ločitvijo nisem zadela moža v tolikšni meri, kakor mi je to narekovalo maščevanje in užaljena, ponižana ženska čast — kakor sem zadela samo sebe, ki sem si tako porušila dom, varno ognjišče, mirno zavetje za stara leta... Kar je, to je. Ničesar ne morem več popraviti. Pusti in stvi so dnevi, ki jih prežijem v svoji skromni sobici. Pravega doma nimam, nihče me ne potrebuje, nikomur nisem v korist, in ta zavest je dosti bridkejša kakor zavest, da me je mož varal... Če bi mogla izbrisati zadnjih pet let in če bi tisti usodni čas imela to pamet in te izkušnje, ki jih imam zdaj, bi se ne bila nikoli ločila! Odpustila bi in pozabila ali pa vsaj skušala pozabiti, in morda bi se bilo še vse popravilo, pa bi ostala le drobna brazda, grenak spomin na svo zadelo! Tako sem si pa v nepremišljeni nagli jezi in razburjenosti s silo razbila dom in ostala sama. Dovolj izkušenj imam, da smem svetovati vsaki mladi ženi, naj se v jezi in ponižanosti ne zaleli! Ločitev doseže žena v treh tednih, če je sporazumna z možem, a vse življenje ostane sama in samota ji postaja od dne do dne težja. Morda je tistim ženam, ki imajo otroke, drugače. A tudi take žene naj premislijo, da nimajo pravice iz osebne užaljenosti jemati otrokom očeta.

Po tem, kar sem Vam napisala, boste razumeli, spoštovana gospa urednica, da sem načeloma proti ločitvi zakona. Morda je le malo zakoncev, ki upravičeno želijo ločitev in ki jim prinese ločitev lepše in boljše življenje. Prepričana sem pa, da pomeni v večini primerov ločitev za ženo samo gorje.

Oprostite, da sem Vam napisala tako dolgo pismo, vendar bom vesela, če ga objavite. S spoštovanjem

M. K., ločenka.

***

Draga gospa urednica!

Z zanimanjem sem brala v Vaši zadnji številki odgovor na anketo od gospodične I. I. Njena zgodba me je pretresla, čeprav sem popolnoma drugačnega mnenja. Sama sem namreč hčerka ločencev. In vse žiljenje sem očitala materi, da ni storila prav, da se je ločila, zakaj vse žiljenje mi je bilo žal, da nimam očeta. Prav tako je čutil tudi moj brat, in tako sva se nehote odtujila materi, ki se je na stara leta sama kesala svojega koraka. Oče se je po ločitvi izselil v Ameriko in se tam vdružil poročil. Ko sta se roditelja ločila, sva bila z bratom še majhna. Pozneje, ko mi je bilo osemnajst let, sem pisala očetu v Ameriko, ali bi me hotel vzeti k sebi. A oče mi je odgovoril, da ima z drugo ženo pet otrok, da sem se mu popolnoma odtujila in da nima denarja, da bi ga mogel poslati za vožnjo. To je bil hud udarec zame, ki sem vsa leta hrepenela po očetu, čeprav se nisem več spominjala njegovega obraza. In v šoli sem zavidala vsem součenkam, ki so imele očeta, le jaz ga nisem imela. S tem, da sva se z bratom odtujila materi, sva bila oba brez matere in brez očeta, čeprav sta nama oba živela. Mislim, da gospodična I. I. nima prav, če pravi, da bi se morali vsi roditelji, ki ne živijo v srečnem zakonu, otrokom na ljubo ločiti. Mislim, da je to čisto individualno. Vprašanje je, kakšni so otroci, ali bi mogli prenesti ločitev staršev ali ne!

Lepo Vas pozdravlja Vaša naročnica
Ivanka Z., trgavska pomočnica.

Spoštovana gospa urednica!

Na Vašo novo anketo Vam odgovorjam, da sem za ločitev zakona. To pa iz lastne izkušnje.

Imam namreč majhno obrt. Ker sem potrebovala nekoga, ki bi mi pomagal in ki bi mu lahko zaupala, sem se odločila, da se poročim. Moj izvoljenec mi je pred poroko obetal, kako mi bo pomagal pri tej in oni stvari poleg svoje službe. A kmalu po poroki se mi je pokazal drugačnega. Nastali so prepiri, ki so se vedno pogosteje ponavljali. Upanja na bolje ni bilo. Proč od mene ni hotel iti, a popboljšati se tudi ni maral. Pretla mi je nevarnost, da me po-

Življenje piše romane

Marija Malibranova, slavček 19. stoletja.

Pred kratkim je poteklo sto let, kar je umrla slavna pevka Malibranova, čudež 19. stoletja. Smrt jo je vzela 25. oktobra 1836. v Manchesteru.

polnoma upropasti. Tako sem se odločila za ločitev, s katero sem si rešila vsaj svojo existenco (čeprav ne dobrega imena, ker ločenke smo vse na slabem glasu, dasi nekatere živimo solidno in pošteno).

Tako sem prepričana, da bi bilo še več gorja na svetu in še več samomorov kakor jih je, ko bi še te pravice ne bilo na svetu, da si marsikdo, ženska ali moški, vsaj z ločitvijo zakona reši svojo existenco. Zakaj dostikrat je tudi obratno, da je žena zapravljivka.

S spoštovanjem Vas pozdravlja
Vaša naročnica K. K.

Cenjena gospa urednica!

Nisem poročena, zato morda nisem upravičena soditi o zakonskih vprašanjih. Vendar pa mislim, da so naši predniki bolj pametno živeli kakor pa dandanašnja mladina. V prejšnjih časih sta zaljubljenca po več let čakala, preden sta sklenila zakonsko zvezo. Zdaj se pa mladi ljudje seznanijo, zaljubijo in tudi že poročijo, neglede na to, ali imajo za zakon dovolj trdno gmočno podlago, in neglede na to ali se značaja obeh skladata ali ne. Mislim, da je neučakanost dandanašnje mladine največ kriva velikemu številu ločitev. Nisem proti ločitvi zakona, če so razlogi zanjo dovolj tehtni. Vsekako sem pa proti temu, da mladina tako nepremišljeno drevi pred oltar!

Naročnino Vam nakažem z isto pošto. Upam, da mi bo žreb pri razdelitvi nagrad naklonjen. Sprejmite vdane pozdrave in izraze spoštovanja!

M. Z., uradnica v Ljubljani.

Glede na vprašanje «Ali ste za ločitev zakona?» je moje mnenje sledeče: Po mojih izkušnjah se lahko vsak spor med zakoncema poravnava, če ima žena toliko razsodnosti, da z lepo besedo vpliva na sitnega moža. Pri možu se tega ne more pričakovati, kajti on kuha svojo trmo tudi v neskončnost, tudi če ve, da je on povzročitelj preprirov.

To velja seveda, če so razmere drugače ugodne. Če pa misli žena na ločitev zakona iz gmočnih razlogov, da s tem pomore svoji deci v boljše žiljenje, in ve, da bi moževne ljubezni nikoli ne pogrešala, če ve, da mož zaničuje svoje otroke, potem je, vsaj po mojem mnenju, ločitev umestna, a še za takrat velja pravilo: desetkrat premisli in enkrat stori!

Nikakor pa ni mafi upravičena gledati le na svojo korist in otroka prikrašati za očetovo skrb in ljubezen.

V zakonih brez otrok je žena svoj gospod, in njej tudi ločitev odobravam.

G. Z.

Žiljenje je časih čudno. Človeku vrže vse svoje obilne darove pred noge, potem pa jih iznenada vzame, ne da bi se jih mogli naučiti.

Pogosto so ljudje v neki mirni pariški ulici slišali iz nizke hiše strašno kričanje. Ko so povpraševali, kaj se v hiši godi, jim je hišnica mirno odgovorila, da uči gospod Garcia svojo hčer peti. Ta anekdota ni prav nič poetična, vendar bi pa Marija Malibranova brez te vzgoje ne bila mogla postati to, kar je postala. Človek, o katerem dandanes prav za prav ne vemo prav nič več, je napravil iz svoje hčere slavno pevko.

Od prve mladosti se je morala Marija učiti in delati. Učila se je kompo-

zicije, petja, hkratu pa je morala tudi šivati in delati vse, kar je nanese. Učila se je tudi italijanskega, nemškega, angleškega in francoskega jezika in še marsičesa drugega.

Leta 1825, je šla vsa družina v Newyork, kjer bi bil moral Manuel Garcia prevzeti neko gledališče.

Marija je bila takrat šele v 14. letu. Njen glas ni imel prave lepote in sijaja, toda njen oče je bil neutrujen, in dekle se je učilo z naravnost junaško požrtvovalnostjo. Ves Newyork je bil navdušen, ko jo je prvič slišal.

Toda nežno in lepo dekle sedemnajstih let je bilo ubito od dela in trpljenja. Dosti ji je bilo igralske in pevске slave. Umakniti se je hotela z odra. Srečala je francoskega bančnika Malibrana, ki se je zelo zanimal zanjo. Brez premišljanja se je odločila, da ga vzame za moža, čeprav je bil 27 let starejši od nje.

Zdelo se ji je, da ji bo ta zakon prinesel mir in bogastvo, zlasti pa svobodo. Po dnevih, ki so bili izprepleteni z bedo, boji, uspehi, družinskimi spori, ji je bil miren dom nekaj, kar si je zmerom želela.

Toda kako je bila čez tri mesece razočarana! Opoja je bilo hitro konec. Malibran, ki je spretno zakrival svoje sla-

be finance, je moral iznenada napovedati konkurz.

Leta 1827. se je sama ukrcala in odšla v Pariz. Neizkušena Marija, ki je bila brez pomoči in denarja, je dobila zaščitnico v grofici Merlinovi. Ta ji je hotela pomagati, da si bo mlada žena osvojila pariško občinstvo. Zbrala je pri sebi vse glasbene sladokusce, da bi poslušali mlado pevko.

To blazirano občinstvo je sprejelo Marijo zelo nezaupno, toda po nekaj tonih, ki jih je zapela s svojim kristalnim glasom, so postali vsi tako navdušeni, da ji je bila v kratkem odprta pot v Pariško opero.

Odtlej je bila Marija slavljena in iskana pevka. Vendar pa je ostala še prav tako preprosta in dobra, kakor je bila prej. Pesniki so jo oboževali in vsi romantični ljudje tiste dobe so klečali pred njo. Alfred de Musset ji je navdušen posvetil nekaj krasnih pesmi, kiparji, slikarji, vsi so se borili za njen nasmev. Po vsem svetu so jo vabili in povsod je doživljala zmagovalne slave.

V Belgiji je srečala Marijo pravo ljubezen. Charles de Beriot, slaven violonist, si je osvojil njeno srce. Med njima se je ustvarila tiha in trajna zveza, ki je trajala vse do njene smrti.

Leto dni je živela Marija v Bruslju sama zase. Pozabila je na oder, mislila

je samo na svojo ljubezen in svojega otroka.

Nekega dne pa je stopil v njeno stanovanje njen nekdanji tovariš Lablanche, ki jo je pregovoril, da je odpotovala z njim v Neapelj.

Turneja po Italiji je bila dolga vrsta uspehov. Leta 1835. je s svojim nastopom rešila neko manjše gledališče, da ni propadlo. Odtlej nosi to gledališče njeno ime. V Milanu je doživela nepričakovane uspehe.

Toda neprestani napori so izčrpali njeno zdravje. Pogosto se je je lotevala globoka žalost, ki je že mejila na obup.

To nežno, pogumno in dobro bitje je umrlo v cvetu mladosti in slave. V osemindvajsetem letu je zatisnila oči.

V Londonu je padla Marija s konja in se nevarno ranila. Naslednje dni vzlic strašnim bolečinam v glavi ni prav nič počivala. Plesala je in pela.

Tako se je upirala tri mesece, toda 25. oktobra, po strašnem smrtnem boju, ki je trajal več dni, je izdihnila.

Rodila se je v Parizu. Oče in mati sta bila Španca. Omožila se je v Newyorku. Umrta je v Manchesteru, pokopana pa je v Belgiji. Bila je kakor komet, ki je obletel ves svet in se nazadnje zdobil, da je ostala za njim samo ognjena sled.

Kritičen dan za učenca in starše

Razdeljevanje izpričeval.

Zmerom, kadar govori kdo o izpričevalih, se spomnim dogodka, ki sem ga doživel pred dobrimi desetimi leti. Štirinajst dni, preden smo dobili polletna izpričevala, me je poklical ravnatelj v svojo pisarno in me je poprosil majhne usluge. «Saj veste», je dejal, «da bo v štirinajstih dneh konec prvega polletja. Med tistimi, ki bodo padli, je to pot tudi N, iz šeste. Zlomek ve, kaj je s fantom. Saj ni neumen, pa tudi ne predrzen ali len, pač pa zelo raztresen in prehitro se vznemiri, da izgubi glavo. Če bo videl svojo nesrečo črna na belem, utegne še kaj storiti! Vi poznate njegove starše. Bodite tako dobri in jih poizkusite pripraviti na to, da bo padel. Če bo fant opazil, da se mu doma ne bo nič zgodilo, bo, upam, že prebodel svojo nesrečo.» Poiskal sem dečkovega očeta in mu najprej po nalogah njegovega sina pokazal, da ga to pot res ne moremo izpustiti in da bo fant sam kriv, če bo padel. Ko je potem rekel, da bo pač «svojega ničvrednega sina pošteno premlatil», sem mu odvrnil, da je to tratenje moči, ki je odveč, ker nesreča v prvem polletju še nikakor ne vpliva na uspeh drugega polletja. Ko je začel to uvidevati, se mi je zahvalil z zagotovilom, «da sem ga zadržal pred prenagljenjem.» V resnici je sin, ki je bil od pretiranega materinega ponosa in očetove jeze že precej nervozen, prebil ta dan precej srečno. Na koncu leta je brez težav prišel v sedmo.

Iz tega se pač vidi, kako odveč je bilo razburjanje njegovih staršev. In to

mi je po nekaj letih isti N, sam priznal, ko sem ga srečal kot mladega, mnogo obetajočega zdravnika v neki bolnišnici.

Srečne okoliščine so v tem primeru preprečile katastrofo, ki bi bila prav lahko nastala. Toda to je bil samo eden izmed mnogih primerov, kjer sta bila učitelj in učenec nekako v zvezi. Vselej pa žal ni tako. Kako pa naj se preprečijo nesreče v neštevilnih primerih, kjer se starši sploh ne brigajo za delo svojih otrok v šoli in kjer ni nobenega stika med domom in šolo?

Iz tega primera se je videlo, kako zgrešena je časih vzgoja staršev. Vse polletje niti ne vprašajo starši svojega otroka, kako uspeva v šoli in kako odgovarja v posameznih predmetih. Vajeni so pač, da prinaša njihov sin domov same «odlične» in «prav dobre», in so prepričani, da bo tako tudi ostalo. Zaupajo svojemu otroku — in to je tudi prav, toda samo do določene meje. Ko potem otrok v tem ali onem razredu v polletju iznenada odpove in prinese domov dvojke, je nesreča v hiši. Pobegi z doma, napadi na profesorje in še drugo, vse to zagreše navadno učenci, ki so bili prej med najboljšimi, pa je potem usoda nanesla, da so v tem ali onem predmetu dosegli slabo oceno in izgubili trezno razsodnost.

Zlasti veliko število takih nesreč se zgodi v času pubertete. Otrok je v tisti dobi v popolnem presnavljanju, ki učinkuje na njegove duševne zmožnosti.

Kako pa naj se starši vedejo, če prinese učenec domov slabo izpričevalo? Tu je treba pač ločiti, ali je neuspeh samo slučajen ali je posledica tega, da se učenec ni maral učiti. Če je neuspeh slučajen, moramo pač otroka izpodbujati in se sklicevati na njegov ponos. Ko ob koncu leta svoj red popravi, mu moramo tudi pokazati, da smo z njim zadovoljni in da se nam njegov končni uspeh ne zdi samo slučajen. Če so pa vzroki neuspeha globlji in če se nezadostni redi pojavljajo vsako leto, se pa morajo starši vprašati, odkod izvira to. Kajti v večini primerov bomo našli tu

na vzroke, ki niso v otrokovi moči. Večina staršev tega žal neče priznati ali uvideti. Pogosto so slabi uspehi posledica podedovane obremenitve ali pa kakšne nesreče, bolezni. Pogosto deluje tudi okolica na otroka, da se ne more prav razviti, čeprav je nadarjen in čeprav ga učenje zanima. Kolikor žalostno se to sliši, vendar je pravočasna uvidevnost tu tisočkrat boljša kakor brezplodni poizkusi z izpodbujanjem, strogostjo, inštruktorji itd.

Seveda zahtevajo vsi ti ukrepi tudi razsodne učitelje, ne samo uvidevne starše. Pri nas bi bilo potrebno, da bi dobili mladi kandidati za profesorje dosti intenzivnejšo psihološko izobrazbo, pri kateri naj bi se bolj ozirali na dušo svojega učenca kakor pa na množino pozneje nepotrebne pritežke, ki ga morajo na univerzi prežvečiti. Šele potem bodo lahko postali vzgojitelji, kakršni bi morali biti, skrbniki otrokove duše. Takrat bo tudi konec strahov pred dnevom, ko se bodo delila izpričevala.

Stari ljudje okoli nas

Potrebni so naše ljubezni.

Dobra stara mati je zmerom blagoslov v družini. Sedanje razmere v mnogih družinah žal ne dopuščajo, da bi mogli ljubeči otroci in vnuki priskrbeti starim ljudem tako brezskrben večer življenja, kakor so ga zaslužili. Toda mladina bi morala zmerom gledati, da razsvetli s solncem in z vedrimi obrazi večerne dneve svojih starih sorodnikov. Kulturo družine spoznamo najbolje po tem, kako delajo mladi ljudje s starimi. Pametni ljudje vedo, da je v nasvetih starih velika življenjska izkušnost, in samo nespametni ljudje se za te nasvete ne bodo zmenili. Ljubezen in toplota, ki jo širi dobra stara mati okoli sebe; mirna veselost, ki se iskri skozi njeno starost, sočutje z vsem, kar se tiče družine, — to je tako velik zaklad, da bi ga bili lahko vsi veseli. In vendar je stara resnica, da spoznajo ljudje tiho, blagoslovljeno delo starih šele tedaj, ko

jih ni več. Ko se dobre oči za zmerom zapro, takrat šele ve družina, kaj je izgubila, takrat šele spozna praznoto, ki je nastala okoli nje, toploto, ki je izginila.

Naši ljubljani stari pa potrebujejo tudi naše ljubezni. Potrebujejo našega sodelovanja, našega sočutja, naše skrbi. Ne pustimo, da bi samo delali za nas, dokler morejo. Če toliko oslabe, da se ne morejo več lotiti vsakega dela, jih ne glejmo kot nezaželene, nepotrebne člane družine. Ljubimo jih in spoštujemo! Kadar je mogoče, si utrčimo kakšno uro in jo posvetimo njim. Pogovarjajmo se z njimi, čeprav so ostareli in postajajo morda že otročji. Mislimo, da se bo tudi nam nekoč tako godilo in da bomo tudi mi nekoč navezani na ljubezen in uvidevnost svojih otrok. Časih jih presenetimo s kakšnim ljubkim darilec. Hvaležni nam bodo zanj. Naj bo njih življenje poslednje jesensko cvetje, ki jim ga bomo podarili mi, naj jim bodo poslednja leta prijeten počitek, pri katerem bodo občutili, da smo jim ga pripravili mi in da se jim hočemo s tem pokazati hvaležne za vse, kar so za nas storili.

Sestra svetuje sestri

Sreča med zakonci je nekaj presunljivo rahlega in občutljivega, najmanjša malenkost je lahko kriva, da se razbije. Zato morata oba zakonca paziti na ta dragoceni zaklad in se ogibati vsega, kar bi moglo v zakonskem drugu zbuditi naježenost ali celo mržnjo. Posebno žene v tem mnogo greše. Preveč se prepuščajo domačim skrbem, samo gospodinjstvo jim je na misli, da bo kosilo čim okusnejše in perilo lepo oprano, da ne bo služkinja porabila preveč masti in da bo njena kuhinja lepše očiščena ko sosedova. Pri tem so še časih pretirano varčne, ne daj Bog, da bi porabila dinar več kakor je v njenem proračunu... Mož želi, da bi šla z njim v kino, ljubše bi mu bilo, da bi imel drugi dan za kosilo samo prežganko in krompir v koščkih namesto pečenke, ki je na jedilniku, toda žena neče, saj vendar ne gre, da bi služkinja morda povedala sosedu, kako slabo kosilo so imeli. In žena ostane doma, ker se ji zdi škoda, da bi porabila za kino deset dinarjev, ki bi jih lahko drugje prihranila in s tem napravila možu veselje. Da takšno varčevanje ne spravlja moža v dobro voljo in ni v prid zakonski sreči, je razumljivo.

Pravijo, da gre ljubezen skozi želodec, a to ni zmerom res, ker drugače bi možje, ki imajo za žene najboljše gospodinje in kuharice, ne presedeli vseh večerov v kavarni in po gostilnah. Ne, urejeno dobro gospodinjstvo ne pomeni vse zakonske sreče — več je vredno, če privoščiti žena možu dobro besedo, če ga skuša razumeti in mu je ob vsaki priliki dobra tovarišica. Zato svetuje sestra sestri:

«Če je le mogoče, bodi vedno dobre volje, ne stresaj jeze vpričo moža, ne jadikuj neprestano, ne tarnaj zaradi slabih časov, pomisli, da s tarnanjem in jadikovanjem ne dosežeš nič drugega, kakor da bo postal tudi mož slabe volje in bo rad odšel z doma, da se razvedri in pozabi na težave. Premagaj se! Nikoli ne veš, kdaj pride usodni trenutek, ko je mož še posebno potreben vedre in ljubeznive besede — in če je ne dobi, se razočaran odvrne od

tebe in morda celo za zmerom. In Bog ve, ali si boš še kdaj pridobila njegovo ljubezen!

Glej na red v hiši, toda ne pretiravaj! Važneje je, da se mož v hiši udobno počuti. Če mu pada pepel s cigarete na preprogo, nikar takoj ne zavpij in se ne pritožuj, preproga ni v sobi zaradi sebe, temveč zato, da se stanovalci boljše počutijo.

Bodi dobre volje, četudi se je zgodila nesreča in če so se n. pr. prismojili zrezki, če se je ponesrečila omaka, s katero si hotela še posebej razveseliti moža, ali če ti je služkinja razbila skledo od servisa. Zrezke in omako lahko pogrešiš, tudi servis lahko kupiš, ko pridejo boljši časi, moža imaš pa samo enega, in na žalost ni nadomestljiv kakor razbita skleda od servisa.

Ne pritožuj se neprestano, da ima tvoja prijateljica lepše obleke. Verjemi, da to na moža prav nič ne vpliva, da se mu ne boš prav nič smilila in da ti ne bo zato kupil nove obleke, samo v slabo voljo ga boš spravila!

Ali naj starši pomagajo otrokom pri nalogah

Dandanes vedno pogosteje slišimo pritožbe, da so otroci preobloženi z učenjem in da jim nalagajo v šolah preveč domačih nalog. Drugi so pa spet mnenja, da nalog ni preveč, pač pa da se otroci premalo brigajo za šolo. Ko pridejo iz šole, vržejo knjige v kot in odidejo vsak po svojih potih: v gozd, igrat nogomet, v kino, nekateri telovadit, drugi spet se gredo kopat, smučat, sanjkat ali karkoli že, domov pa pridejo navadno šele zvečer, vsi utrujeni in upehani, in takrat seveda niso zmorni, da bi v redu napravili svoje naloge. Ker tudi glava ni več bistra, potrebujejo za naloge mnogo več časa, kakor bi ga porabili sicer. Pozno v noč sedi dijaček pri svojem zvezku ter premišljuje in piše, uboga mamica in očka pa zdihujeta, kako hudobni so profesorji in učitelji, ki nalagajo otrokom toliko nalog. In dostikrat se zgodi, da očka ali mamica sestavita nalogo in jo učenček samo prepiše. Da je to napačno, bo izprevidel vsak pameten človek, ker naloge dajejo v šolah zato, da se v učencih utrdi snov, ki so jo predelali v šoli, in pa da znajo podano snov tudi praktično uporabljati.

Toda ali naj se starši sploh ne brigajo za naloge svojih otrok? To pa spet ne. Za vse je treba prave mere. Predvsem naj starši določijo čas, v katerem mora otrok spisati naloge. Najboljši čas za to delo je popoldne, nekako eno uro po obedu. Takoj ko pokosi, naj otrok malo počiva ali gre na kratek izprehod ali pa naj se kako drugače zabava. A po preteku določenega časa mora sesti k delu, ne sme pa biti to šele pozno zvečer, temveč v času, ko je glava še bistra, ko ni še vse izpuhtelo, kar je otrok pridobil v šoli, in ni te-

Vpričo tujih ljudi ne poučuj moža, kako naj se vede, naj manj pije in kadil, ker s tem smešiš sebe in moža. Tudi se v družbi nikdar z možem ne prepiraj! Nekatere žene imajo to grdo navado, da se kažejo v družbi do svojih mož nebrizne in vedno neprijazne. Pri vsaki priliki mu oporekajo, namrdnejo usta, če mož govori, in hočejo zbužjati videz, kakor da so pametnejše od moža. Take žene ne smejo pričakovati, da bodo njih možje vse življenje navdušeni le zanje!

*Kadar greš z možem na koncert, v gledališče ali na veselico, pusti vse gospodinjstvene skrbi doma, posveti se samo glasbi ali zabavi.

Verjemi, da je vse mogoče pogrešati in nadomestiti, moževe ljubezni in zakonske sreče ti pa ne nadomesti nobena reč na svetu.

Ali si morda zdaj uganila, kaj je temelj zakonske sreče?

Temelj zakonske sreče je veder, ljubezniv, nasmejan obraz in optimističen pogled na življenje!

lesno utrujen. Naloge naj dela otrok sam, brez vsake tuje pomoči. Ni prav, če stoji mati ves čas poleg njega in ga opominja: «Tako napravi!» — «Sem kaj napisal!» Pa tudi to ni prav, če otrok neprestano izprašuje, na primer: «Mama, koliko je 5 × 6?» — «Očka, kako se pravi v latinščini »pisal sem«? i. t. d.

Otrok naj sam misli, potem mu bo naloga kaj koristila. Če je naloga težka, naj jo otrok sestavi prej na poseben list in šele pozneje prepiše v zvezek. Ko otrok sestavi nalogo, naj jo oče ali mati pregleda. Kar ni prav, naj otrok popravi, mati ali oče naj mu samo pokaže: «To ni prav. Popravi!» Če pa napačne ne zna sam popraviti, naj ga roditelja navajata, da bo pravilno rešil nalogo. Otrok mora sam pogoditi, kje je grešil, zakaj je grešil, kako bi moral pravilno biti itd. Starši naj pokažejo pri tem dovolj potrpljenja, naj ne postanejo nestrpni in naj se ne zadirajo na otroka, češ: «Nič ne znaš, pusti, rajši sam napravim!» Pa tudi preveč prizanesljivi ne smejo biti, ker če otrok v šoli dovolj pazi, bo sam znal rešiti nalogo. Lahko se zmoti v malenkostih, toda če sploh nima pojma, kako je treba nalogo rešiti, je to znamenje, da v šoli ni dovolj pazil. Če otrok površno in grdo spiše nalogo, naj zahtevajo starši, da jo spiše še enkrat. Šele ko je otrok vse naloge pravilno in skrbno napravil, naj misli na zabavo.

Če bodo starši dosledni in ne bodo pustili, da otrok prej odide z doma, dokler ni napravil nalog, se bo otrok potrudil, da bodo naloge pravilno napravljene in mu bo ostalo še dovolj časa za zabavo in oddih. yx.

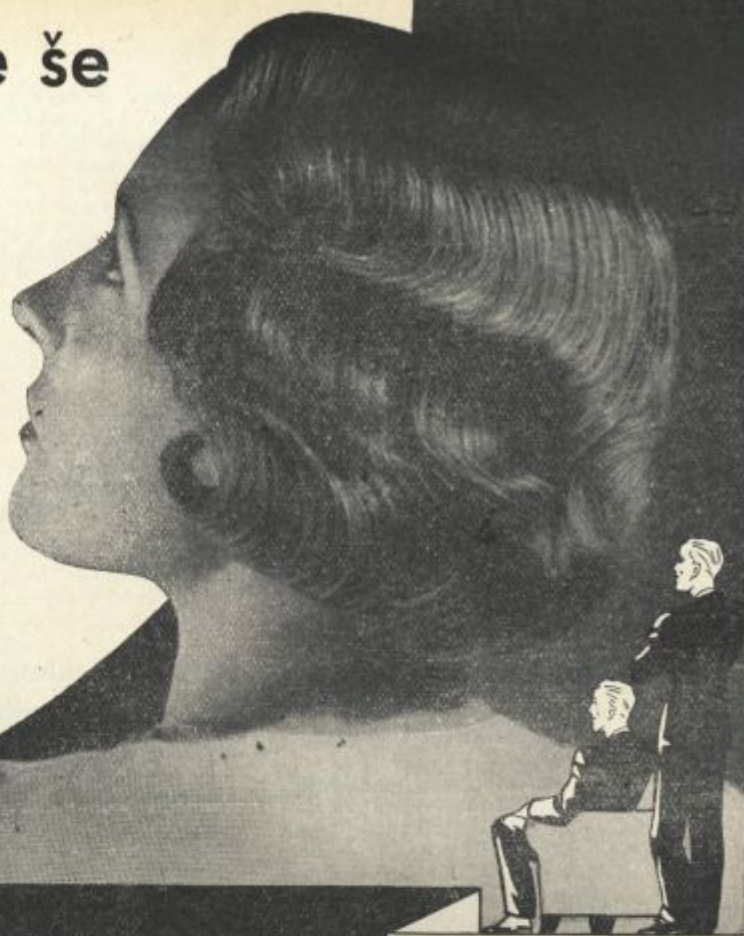
Ali naj podeduje mlajši otrok knjige in obleke za starejšim

Kar hodi Tonček v šolo, je skaljeno prijateljstvo med njim in njegovim za leto dni starejšim bratom. Pri vsaki priložnosti se sporečeta, in zmerom je Tonček tisti, ki začne prepri. Pred uganko stojim, kajti starejši brat je priden in popustljiv, mlajši pa je bil doslej skoraj vzor otroka. In kar je zlasti čudno: Tonček je doslej zelo pazil na svoje igrače, zdaj pa je postal malomaren in

Lepi lasje so moške še vedno očarali!

Kolikokrat je bil že prvi pogled odločilen! Ali bo tudi „on“, če ga srečate, občudoval lepoto Vaših las? Ali so Vaši lasje tako lepi, da lahko vzdržite tudi njegov pogled, če jih pogleda od blizu?

Ako negujete Vaše lase z Elida Shampooom ostanejo vedno bujni, mehki in sijajni, dajo se lahko in lepo česati, a kodri drže dalj časa.

KAMILLOFLOR

Špeciální Shampoo za plavolaske, prost od alkalija, ohrani naravni, zlati lesk plavih las ter ga zopet vrne če se je izgubil. Daje lasem čudovit sijaj.

ELIDA SHAMPOO

BRUNETAFLO

Špeciální Shampoo za temne lase, prost od alkalija, daje lasem čudovit lesk in povečan sijaj ter dovede temnorjavo barvo las do posebne veljave.

jih razmetava povsod, prav tako kakor svoje šolske reči.

Nazadnje sem le odkrila vzrok te izpremembe: Tonček je doživel grenko razočaranje. Vsi dečki v prvem razredu so dobili čisto nove knjige, samo naš Tonček se je moral zadovoljiti s knjigami svojega starejšega brata. Te knjige sicer niso bile raztrgane, pa tudi ne pomazane, toda bile so pač leto dni v rokah ne preveč pazljivega dečka in so bile vse prej kakor nove. In Tonček, ki je imel drugače tako rad red, je izgubil veselje do teh knjig in v svojem otroškem nerazumevanju starejšega brata kar sovraži. Tudi torbico svojega starejšega brata mora nositi, ker je za tega pač že premajhna. Saj ni slaba, malo obrabljena je pa le.

In potem je Tonček slučajno slišal, kako sem se pogovarjala s šiviljo, da bo napravila iz stare obleke starejšega brata novo zanj. Skrivaj je šel v sobo in napravil v obleko veliko luknjo. Ko sem ga poklicala na odgovor, mi je jokaje priznal, da bi tudi on rad imel kaj novega.

In ko sem mu izpolnila to vročo željo, je postal deček spet takšen kakor prej. Začel je gledati na red in je postal kar vzoren učenec. Ko sem mu tudi stare knjige zamenjala z novimi, je bil kakor v nebesih, in učitelj ga ni mogel prehaliti.

Dostikrat se zgodi, da se čuti drugi otrok s takšnim podedovanjem zapostavljenega in da nastane spor med brati zaradi takšnih, na videz malenkostnih vzrokov. Saj res ni zmerom mo-

goče kupovati za drugega dečka ali drugo deklico novih reči in metati stran oblek, ki so še čisto dobre. Če pa otroku, ko pride v sedmo, osmo leto, lepo razložimo, da starši pri tem toliko in toliko prihranijo, bomo najbrže vselej naletehi na razumevanje, in otrok bo morda še ponosen, da lahko pomaga staršem varčevati. In potem bo še bolj vesel, če mu bomo kdaj kaj novega kupili. Sicer se pa da napraviti s spretnim prenavljanjem obleka, da je kakor nova.

Ne smemo reči, da ni potrebno otrokom nikoli popuščati. Časih je tudi majhno popuščanje zelo koristno za otrokov razvoj in marsikatera bolečina, ki jo občutljiva duša skrivaj prenaša, se na ta način pozdravi in izgine, ko bi se drugače še bolj poglobila in povečala.

Kopanje

Kopanje ni velike važnosti samo zaradi telesne čistote, kopanje tudi dela telo vitko in sveže, predvsem pa povzroča, da kri živahneje kroži in da postane vse telo bolj gibčno.

Stari kulturni narodi, zlasti Rimljani, so zelo cenili kopanje. Kopališča so bila zanje shajališča, tam so si napovedovali

sestanke politiki, tam so recitali pesniški svoja najnovejša dela in v kopalščih so rimske dame spletkarile in opravljale druga drugo. V poznejših stoletjih so pa popolnoma pozabili na kopanje, saj je znano, kako so v 16., 17. in 18. stoletju zanemarjali telesno nego in snago. Dame in kavalirji na dvoru Ludovika XV. so nosili dragocene obleke, visoke lasulje, po obrazih so bili pobarvani z vsemi mogočimi ličili in po vsem telesu nadišavljeni z dragocenimi dišavami, umili se pa niso po ves teden, kopali pa sploh nikdar ne, da je vkljub dragim dišavam večkrat zaudarjalo po potu in umazaniji okrog dam in gospodov, kakor pripovedujejo to resni satirični spisi tiste dobe. Toda nekatere lepoticice so imele skrivnostne recepte za ohranitev lepega in zdravega telesa. Te recepte so dobile za drag denar od starih vražaric, toda skoraj vsi recepti za nego telesa so priporočali, naj se dama vsaj po dvakrat na teden dobro okoplje v kadi tople vode, ki naj ji doda nekaj kapljic «čudodelne tinkture». Te čudodelne tinkture pa niso bile nič drugega kakor zmesi raznih dišečih olj ali pa izvlečki raznih zelišč in same po sebi niso pomagale. Da je ostalo telo gibčno in vitko, so naredile samo redne kopeli.

Dandanes si lahko vsakdo privoščiti kopal. Najboljše je seveda kopanje pod milim nebom v zvezi s plavanjem, ker se pri plavanju razgibajo vse mišice in je plavanje najboljša telovadba. Toda plavamo in zunaj se lahko kopamo samo v toplem poletnem času. Spomla-

di, pozimi in jeseni se pa moramo kopati doma. Vsa moderna, sodobna stanovanja imajo kopalnice, kjer se lahko brez velikega truda vsak dan kopamo. Če se pa ne okopamo vsak dan v kadi, si pa privoščimo vsaj prho. Kjer so stanovanja brez kopalnic, pa uporabljamo lesene ali pločevinaste kadi, največkrat take, ki so namenjene za sedežne kopeli. Toda tudi v tem primeru se moramo okopati vsaj po enkrat na teden.

Živčno slabi in stari ljudje potrebujejo bolj toplih kopeli, debelim osebam pa priporočamo, naj se privadijo čim hladnejše vode. V kadi ostanemo 10–15 minut. Ves život si zdrgnemo s ščetko, gobo ali krpo za umivanje. Vodi lahko primešamo tudi malo boraksa ali sode, da postane bolj mehka. Tudi nekaj kapljic lizola ali salmiaka, ki ga primešamo vodi, vpliva osvežujoče na kožo. Nato se oplaknemo z mrzlo vodo. Tega se je treba polagoma privaditi, od kraja vzamemo le mlačno vodo, pozneje pa vedno hladnejšo, dokler se ne utrdimo. Potem se dobro zdrgnemo s frotirko, da postane vsa koža rdeča in da kar čutimo, kako kroži kri živahneje po telesu.

Če se bomo redno kopali, bomo čutili, kako postaja naše telo vedno bolj sveže. Ne bomo se tako lahko utrudili, pa tudi za razne bolezni bo naše telo bolj odporno. Znojnice se prečiščijo in razširijo, koža laže diha in pot kakor tudi drugi slabi sokki laže izhlapevajo. Kdor se redno koplje, se ne utruja tako hitro. Telo bo postalo bolj gibčno, tudi preobilica maščobe se bo polagoma izgubila.

Pri nas je redno kopanje še vse pre malo v navadi. Marsikdo se izgovarja, češ da ne utegne, da nima primerne prostora, da ni umazan, toda vse to so le prazni izgovori. Glavni vzrok je brezbriznost in lenoba. Nekatere ženske potrebujejo dolge ure, da se nališpajo in napudrajo in nohte zlikajo, za kopel pa ne dobe časa. Ko bi ženske vedele, kako dobro vpliva redna kopel na telo, koliko pridobi telo na vitkosti, gibčnosti in prožnosti, bi se gotovo vsak dan kopale. Bolj ko vsaki drugi ženski so pa vsakodnevne kopeli potrebne gospodinjam in delavkam, ker se te čez dan pri delu bolj utrudijo, spotijo in zamažejo. Zvečer, ko odide družina k počitku, naj si prinese gospodinja v kuhinjo čeber za pranje (če nima kopalnice) in se okoplje. Samo deset minut naj žrtvuje vsak dan, pa se bo kmalu čudila, kako lahko zmaguje vse težave in koliko več napora brez škode prenese telo, ki ga redno kopamo. *ab.*

Krčne žile

Ta bolezen se je v zadnjih letih zelo razširila. Moderni poklici zahtevajo od žensk, da mnogo stojijo ali pa sedijo, s tem je pravilni obtok krvi po žilah otežkočen. Posledica tega je, da so žile prenapolnjene s krvjo, in zaradi tega se dovodnice razširijo. Dovodnice sicer sprejemajo kri, toda ker so izgubile na prožnosti, nimajo moči, da bi kri v redu dovajale k srcu.

Ako bolujejo starši za hemoroidi, krčnimi žilami ali za kilo, morajo biti njihovi otroci pri izbiri svojega poklica zelo previdni. Tudi če imate slabotne dovodnice že prirojene, ni s tem še rečeno, da morate dobiti krčne žile. Že v mladosti moramo paziti, da nikdar dolgo ne stojimo. Ljudje, ki so nagnjeni k tej bolezni, naj ne izberejo takega po-

klica, kjer morajo mnogo stati. Predvsem pa naj vsak večer, ko ležejo v posteljo, položijo pod noge blazino, da bodo ležale noge više od ostalega telesa. S tem olajšamo krvni obtok. Tudi dolgo sedenje je škodljivo, zlasti če med sedenjem ves čas mirujemo z nogami. Najti moramo toliko časa, da noge vsaj malo pregibamo, da kri ne zastaja v žilah. Da je redno vsakdanje umivanje nog do kolena s hladnim prelivom prav za te osebe največjega pomena — ni potrebno še posebej poudariti.

Krčne žile povzročajo srbečico, občutek teže in krčem podobne bolečine v nogah. Rade se tudi vnamejo. Zastarele krčne žile se rade odprejo, in če ni hitre pomoči, bolnik lahko izkrvavi. Od vnetih ali počenih krčnih žil se naredijo rane, ki trajajo lahko desetletja. Moderna medicina zdravi krčne žile z injekcijami, kar ne pusti kvarnih posledic ter skoraj zmerom zanesljivo pomaga.

Žene in dekleta, ki Vas muči revmatizem!

Po lastni izkušnji in po izkušnjah drugih revmatičnih bolnikov sem pripravljena nasvetovati in preskrbeti naravno zdravilno sredstvo, ki Vas zanesljivo reši revmatičnih bolečin.

Obrnite se na moj naslov, pa Vam rada postrežem.

Anica Smola,
zdravnikova soproga,
Žužemberk.

Lepo vedenje doma

Tudi doma se moramo vljudno vesti. Nekatere žene mislijo, da je lepo vedenje samo za družbo kakor lepa obleka, doma da je pa vse dovoljeno, češ, saj me nihče ne vidi, kdo bo še doma pazil na vsak gib in na vsako besedo. Takšno mišljenje je napačno!

Bolj ko na tujce se moramo ozirati na najbližje, da jim prihranimo neprijetnosti, da smo z njimi obzirni in dobri. Ženi, ki je tudi doma vedno vljudna, preide lepo vedenje že v meso in kri in ji v družbi ne bo treba neprestano paziti na pravilno vedenje.

Žena naj bo tudi doma zmerom čedno oblečena in počesana, prav tako mora paziti, da so otroci zmerom snažni. Nič ni bolj neprijetnega za obiskovalce, kakor če morajo čakati na gospodinjjo, ki se šele medtem umije, počeše in preobleče. S tem pokvari obiskovalcu in sebi dobro voljo.

Ne zahtevaj ničesar z zadirčnim glasom, z osornim poveljem — za vsako uslugo vljudno prosí. Nikdar ne vpij in ne dopusti, da bi te premagala jeza; če čutiš, da z otroki ali s služkinjo ne boš mogla mirno govoriti, se odstrani in pomiri, šele potem uredi, kar si mislila, ko te bo jeza že minila. Tako bodo tvoje besede bolj učinkovite, a manj žaljive.

Tudi za vsakodnevno uporabo lepo pogrni mizo, jo okraši s cvetjem in pazi, da bo vse na mizi čisto in lepo. Opozorjaj moža in otroke, da bodo pazili

na lepo vedenje, četudi si sama z družino in se ti torej ni treba ozirati na gosta. Ne dovoli otrokom, da bi srebali juho kar s krožnika ali da bi glasno srebali juho z žlice, da bi zajemali meso z žlico ali pa nosili prikuho z nožem v usta. Kje naj se otrok nauči lepega vedenja, če ga mati ni doma opominjala in poučila? Mati mora dati otrokom v vedenju zmerom najlepši zgled!

Le tako, če bomo tudi doma vztrajno pazili na svoje vedenje, si bomo pridobili tisto gotovost v nastopu, ki je potrebna, če se hočemo v družbi udobno počutiti. *ab.*

Shujševalne kure, ki ne škodujejo zdravju

Vitka linija je še zmerom v modi, čeprav izkušajo nekatere filmske zvezdnice, kakor na primer May West in druge, uveljaviti debelušaste postave. Zato se trudijo dame, ki nagibajo k debelosti, slej ko prej, da bi se znebile preobilne maščobe.

Primeren način za shujšanje je, da se v jedi nekoliko omejimo. Posebno pa moramo paziti, da ne zaužijemo preveč tekočin. Če si žejna, popij namesto polnega kozarca samo požirek vode. Žejo si boš prav tako ugasila, vendar preprečiš, da bi se preveč zalozila z vodo. Če si bila vajena pri obedu pojedsti zvrhan krožnik juhe, se zadovoljij odslej s polovično količino.

Razen tekočin se moramo varovati tudi težkih močnatih jedi. Zlasti bodi zmerna v uživanju kruha. Izkušaj opustiti kruh pri obedu in pri večerji.

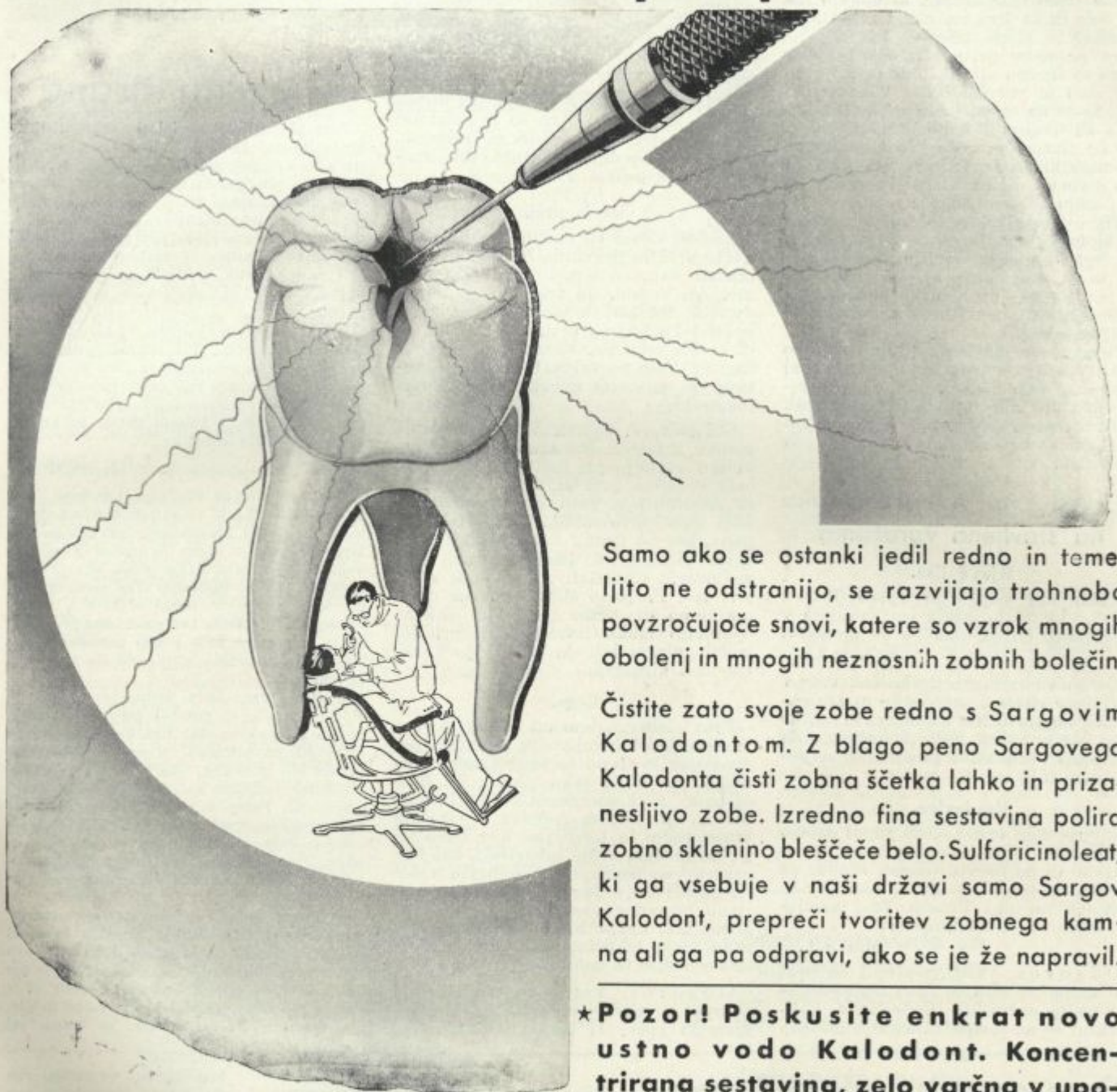
Posebno redilen je sladkor, čokolada in sploh sladke močnate jedi. Tudi sadje je redilno, ker ima v sebi dosti sladkorja. Napačno je mnenje, da sadje ne redi.

Primeren jedilnik za tiste, ki hočejo brez škode shujšati, bi bil nekako tale: zjutraj zaužij belo kavo, kakao ali pa čaj in pojej zraven košček kruha ali pa žemljo, vendar se odreci sirovemu maslu, če si ga bila doslej vajena. Do obeda ne jej ničesar. Pri obedu pojej pol krožnika juhe, košček mesa in obilo zelenjavne prikuhe. Zelenjavna prekuha naj bo glavna jed v tvojem jedilniku. Najej se do sitega, vendar se ogibaj kruha in opusti sladke močnate jedi. Popoldne zaužij malo sadja. Zvečer se nahrani z zelenjavnimi prikuhami.

Važno je, da se vsak teden redno tehtaš. Če vidiš, da prehitro hujšaš, izpopolni jedilnik. Če se teža ni izpremenila, potem se več giblji. Vsako jutro in vsak večer telovadi po deset minut.

Povedali ti bomo še drug način hujšanja. V jedi se ti ni treba omejevati, nobene jedi se ti ni treba ogibati, jej, kakor poprej. Hodi pa vsak dan redno tri do štiri ure. To kuro si privoščijo

To se lahko prepreči!

Samo ako se ostanki jedil redno in temeljito ne odstranijo, se razvijajo trohnobo povzročujoče snovi, katere so vzrok mnogih obolenj in mnogih neznosnih zobnih bolečin.

Čistite zato svoje zobe redno s Sargovim Kalodontom. Z blago peno Sargovega Kalodonta čisti zobna ščetka lahko in prizanesljivo zobe. Izredno fina sestavina polira zobno sklenino bleščeče belo. Sulforicinoleat, ki ga vsebuje v naši državi samo Sargov Kalodont, prepreči tvoritev zobnega kamna ali ga pa odpravi, ako se je že napravil.

★ **Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncetrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.**

SARGOV

KALODONT

D O M A Č I I Z D E L E K

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odva-
jati, ki zanesljivo deluje
in ima prijeten okus, je

DARMOL

Op. rep. 1. Br. 15244/13.911.38

lahko samo tiste ženske, ki nimajo do-
sti dela in ki niso zaposlene v poklicih.
Ženska, ki mora duševno delati, si te
kure ne more privoščiti, zakaj kakor
hitro se fizično utruji, tudi za možgan-
sko delo ni več sposobna. Poznam da-
mo, ki je na ta način brez škode shuj-
šala za dvajset kil. Razumljivo je pa,
da ne smemo prepočasi hoditi, ampak
moramo hitro stopati. Pri tem izkušaj-
mo globoko dihati. Drža telesa naj bo
med hojo kolikor mogoče ravna.

Tiste debeluške, ki so vajene dolgega
in obilnega spanja, prav hitro shujša-
jo, če se v spanju omejujejo. Posebno ve-
lja to za tiste gospe, ki po obedu rade
spijo. Pustite opoldanski počitek, pa
boste shujšali, ne da bi se morali v čem
drugem omejiti.

Zdrav način hujšanja je tudi izdatno
udejstvovanje v sportu. Posebno zdaj
pozimi se vam nudi prilika, da se udej-
stvujete pri smučanju in drsanju. Vsak
sport krepi telo, posebno mišice, ven-
dar pa povzroči izdatno gibanje, da
shujšamo.

Nasveti g. dr. A. F. Ferenčaka na stavljena vprašanja

Rjava lisa.

Kako naj odpravim rjavo liso z
obrazu, ki mi je ostala ozir. nastala v
nosečnosti. Otrok ima že 14 mesecev.

I. Z. iz Lj.

Odgovor: Pomočite košček vate v
sok sveže citrone, pričvrstite to kot ob-
kladek na rjavo liso na obrazu in pustite
tako čez noč. Kot milo pa rabite milo
«Afridol» eventualno pustite, da se pe-
na tega mila na lisi osuši.

Bradavice.

Zadnje čase opažam, da se mi delajo
na obrazu bradavice. So sicer čisto
majhne in ne preveč temne, vendar se
mi zdi, da bi mi ne bilo v kvar, če bi
tudi teh ne bilo. Prosim Vas, povejte
mi, kako naj jih odpravim!

Minka L.

Odgovor: Mlade, majhne, ne pre-
več temne bradavice poskusite odpra-
viti na ta način, da jih ovlažite, koli-
korkrat se na to spomnite, s slino. Ako

v dveh tednih ne izginejo, je najbolje,
da jih zdravnik-kozmetik električno
uniči. Drugih sredstev, posebno kemič-
nih, ne priporočam.

Sivi lasje.

Tudi jaz se obračam do Vas s pro-
šnjo, da mi pomagate z dobrim nasve-
tom. Kljub temu, da mi je komaj 27
let, mi vendar lasje z neverjetno na-
glico sivijo. Sem sicer črnolasa, pa
imam že skoraj dobro četrtino sivih
las. Kar obupana pa sem, kadar si
umijem lase. Tedaj so sivi lasje nekaj
dni tako očitni in vidni, da sem videti
starejša od svoje mame.

J. P.

Odgovor: Proti sivenju las ni no-
benega sredstva. Delali so že poizkuse
z dieto, arzenom, višinskim solncem,
rentgenom, spolnimi hormoni itd, ven-
dar brez uspeha.

Uvele prsi.

Že dolgo časa mi mož očita, da imam
uvele prsi, in pravi, da bi me rad imel
takšno, kakršna sem bila prej kot de-
kle. Zdi se mi, da mati, ki je dojila
dva otroka po 10 mesecev, ne more
imeti tako bujnih prsi, kakor tista, ki
ni še nič izkusila. Vendar pa se obra-
čam na Vašo posvetovalnico, da mi sve-
tuje, ali se da ta napaka vsaj deloma
popraviti.

Mlada mati.

Odgovor: Očitek Vašega moža je
gotovo krivičen. Ne samo da prsi ne-
koliko uvenejo pri tistih, ki so dojile,
celo deklinše prsi se z leti omeščajo
in deformirajo. Zato imenujemo tudi
tisto lepo, jedro obliko prsi «deklinše
prsi», ker so lastna samo ozko omeje-
nemu številu let. Oblike uvelih prsi
ne morete izboljšati z nobenimi sred-
stvi več. Prejšnjo obliko povrne delo-
ma samo plastična operacija. Takšno
operacijo lahko izvršite tudi pri do-
mačih zdravnikih, ki se bavijo s ko-
zmetično kirurgijo.

Pege.

Prav sleherni leto mi pokvarijo vse
veselje nad kopanjem in poletjem pe-
ge. Pojavijo se mi že prav zgodaj spo-
mladi. In če še tako pazim, še tako
ogibam prekomernemu bivanju na
solncu, jih imam vendar z vsakim
dnem večje in temnejše. Kar hudo mi
je, ko gledam svoje tovarišice, kako se
brezskrbno predajajo poletnemu vese-
lju in uživanju. Meni pa je vse to ska-
ljeno in poleg vsega tega je še moj
obraz tak, kakor bi ga kdo obrizgal z
grdo, rjavo tekočino. Kako srečna bom,
če me rešite te nadloge.

Dana R.

Odgovor: Pege nastanejo vsled
delovanja ultravijoličastih žarkov na
pigment kože. Ti žarki nastanejo pri

odbijanju solčnih žarkov od večjih
površin snega ali vode ali pa deluje
direktno solnce tako, ako je zrak po-
polnoma čist, to je v zgodnji spomladi.
V takšnih časih Vam priporočam, da
namažete lice z debelim slojem paste
«Ultra-zeozon» ali pa s kakšnim pu-
drom ali mastjo, katerima ste pridod-
dali 10% kinina. Ko se pege že poka-
žejo, pomaga samo beljenje s sredstvi,
ki jih zdravnik predpiše. Sami si lahko
pomagate z umivanjem z milom «Afri-
dol», čez noč pa z obkladki z limono-
vim sokom.

Dietična hrana

Zdravnik mi je predpisal lahko dietično
hrano (preveč kisline). Kuham si vse na olju
(le nekatere jedi si pripravljam na surovem
maslu) in pravijo, da se po beljenju z oljem
rada dobi naduha. Živim na deželi, kjer je
silno težko glede zelenjave, zato so na dnev-
nem redu močnate jedi, predvsem riž. Straše
me, da bom zbolela, če ne bom poskrbela za
bolj mešan jedilnik. Skrbim me tudi stalno
hujšanje in bi se rada zredila in sploh po-
pravila.

Prosim, sestavite jedilnik, ki bi mi v vsa-
kem oziru ustrejal. Pri sestavi jedilnika se
ozirajte tudi na enostavno in hitro ter ceneno
pripravo jedi, kakor tudi na možnost preskrbe
potrebčin za posamezna jedila, to pač z ozi-
rom na razmere, v katerih živimo na kmetih
zlasti me mlade učiteljice.

J. Iva, učiteljica.

Odgovor: Kar se tiče olja, kar brez skrbi
z njim belite. Ko bi se po olju dobila naduha,
bi jo imeli vsi Dalmatinci, ker kuhajo vse
življenje samo z oljem. V resnici je olje še
veliko bolj zdravo kakor mast, ker je rast-
linskega izvora. Opozorim Vas samo na to,
da hranite olje v temni steklenici in na
temnejšem prostoru, ker ga že svetloba raz-
kraja in postane zato včasih žaltavo. Menja-
vajte olje in presno maslo, da bo že v tem
izprememba.

Dietična hrana še ni vedno brezmesna. Če
Vam zdravnik ni posebej prepovedal mesa,
brez skrbi pojedite vsak dan košček telečjega
mesa ali pa piščanca, in morda dobite pri
kakšni hiši golobčka. Vse to se da pripraviti
na toliko različnih načinov, da se ne boste
preobjedli. Poleg mlečnih jedi so primerne
tudi različne vrste zelenjave. Kaj Vašemu
želodcu dobro de in kaj ne, po tem se ravnajte.
Po jedi nekako pol ure počivajte, po-
tem pa pojdite, kadarkoli utegneta, na sveži
zrak.

Jedilnega lista Vam ne morem sestaviti,
ker ne vem, kaj Vam je zdravnik svetoval
in kaj v Vašem kraju lahko dobite. Gotovo
imate našo kuharsko knjigo. Izberite si iz nje
jedi, ki bodo prijale Vašemu želodcu in v
skladu z Vašimi dohodki in kar lahko dobite.
Naj Vam ne bo žal denarja za hrano, saj

Nivea-creme varuje Vašo kožo

Ne slabo vreme, ne
domaća opravila ne
morejo škodovati
koži, če jo negujete
z Niveo. To svojo
lastnost, ki kožo var-
ruje in hkrati olep-
šava, ima Nivea
zahvaliti Euceritu,
ki ga ima v sebi in ki
nadomešča naravno
masčobo kože.
Zato je tudi Nivea
nekaj čisto poseb-
nega in se ne da z
ničimer drugim na-
domestiti. Vaša koža
potrebuje Niveo, da
ostane mladostna in
lepa.

Jugoslov. P. Beiersdorf & Co.
d. z o. j., Maribor.

gre za zdravje, in ko boste zdravi, ne bo treba zdravnika.

Ker v Vašem kraju gotovo ne dobite primerne hrane, Vam svetujem, da se z voljo lotite kuhanja in naj Vam ne bo odveč, tudi če se Vam včasih zdi, da za enega človeka ni vredno kuhati. Kakor pri vsaki stvari, velja tudi tu resnica, da postane vsako delo prijetno in zanimivo šele potem, ko se ga privadimo in se vanj uživamo. Tudi kuhanje, čeprav se zdi večini mladih šolanov deklet manjvredno opravilo, je v resnici pogoj za lastno zdravje in zadovoljnost družine — in kaj je vredno več?

Imam sestro učiteljico, zato si lahko mislim, kako živite na kmetih. Ako imate šolo dopoldne, popoldne pa prosto, si uredite tako, da skuhate opoldne kakšno malenkost, zgodaj zvečer pa pokšeno obedujte.

Tudi to vem, da pridete iz šole utrujeni, zlasti če ste še mlada začetnica — vendar Vam naj ne bo odveč stopiti k ognjišču, saj Vas bo prav kuhanje razvedrilo, ker je drugačno delo kakor v šoli in tudi ni dolgočasno in enolično, kakor trdijo nekatere.

Verjemite mi, da se boste po dobro pripravljene kosili ali večerji dobro počutili in boste veseli in zadovoljni tudi zato, ker ste storili nekaj zase in za svoje zdravje in ker boste vsak teden lahko opazili svoj napredek v kuharski umetnosti, v zdravju, zadovoljnosti in prav gotovo tudi v teži.

Poskusite in vzdržite tri mesece. Prepričana sem, da je moj nasvet pravi, in če bo imel uspeh, mi, prosim, sporočite.

A. P.

Mariborsko žensko mladino vabi kulturno-feministični odsek ženskega društva v Mariboru k predavanjem, ki se vrše vsak torek ob 19. uri v društveni sobi meščanske šole v Cankarjevi ulici (vhod skozi dvorišče v Razlagovi ulici).

Novembra meseca so se začela pod predsedstvom ge. Jele Levstikove predavanja o aktualnih problemih, ki zanimajo dandanašnjo žensko mladino, in se bodo nadaljevala. V programu so tale vprašanja: «Razvoj ženskih pokretov», «Ali smo res duševno manjvredne», «Telesni ustroj žene», «Spolna higiena», «Žena in umetnost», «Kozmetika in moda» itd.

Po predavanjih je debata, ki se je udeležujejo članice iz raznih stanov. Odzvalo se je tudi lepo število delavk

in obrtnic. Ako nočemo, da nas bodo še bolj zapostavljali, se moramo v svojem društvu seznaniti s težavami, ki nas mučijo, in iskati izhoda. Koristiti pa si bomo mogle samo, če privabimo v svojo sredo čim več članic, kajti le v močnem, zavednem članstvu je moč, ki jo bo javnost upoštevala. Zato pridite in izrazite se o svojih dvomih, težavah in krivicah!

M. O. S.

Gospodinjstvo

Popravite: V prvi številki «Žene in doma» je bil na strani 47. objavljen recept «Pomarančna torta», kjer je tiskarski škrat napravil pomoto, da je tiskal 2 kg moke namesto 2 dkg moke. Naročnice, ki bodo pomarančno torto delale, naj torej pridenejo samo 2 dkg moke.

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Goveja juha z maslenimi žličniki (62). 2. Govedina. Pražen krompir. Omaka iz kisljih kumaric.

Zvečer: Makaroni s paradižnikovo omako in parmezanom.

Torek.

Opoldne: 1. Lečna juha (25). 2. Jetrta v omaki, Koruzni žganci. 3. Maslene blazinice.

Zvečer: Strasburški guljaš.

Sreda.

Opoldne: 1. Juha iz kumine. 2. Goveji naravni zrezki. Široki rezanci. Pesa.

Zvečer: Češpljeva kaša.

Četrtek.

Opoldne: 1. Goveja juha s pljučnim zvikom (75). 2. Polpete. Krompir v oblicah. Zeljnata solata. 3. Kompot.

Zvečer: Palačinke s sirovim nadevom.

Petek.

Opoldne: 1. Kisla repa. Fižol. 2. Orehov puding s šodojem.

Oglas je registr. pod S. Št. 1675 od 17. XII 1930.

Zvečer: Mešana jajca z gnjatjo. Fižol z redkvico.

Sobota.

Opoldne: 1. Cvetačna juha. 2. Domače pečenice. 3. Pražen krompir. Kislo zelje.

Zvečer: Zdrobovi rezanci. Solata.

Nedelja.

Opoldne: 1. Ogrska zeljnata juha. 2. Kapucinske telečje prsi. Krompirjev piré. Mešana solata. 3. Pustni krapci.

Zvečer: Pustni krapci. Čaj.

Opomba: Številke v oklepaju pomenijo številko recepta v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za ležeče tiskana jedila prinašamo recept.

Omaka iz kisljih kumaric.

Najprej na drobno sesekljamo 2 kislji kumarici, 2 sardeli in 3 trdo kuhane rumenjake, dodenemo razmočeno zemljo in vse skupaj pretlačimo. Potem pridenemo še žlico gorčice, 3 žlice olja, nekoliko soli in popra ter žlico sesekljanih kaper.

Maslene blazinice.

Na deski napravimo testo iz 25 dkg moke, 25 dkg presnega masla, 1 rumenjaka, 4 žlice kisle smetane ali pa mleka, 1 žlice ruma ali vina in malo soli. Testo naj pol ure počiva, nato ga razvaljamo za nožev rob na debelo in ga razrežemo s kolescem na pravokotnike, ki jih nadevamo z orehovim nadevom ali pa s kakršnokoli mezgo. Vsak pravokotnik namažemo ob robu z beljakom, ga prepognemo in ob robu pritismo ter še enkrat s kolescem obrežemo. Blazinice spečemo na namazani pekači v zelo vroči pečici bledorumenno, potresemo še tople s vaniljevim sladkorjem in takoj serviramo.

Scherkovi
Nasveti

Puder, ki se
obdrži,

je «Scherkov Mysticum puder». Ta puder prekaša vse druge s svojo sestavo in ker je nedosegljivo fin in duhteč.

Prekrasni usta
po obliki in barvi
Scherkova
rdečilo za usta,
ki pa ni križeče.

Gaspa!
mnoogo bolj Vas
bo ljubil, če mu
ublažite nepri-
jemnost pribriju.
Nabavite mu
«Tarr vodo»,
ki ne učinkuje
samo antiseptično,
marveč
napravi kožo
tudi gladko in
nežno.

SCHERK
PARIS-NEWYORK

Scherk
Face
Lotion

Scherkova voda za nego lica. Pomagala bo tudi Vam, a samo pri redni uporabi. Lice čisti od zajedalcev ter mu daje svež in mladosten videz. Dobi se v vseh boljših strokovnih prodajalnah za ceno Din. 18.-, 35.-, 56.- itd.

Posljam Vam prav rad vzorec, če pošljete svoj naslov tvrdki Ljudevit Schön, Zagreb, Jelačićev trg 1. ter priložite Din. 3.- v poštinih znamkah za poštnino.

**Najcenejše in
kvalitativno najboljše
hrastove in bukove**

Parkete

**dobavlja in polaga
tovarna**

Remec-Co

LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

Duplica pri Kamniku

železniška in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge
v tovarni ali v pisarni

Domače pečenice.

Pečenice naredimo lahko tudi doma brez posebnih sitnosti in priprav. Če nimamo bezgalnika, si pomagamo lahko tudi z brizgalno vrečico za močnate jedi. Mimo tega potrebujemo tenka prozorna čreva, ki jih dobimo pri preka-jevalcu. Preden čreva nadevamo, jih moramo dobro izprati v mrzli vodi, skozi nje pihnuti zrak in jih potem še enkrat izprati v mrzli vodi, nakar jih potegnemo med dvema prstoma, da vsa voda odteče.

Nadev napravimo takole: S strojem zrežemo srednjedebele 1 kg z mastjo preprežene svinjine brez kože (vrat ali pleča) in $\frac{1}{4}$ kg teletine brez kosti. Sesekljano meso stresemo na desko in pridenemo 4 žlice belega vina, 1 jajce, soli, ščepec belega popra, nekoliko nastrganega muškatovega oreška in stolčnega pimenta, 2 s soljo strta stroka česna, 1 majhno na drobno sesekljano čebulo, ki jo zarumenimo na 3 dkg masti, in četrt na drobno sesekljanega limonovega olupka. Vse to dobro pregnemo kakor testo in prilivamo po malem vode, vendar samo toliko, kolikor treba (nekako 4—8 žlic).

Nadev stresemo nato v bezgalnik ali pa v brizgalno vrečico in napolnimo z njo črevo, pa ne pretirno. Nadevano črevo narežemo potem na primerno dolge kose, kakršne klobase pač hočemo. Na obeh koncih vsakega kosa iztisnemo nekoliko nadeva, da je črevo na koncih prazno. Na polovici zavrtimo klobaso dvakrat okoli njene osi.

Pečenice spečemo počasi najprej na obeh straneh v ne prevroči masti in jih šele nazadnje do kraja zarumenimo na hudem ognju. Po «Wiener Küche».

Ogrska zeljnata juha.

$\frac{1}{2}$ kg kislega zelja zalijemo z mesno juho in dodenemo 20 dkg na koščke zrezane svinjine, nekoliko kumine in paprike ter žlico svetlorumeno oprazene čebule. Ko je to kuhano, zmešamo 2 žlici smetane z žlico moke in razredčimo z juho ter zlijemo vse skupaj v zelje. Preden jed serviramo, ji pridenemo še 2—3 žlice dušenega riža in narezano meseno klobaso ali pa pečenico.

Kapucinske telečje prsi.

Cel kos mladih telečjih prsi operemo v mrzli vodi, ne da bi jih stiskali, in jih obrišemo s krpo. Potem zarezemo z dolgim nožem na odrezani strani tako, da nastane vreča, in jih znotraj in zunanaj osolimo, znotraj pa podrgnemo z majeronom. Pet starih žemelj olupimo in namočimo v mrzli vodi, jih dobro ožmemo in pretlačimo skozi žičnato sito. Pretlačene žemlje zmešamo s 4 dkg mehkega presnega masla, ščepecem soli, nastrganim muškatovim oreškom in po malem s 3 jajci, da nastane gosta zmes, ter pridenemo nazadnje še 2 trdo ku-

hani jajci, ki ju razrežemo na 8 delov, in žlico nastrganega parmezana. Potem natlačimo v mesno vrečo nadev in zadržimo odprtino. Na dno primerne kozice denemo tenko plast na rezine narezanega korenja, nekoliko kumine in polovico srednjevelike debelo sesekljane čebule. V to kozico položimo nato nadevano prsi, in sicer z lepšo stranjo navzdol, jih oblijemo z 2 žlicama raztopljene masti in zlijemo k pečenki še 4 žlice vode. Potem postavimo kozico v zmerno vročo pečico. Ko je pečenka zgoraj svetlorjava, jo obrnemo in pečemo dalje, dokler ni tudi na drugi strani svetlorjava. Ko se peče, jo po malem zalivamo s sokom iz kozice, ki ga razredčimo z vodo, da ni pečenka po vrhu preveč trda in izsušena. Ko je meso pečeno, ga vzamemo iz kozice, v sok pa, ki ostane na dnu kozice, denemo žličko moke, 2 dkg presnega masla in žlico paradižnikove mezge ter vse skupaj nad ognjem prepražimo, potem pa zalijemo z vodo, da dobimo gosto omako, ki jo prevremo in pretlačimo skozi sito. Nato omako še enkrat prevremo in jo zlijemo na pečenko, ki smo jo medtem narezali na režnje. Ta recept je za 8—10 porcij.

Po «Wiener Küche».

Pustni krapci.

5 dkg kvasa zdrobimo in ga s sladkorjem (pol žličke) raztopimo v $\frac{1}{2}$ l mlačnega mleka. Nato primešamo toliko ostre, segrete moke, da dobimo mehko testo, ki ga potem močno potresemo z moko, pokrijemo in postavimo na toplo, da vzhaja in da moka, ki smo ga z njo potresli, močno razpoka. Medtem vmešamo 10 dkg presnega masla, ki smo ga poprej raztopili, s 4 dkg sladkorja, kavno žličko soli, na drobno sesekljanim olupkom od četrt limone in z noževno konico zmetlega ingvera. Nazadnje primešamo polagoma še 4 rumenjake in žlico ruma ter vse skupaj tako dolgo mešamo, da se močno speni. To zmes primešamo nato vzhajanemu hlebčku in dodenemo še ostre, segrete moke (vsega skupaj potrebujemo $\frac{3}{2}$ kg moke) in toliko mlačnega mleka (nekako $\frac{1}{2}$ l), da dobimo ne premeško, a tudi ne pretirno testo, ki ga potem stepamo s kuhlalnicco, dokler se ne prijemlje več ne sklede, ne kuhlalnice in dokler se ne prično delati mehurji. Testo denemo potlej na pogreto in dobro z moko potreseno desko, ga po vrhu narahlo potresemo z moko in pokrijemo s prtom. Ko testo tako 10 minut počiva, ga razvaljamo za pol prsta na debelo. Potem vzamemo obodec, ki ima 6 cm v premeru, in izrežemo z njim iz polovice razvaljanega testa okrogle pločice, na ostalo polovico testa pa naredimo z obodcem samo kroge in denemo na sredo vsakega kroga žličko goste marelične mezge, nato pa pokrijemo kroge z izrezanimi pločicami tako, da je stran,

ki je bila poprej spodaj, zdaj zgoraj. Te vrhne pločice potem na robu nekoliko pritisnemo, nakar izrežemo z manjšim obodcem, ki ima približno 5 cm v premeru, nadevane krape in jih sproti pokladamo na prt, ki smo ga pogrnili čez pogreto desko in dobro potresli z moko. Krape polagamo spet tako, da pride tista stran na vrh, ki je bila doslej spodaj.

Testo, kolikor ga še ostane, zgnemo, mu pridenemo še mlačnega mleka, če je postalo pregosto, in ravnamo z njim dalje tako, kakor smo pravkar popisali.

Krape na deski takoj dobro pokrijemo s prtom, ki smo ga potresli z moko, in jih postavimo na toplo, da vzhajajo. Ko so krapci dovolj vzhajani, razbelimo v široki kozici precej masti (najmanj za dva prsta na visoko) in polagamo vanjo vzhajane krape, spet s spodnjo stranjo navzgor, kozico pa pokrijemo. Preveč krapov pa ne smemo dati hkrati v kozico, če hočemo, da se nam bodo lepo ocvrli in da bo dobil vsak lep bel venček. Ko krapci spodaj lepo zarumene, jih obrnemo previdno z vilicami, ne da bi jih zabadali, potem pa pustimo kozico do konca odkrito. Ko so tudi na drugi strani lepo rumeni, jih pobremo iz masti in denemo na cedilo ali pa na pivnik, da se ocede. Pečene krape potresemo s sladkorjem in jih serviramo tople ali pa mrzle.

Ne samo čaj . . .

„NAŠ ČAJ“

je najboljša domača
zeliščna krepljena
pijača

„Naš čaj“ dobite v
špec. trgovinah

Kmetijska družba v Ljubljani

Banovinska tkalnica bosenskih in perzijskih preprog v Sarajevu

Vam nudi svoje prvovrstne ročne izdelke
tudi na dolgoročno odplačilo.

Pismena naročila na naslov:

Tkalnica v Sarajevu, ulica 6. novembra, št. 11, ki daje tudi vse ostale informacije.

Prodajalnice:

Zagreb, Gundulićeva št. 3;
Beograd, Knez Mihajlova št. 53;
Dubrovnik, Placa kralja Petra.

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinjstkih knjig: za vse leto Din 105.—, za pol leta Din 54.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 70.—.

Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjstka knjiga Din 30.—.

Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.

Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/I. Tel. 21-32.

Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Predstavniki: Josip Strukelj v Ljubljani.

POLT NOVE ZAVIDLJIVE LEPOTE v 3 dneh

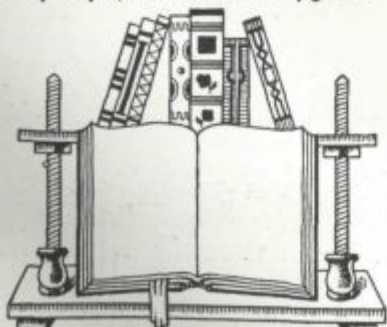
– ali pa ne plačate
niti pare

Ali se hočete rešiti gub in izgledati za leta mlajši? Ali hočete imeti svežo, jasno in belo kožo ter čekliško polt? Potem preizkusite na naše stroške naslednjo enostavno domačo metodo: Vsak večer uporabljajte kremo Tokalon rožnate barve. Ta krema vsebuje »Blacel«, novo vitalno hrano za kožno tkivo, pridobljeno iz skrbno izbranih mladih živali – presenetljivo iznajdbo dunajskega vseučiliškega profesorja dr. Stejskala. Ta krema redi in pomlajuje kožo, ko Vi spite. Že po prvi uporabi boste videli, v koliki meri je naslednje jutro koža bolj sveža in jasna. Pri kliničnih poskusih pri ženah od 60 do 70 let so gube popolnoma izginile v roku šestih tednov. (Glej poročilo dunajskega Medicinskega vestnika). Čez dan pa uporabljajte belo kremo Tokalon brez masti. Ona vsebuje izčiščeno smetano in oljčno olje. Te sestavine predro globoko v znojnice in spravijo na površje globoko skrito nesnago, do katere milo in voča ne moreta priti. Zajedalci hitro izginejo. Druge dragocene sestavine kreme Tokalon za beljenje in krepčanje pa zožujejo razširjene znojnice ter napravijo tudi najtemnejšo in najodpornjšo kožo v treh dneh mehko, belo in gladko. Tudi žene od 40 in 50 let lahko dobijo svežo mladostno polt. Kupite še danes tubo ali lonček od vsake kreme Tokalon, hranila za kožo. Uporabljajte jih po navodilu vsaj tri dni. Če niste zadovoljni z rezultatom se Vam brez odloga vrne ves denar.

Najlepši okras sobe je
knjižna omara

z lepo in okusno vezanimi knjigami. — Lepo vezavo, od prepcste do najfinejše, Vam oskrbi knjigovoznica

JOŽE ŽABJEK
LJUBLJANA, DALMATINOVA ULICA ŠTEV. 10

Izdelava vsakovrstnih trgovskih knjig po naročilu, kokor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih del. Lastni črtalni stroj.

KLIŠEJE

ENO IN VEČ BARVNE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

69.-

5405-6206

Lepi, lahki in poceni plesni čevlji iz Črep de China v črni in beli barvi. Stanejo samo din. 69.-

129.-

5305-72

Za društvo, posete in ples, krasni čevlji iz semisa z finim okrasom in visoko peto. Dajemo ih po din 129.-

99.-

5105-1206

Krasni in elegantni plesni čevlji iz srebrnega usnja. Trajejo celo sezono, odgovarjajo toileti vsake barve. Vendar stanejo samo din 99.-

149.-

1837-21

V svečani obleki lepe in lahke moške polčevlje iz najfinjšega laka. Stanejo samo din 149.-

99.-

5805-69

Najprikladnejši čevlji za vsako svečano priliko iz laka z lepim okrasom in visoko peto. Cena je din 99.-

149.-

1337-21

Elegantni moški polčevlji za vsako svečano priliko kombinirani z lakom in črnim semisom. din 149.-

29.- 49.-

Naše nogavice so znane kot najtrpežnejše in najboljše. Vse barve k vsaki toileti. Stanejo samo din 29.- Čista svila „Kraljica“ din 49.-

Bata